

PROIECTUL „SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU APĂ ȘI SANITAȚIE
ÎN MOLDOVA” (SAASM)

**SONDAJ DE REFERINȚĂ PRIVIND NIVELUL DE
SATISFAȚIE A POPULAȚIEI FAȚĂ DE SERVICIILE DE
ALIMENTARE CU APĂ ȘI SANITAȚIE**

SONDAJ DE OPINIE REPREZENTATIV PENTRU REGIUNILE VIZATE

Chișinău – 2024

CUPRINS

LISTA FIGURILOR	3
SUMAR EXECUTIV	6
INTRODUCERE	15
DESIGNUL STUDIULUI	17
I. ALIMENTAREA CU APĂ	19
1.1. Surse de apă și acces.....	19
1.2. Percepția asupra calității apei.....	27
1.3. Satisfacția față de operatorul de alimentare cu apă.....	28
1.4. Deschiderea de a se conecta la sistemul centralizat de alimentare cu apă.....	31
II. CONDIȚII SANITARE ȘI SERVICIILE DE CANALIZARE	34
2.1. Baie	34
2.2. Toaletă	36
2.3. Sistemul de canalizare și soluțiile alternative ale gospodăriilor	39
III. COSTURI ȘI CHELTUIELI LEGATE DE CONSUMUL DE APĂ ȘI SERVICIILE DE CANALIZARE	44
IV. ALTE ASPECTE LEGATE DE SERVICIILE DE APĂ ȘI CANALIZARE	50
V. IMPLICARE CIVICĂ ȘI CUNOȘTINȚE PRIVIND PROIECTUL SAASM	55
5.1. Gradul de informare, înțelegere și atitudinea față de proiect.....	55
5.2. Impresii și gradul de satisfacție privind calitatea procesului de implicare civică.....	62
5.3. Mecanismul de soluționare a reclamațiilor	67
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	68
ANEXA 1. LISTA INDICATORILOR PRINCIPALI ȘI SECUNDARI AI PROIECTULUI	71
ANEXA 2. PROFILUL SOCIO-DEMOGRAFIC AL RESPONDENȚILOR	75

LISTA FIGURILOR

# Figură	Nume figură	Pagină
Figura 1.	Care este principala sursă de apă pe care gospodăria dvs. o folosește pentru consum în sezonul de VARĂ?	19
Figura 2.	Care este principala sursă de apă pe care gospodăria dvs. o folosește pentru consum în sezonul de IARNĂ?	19
Figura 3.1	Sursa principală de apă potabilă pentru sezonul de VARĂ se furnizează prin țevi la locul în care o folosiți?	20
Figura 3.2	Sursa principală de apă potabilă pentru sezonul de IARNĂ se furnizează prin țevi la locul în care o folosiți?	20
Figura 4.	Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru BĂUT?	21
Figura 5.	Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru GĂTIT?	22
Figura 6.	Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru SPĂLAT, BAIE, CURĂȚENIE.	22
Figura 7.	Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru AGRICULTURĂ, CREȘTEREA ANIMALELOR.	23
Figura 8.	Aveți apă prin conducte / sistem de aprovizionare cu apă în gospodăria dvs. (fie sistem de aprovizionare cu apă prin conducte sau conectat printr-o pompă de la o fântână / foraj)?	23
Figura 9.	Vă rog să-mi spuneți dacă următoarele obiecte din gospodăria dvs. sunt conectate la conducta de apă sau la fântâna dvs. (în cazul în care fântâna privată are o pompă)	24
Figura 10.	Aveți suficientă apă pentru nevoile dvs.?	25
Figura 11.	Care este efortul pe care sunteți nevoit să-l faceți pentru a aduce apă din fântână?	25
Figura 12.	Fântâna, pe care o utilizați, este echipată cu pompă?	26
Figura 13.	Vă rugăm să evaluați fiecare dintre următoarele componente asociate cu calitatea apei din sursa principală.	27
Figura 14.	Când ați fost ultima dată informat de către autoritățile publice locale sau/și operator sau alți reprezentanți despre calitatea apei?	27
Figura 15.	Cât de des a fost întrerupt serviciul de furnizare a apei în ultimele 12 luni?	28
Figura 16.	În medie, cât timp a fost întrerupt serviciul de furnizare a apei în ultimele 12 luni?	28
Figura 17.	Din punctul dvs. de vedere, aveți suficientă apă pentru necesitățile dvs.?	29
Figura 18.	Cât de mulțumit sunteți de operatorul/furnizorul de apă în ceea ce privește...?	29
Figura 19.	Există vreun sistem/rețea de apă curentă care deservește localitatea dvs.?	31
Figura 20.	Vă rog să-mi spuneți de ce nu sunteți conectat la conducta de apă/rețea în acest moment?	31
Figura 21.	Dacă în comunitatea dvs. va fi disponibilă o conductă centralizată de apă/rețea, ați dori să vă conectați la sistemul de alimentare cu apă prin conductă? / Doriți să vă conectați la un sistem de alimentare cu apă prin conductă, presupunând că acest lucru este posibil?	32
Figura 22.	Vă rugăm să precizați motivele.	32
Figura 23.1	Care sunt avantajele conectării la rețeaua de apă?	32
Figura 23.2	Care sunt dezavantajele conectării la rețeaua de apă?	33
Figura 24.	Aveți baie?	34
Figura 25.	În următorii 3 ani aveți planificați să construiți o baie nouă ori să o îmbunătățiți pe cea existentă?	34
Figura 26.	Aveți spațiu în casa dvs. care ar putea fi adaptat pentru baie?	35
Figura 27.	Ce tip de toaletă aveți în gospodărie și care dintre ele se folosește mai des în gospodăria dvs.?	36
Figura 28.	Vă rugăm să clasificați nivelul dvs. de satisfacție față de următoarele facilități ale toaletei din gospodăria dvs.?	37
Figura 29.	În următorii 3 ani intenționați să construiți o toaletă mai bună?	37
Figura 29.1	În următorii 3 ani intenționați să construiți o toaletă mai bună? – în funcție de gen, mediu de reședință și studii	38
Figura 30.	Care dintre următoarele situații privind spălarea mâinilor după utilizarea toaletei se potrivește cel mai bine gospodăriei dvs.?	38
Figura 31.	La ce sistem de canalizare este conectată gospodăria dvs.?	39

Figura 32.	Cât de mulțumit sunteți de furnizorul de canalizare în ceea ce privește...?	39
Figura 33.	Unde ajunge apa reziduală din bucătărie?	40
Figura 34.	Unde ajunge apa reziduală din baie?	40
Figura 35.	Unde ajunge apa reziduală din toaletă?	41
Figura 36.	Unde ajunge apa reziduală din spălarea hainelor?	41
Figura 37.	Aveți vreo problemă ce ține de întreținerea fosei septice, a gropii septice, a puțului de absorbție?	42
Figura 38.	Cât de des goliți latrina, fosa septică, gropile septice, puțul de absorbție?	42
Figura 39.	Ce faceți atunci când latrina, fosa septică, groapa de canalizare, puțul de absorbție este plin/ă?	43
Figura 40.	Cât cheltuie în medie familia dumneavoastră pe lună pentru TAXE ȘI TARIFE?	44
Figura 41.	Cât cheltuie în medie familia dumneavoastră pe lună pentru CHELTUIELI OBIȘNUITE/LUNĂ?	45
Figura 42.	Care este suma maximă (MDL) pe care ați fi gata să o plătiți pentru a vă conecta la o sursă mai bună de alimentare cu apă? / Care este suma maximă pe care ați fi gata să o plătiți pentru a vă conecta la un sistem local de canalizare?	46
Figura 43.	Care este suma maximă pe care ați fi dispus s-o plătiți pentru un preț (pe m3 de apă)? / Care ar fi suma maximă (pe m3 de apă consumată) pe care ați fi dispus să o plătiți pentru a beneficia de un serviciu de canalizare?	47
Figura 44.	Sunteți de acord cu următoarele afirmații?	48
Figura 45.	Care este probabilitatea că ați fi dispus să plătiți (în mod rezonabil) mai mult decât în prezent pentru serviciile de apă și canalizare, dacă ar exista o alimentare cu apă și servicii de canalizare mai bune în localitatea dvs.?	48
Figura 46.	Cine are principala responsabilitate pentru asigurarea aprovizionării cu apă și furnizarea infrastructurii de eliminare a apelor uzate locuitorilor din comunitatea/ regiunea dvs.?	50
Figura 47.	Credeți că vi s-a îmbunătățit calitatea vieții de când sunteți conectat la sistemul de alimentare cu apă?	50
Figura 48.	Credeți că vi s-ar îmbunătăți calitatea vieții, dacă ați fi conectat la sistemul de alimentare cu apă?	51
Figura 49.	În ce măsură sunteți informat despre utilizarea rațională a resurselor de apă?	51
Figura 50.	Ați dori să primiți (mai multe) informații despre utilizarea rațională a resurselor de apă (cum să o utilizați mai rațional)?	51
Figura 51.	Cine în familia dvs. are responsabilitatea pentru aceste sarcini - femeile, bărbații sau ambele genuri?	52
Figura 51.1	Cine în familia dvs. are responsabilitatea pentru aceste sarcini - femeile, bărbații sau ambele genuri? – În funcție de gen	53
Figura 51.2	Cine în familia dvs. are responsabilitatea pentru aceste sarcini - femeile, bărbații sau ambele genuri? – În funcție de nivel de studii	54
Figura 52.	În general, cât de satisfăcut sunteți de activitatea primăriei din localitatea dvs.?	55
Figura 53.	Cât de informat sunteți despre proiectele implementate de APL în comunitatea dvs.?	55
Figura 54.	Ați auzit despre Proiectul Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova pentru alimentarea cu apă (localități din Cahul/ Vulcănești și Râșcani) și construcția stațiilor de epurare a apelor uzate (Soroca și Comrat)?	56
Figura 55.	De la cine sau de unde ați aflat despre acest proiect?	56
Figura 56.	Știți cine finanțează acest proiect?	56
Figura 57.	În ce măsură sunteți interesat să obțineți mai multe informații despre acest proiect?	57
Figura 58.	În general care este atitudinea dumneavoastră față de implementarea acestui proiect?	57
Figura 59.	Considerați că implementarea acestui proiect are un impact pozitiv sau negativ asupra?	58
Figura 60.	Știți că în localitatea dumneavoastră a fost înființat Comitetul local pentru apă și sanitație (CLAS) pentru consultare continuă și implementare participativă a proiectului și asigurarea măsurilor de protecție a cetățenilor?	59
Figura 61.	Ați interacționat în vreun fel cu membrii CLAS?	59
Figura 62.	În general cât de mulțumit sunteți de activitatea CLAS?	59
Figura 63.	În general în ce măsură sunteți mulțumit de...?	60
Figura 64.	Din ceea ce știți, în ce măsură?	61

Figura 65.	Pe parcursul anului curent au fost efectuate activități de informare cu privire la proiect în localitatea dvs.?	62
Figura 66.	Cât de utile / eficiente au fost activitățile de informare cu privire la proiect?	62
Figura 67.	Pe parcursul anului curent au avut loc activități de consultare în localitatea dvs. cu privire la proiect?	62
Figura 68.	Ați participat personal la activități de consultare cu privire la proiect?	63
Figura 69.	La care, din următoarele tipuri de întruniri, ați participat în ultimii 2 ani?	63
Figura 70.	Cum ați evalua colaborarea Autorităților Publice Locale (APL) cu comunitatea în procesul de implementare a Proiectului Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova?	64
Figura 71.	Executorii proiectului planifică să utilizeze în mod regulat o serie de metode pentru a consulta și implica populația locală în procesul de implementare a proiectului. În ce măsură sunteți interesat să participați la aceste activități?	64
Figura 72.	S-au planificat următoarele metode de implicare a populației locale. Vă rugăm să indicați care dintre următoarele metode de consultare vă interesează.	65
Figura 73.	Cum doriți să fiți informați despre implementarea proiectului?	66
Figura 74.	Știți că aveți dreptul să raportați orice reclamație / feedback legat de proiect către următoarele entități?	67
Figura 75.	Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: Subproiect de alimentare cu apă Cahul	75
Figura 76.	Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: Subproiect de alimentare cu apă Râșcani	76
Figura 77.	Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: Subproiect canalizare Comrat	77
Figura 78.	Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: Subproiect canalizare Soroca	78

SUMAR EXECUTIV

Context

Proiectul *Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova* este un proiect finanțat de Banca Mondială și implementat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Acest studiu este unul inițial (de referință), realizat înainte de începerea lucrărilor de construcție/etapa de proiectare și înainte de etapa de inițiere a procesului de informare și consultări publice privind implementarea Proiectului. Sondajul face parte din procesul de implicare a părților interesate pentru a contribui ca vocea tuturor beneficiarilor proiectului să fie luată în considerare. De asemenea, studiul măsoară satisfacția populației față de nivelul de implicare a comunității în proiect conform Planului de implicare a părților interesate al proiectului (SEP). SEP a fost pregătit în conformitate cu Standardele de mediu și sociale ale (în special - ESS10: Implicarea părților interesate și divulgarea informațiilor) ale Băncii Mondiale.

Acest studiu include localitățile beneficiare ale proiectului, din Subcomponenta 1.1: Extinderea accesului și a calității serviciilor de alimentare cu apă și canalizare. Astfel, studiul a fost realizat în **municipiile Soroca și Comrat**, localități în care urmează să se construiască stații de epurare. De asemenea, studiul s-a desfășurat în localități din două subproiecte care vizează extinderea rețelei de alimentare cu apă – **subproiectul Cahul** (Pelinei (inclusiv satul Sătuc), Găvănoasa (inclusiv localitățile Nicolaevca și Vladimirovca), Alexanderfeld, Vulcănești, Alexandru Ioan Cuza și **subproiectul Râșcani** (Costești (inclusiv Duruitoarea, Proscureni, Păscăuți, Damașcani), Duruitoarea Nouă (Dumeni), Horodiște, Petrușeni).

Obiectivul principal al studiului a fost de a măsura nivelul de satisfacție a populației din localitățile țintă cu privire la furnizarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, precum și evaluarea percepției și gradului de informare privind Proiectul Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova.

Studiul a fost realizat în baza unui sondaj reprezentativ pentru fiecare dintre cele 4 sub-proiecte: Soroca, Comrat, Râșcani și Cahul.

Grupul țintă a fost populația adultă în vârstă de 18 ani și peste din localitățile acoperite de cele 4 sub-proiecte. În total au fost intervievați 2003 respondenți, folosind tehnica CAPI (interviu personal asistat de computer): 400 respondenți pentru sub-proiectul Soroca, 403 pentru sub-proiectul Comrat, 603 pentru sub-proiectul Cahul și 597 pentru sub-proiectul Râșcani. În acest context, a fost aplicată metoda eșantionării bazată pe selecție aleatorie simplă la nivel de 4 etape de eșantionare. Marja de eroare pentru eșantionul de 400 respondenți este de $\pm 4,9\%$ și pentru eșantionul de 600 respondenți este de $\pm 4,0\%$.

Datele au fost colectate în perioada 25 aprilie – 28 iunie 2024.

Constatări principale

Indicatori principali¹

- Procentul respondenților care au acces la serviciile de apă gestionate în condiții de siguranță (acces la rețeaua centralizată de apă) este în proporție de 38% în localitățile rurale din raionul Cahul, 64% în Vulcănești, 78% în sub-proiectul Râșcani, 94% în Soroca și 96% în Comrat.
- Procentul respondenților cu acces la servicii de canalizare centralizată este în proporție de 8% în localitățile din sub-proiectul Cahul (6% pentru localitățile din raionul Cahul, toate rurale, și 8% în orașul Vulcănești), 26% în Râșcani, 39% în Comrat și 64% în Soroca.
- Procentul respondenților care au menționat că proiectul a stabilit un angajament efectiv este în proporție de 11% în Soroca, 14% în Comrat, 16% în Cahul și 25% în Râșcani.

¹ Explicația indicatorilor, referința la întrebarea(ile) utilizată(e) pentru măsurare este prezentată în Anexa 1.

Alimentarea cu apă

Surse de apă și acces

- Principala sursă de apă folosită de gospodăriile din toate regiunile studiate (cu excepția localităților din subproiectul Cahul – 30%) este sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă: 63% în Vulcănești, 66% în localitățile din subproiectul Râșcani, 93%-94% în Comrat și Soroca. Principala sursă de apă din subproiectul Cahul este fântână săpată protejată (41%).
- Sursele secundare de apă au incidență mai mare doar în Cahul, Vulcănești și Râșcani: fiecare a cincea gospodărie din Vulcănești și Râșcani folosește fântâni săpate protejate, în timp ce o cincime din Cahul utilizează și fântâni săpate neprotejate (în alte regiuni această sursă de apă are o utilizare nesemnificativă). Aproximativ una din 10 gospodării în Râșcani utilizează fântâni arteziene, în timp ce la Vulcănești – rezervoare de apă umplute cu apă de la cisternă.
- Principalele surse de apă utilizate în timpul sezonului de iarnă sunt aceleași ca și vara.
- Persoanele în vârstă, locuitorii din mediul rural, cu nivel de venit scăzut, cu nivel de educație de bază și mediu și cei care locuiesc în case individuale au acces mai redus la sistemul de alimentare cu apă prin conducte. Nu a fost observată nicio variație semnificativă în accesul la sistemul de alimentare cu apă prin conducte în ceea ce privește starea de vulnerabilitate a gospodăriilor din toate cele patru subproiecte.
- În marea majoritate a cazurilor (cel puțin 2/3), apa de la sursa principală este livrată prin țevi până în locuința respondenților, sau/ și până în curte. Amplasarea robinetului extern (în curte) este mai frecventă în mediul rural din subproiectele Cahul și Râșcani. Cele mai afectate grupuri în acest sens sunt persoanele cu nivel scăzut de educație, cu nivel redus de venit, gospodăriile individuale și gospodăriile în care sunt doar persoane vârstnice.
- Accesul la apă prin conducte sau la sistemul propriu de alimentare cu apă se regăsește în 97% dintre gospodăriile chestionate din Comrat (96% cu sistem centralizat și 1% cu sistem propriu) și Soroca (94% centralizat și 3% propriu), 84% în Râșcani (78% centralizate și 6% proprii), 76% în Vulcănești (64% centralizate și 12% proprii) și 66% în Cahul (38% centralizate și 28% propriu). Localitățile din raionul Cahul sunt cele mai afectate dintre toate localitățile incluse în studiu. Grupurile socio-demografice cele mai afectate de accesul redus la sistemele de aprovizionare cu apă sunt respondenții cu nivel scăzut și mediu de studii și venituri, pensionarii și șomerii și cei care nu au membri de familie care lucrează în străinătate.
- Gospodăriile cu acces la apă prin conducte sau propriul sistem de alimentare cu apă au în mare parte toate cele opt elemente (mașină de spălat, baie, WC etc.) evaluate conectate la apă. Cel puțin 60% dintre gospodăriile intervievate (în funcție de regiune) au acces la o toaletă conectată la apă. Gospodăriile social vulnerabile și gospodăriile romilor au o probabilitate mai redusă să aibă toaleta conectată la apă. În ansamblu, gospodăriile romilor sunt cele mai vulnerabile în ceea ce privește dotarea cu obiectele conectate la conducta de apă (cu excepția robinetului din curte), iar cea mai mică incidență este legată de baie/cadă (10% în eșantionul total pentru patru regiuni).

Apa pentru băut și pentru gătit

- Aprovizionarea centralizată cu apă prin conducte în locuință (robinet intern) este sursa principală de apă potabilă pentru Comrat și Soroca (peste 80 la sută), precum și pentru fiecare a doua gospodărie din Vulcănești și Râșcani. Fântânile private sunt sursa principală pentru fiecare a doua gospodărie din Cahul și sursă secundară pentru Râșcani și Vulcănești.
- O constatare importantă este incidența mare a gospodăriilor care folosesc apă îmbuteliată în scop de băut în Vulcănești (23%) și Soroca (18%), combinată cu alte 20% din gospodăriile din Soroca care beau apă din izvoare. Acest lucru poate însemna că nivelul de calitate a apei din alte surse nu este suficient de bun pentru băut.

- Cele mai afectate grupuri în ceea ce privește accesul la alimentarea cu apă din sistemele centralizate în scop de băut sunt familiile cu mulți copii, familiile monoparentale, persoanele care nu dețin proprietatea în care locuiesc, dar și respondenții cu nivel scăzut și mediu de studii și venituri, locuitorii din mediul rural, cei care locuiesc în case la sol.
- Pentru prepararea bucatelor gospodăriile folosesc în mare parte aceleași surse de apă ca și pentru băut.

Utilizarea apei pentru igienă și alte scopuri

- Pentru igienă gospodăriile folosesc preponderent apa din rețeaua la care este conectată gospodăria (atunci când au acces la această sursă de apă – 58% la Vulcănești, 26% la Cahul, 71% la Râșcani, 93% la Comrat și 92% la Soroca) și într-o pondere mai mică din alte surse alternative. Respondenții care nu au acces la apă prin conducte folosesc fântânile private (în special la Cahul) sau publice, precum și rezervoarele de apă (cazul or. Vulcănești).
- Gospodăriile din Vulcănești folosesc în proporție mai mare apă din fântânile lor private pentru a hrăni animalele sau în scopuri agricole (comparativ cu celelalte scopuri menționate mai sus) – probabil pentru a reduce consumul de apă din rețeaua centralizată de alimentare cu apă și pentru a reduce costurile în acest mod.
- Utilizarea altor surse de apă decât rețeaua centralizată de apă în scopuri de igienă și în agricultură are o incidență mai mare în zonele rurale. Această situație este raportată mai frecvent și de respondenții care locuiesc în case la sol și cei cu venituri scăzute și medii.

Calitatea apei și alte provocări

- În toate regiunile studiate calitatea apei a fost apreciată la nivel înalt (scor mediu de 4,3 puncte din 5). Participanții la studiu au apreciat cel mai înalt apa la nivel de aspect (4,5 puncte). În localitățile din r-nul Cahul apa este percepută ca fiind mai puțin calitativă și sigură (3,8 puncte) față de alte regiuni, iar în Râșcani scoruri semnificativ mai mici au fost acordate la mirosul apei (3,9 puncte).
- În medie, 93% din gospodăriile din toate subproiectele (excepție Cahul – 77%) nu duc lipsă de apă pe parcursul anului (sau pot avea unele dificultăți doar în anumiți ani). În sub-proiectul Cahul, deficitul de apă a fost raportat preponderent de către locuitorii din sate și cu un nivel scăzut de venituri.
- În cazul gospodăriilor care folosesc apă pentru gătit și spălat din fântâni private sau publice, (25% gospodării din Soroca, 18% din Râșcani și 14% din Cahul) sunt nevoite să depună efort major să aducă apă de la fântână.. În general, cu această problemă se confruntă în special familiile monoparentale și familiile social vulnerabile.
- 77% din gospodăriile din Cahul au acces la fântâni dotate cu pompă electrică, comparativ cu doar 16% în Râșcani, 18% în Soroca și 45% în Comrat. Cele mai afectate grupuri în acest sens sunt cele cu un nivel scăzut de venituri, vârstnicii, șomerii, familiile monoparentale și social-vulnerabile.

Comunicare și gradul de satisfacție față de serviciile de aprovizionare cu apă

- În majoritatea absolută a cazurilor (peste 60 la sută în Cahul și 80 la sută în Râșcani și Soroca), excepție Comrat (37%), respondenții niciodată nu au fost informați despre calitatea apei de către autoritățile locale sau operatorii care prestează serviciile de aprovizionare cu apă.
- Problema întreruperilor frecvente (în fiecare lună sau mai des) a alimentării cu apă este invocată în proporție semnificativ mai mare în localitățile din subproiectul Cahul (18%, în special în localitățile rurale, comparativ cu 1%-4% în celelalte regiuni). În medie, doar 33% din gospodării nu au avut întreruperi în furnizarea apei în ultimele 12 luni. În general, întreruperile frecvente de alimentare cu apă au fost reclamate într-o măsură mai mare de familiile cu mulți copii (15%) față de media totală de 8%.

- Fiecare a doua gospodărie care s-a confruntat cu sistarea alimentării cu apă (inclusiv 1/3 din gospodăriile din Râșcani), a menționat perioade de întrerupere de 2-7 zile. În Cahul 18% au reclamat perioade mai mari de 7 zile. Problema a fost semnalată preponderent de: respondenții de sex feminin, locuitorii din mediul rural, șomerii, persoanele care locuiesc în clădiri cu mai multe etaje. Familiile cu mulți copii și familiile monoparentale au declarat într-o pondere mai mare întreruperi pe termen lung, fiind probabil afectați mai mult de sistările de apă.
- Nivelul de satisfacție față de activitatea operatorilor de apă este semnificativ mai mare la Comrat (3,1 puncte) și mai mic la Râșcani (2,8 puncte). Scorul mediu de satisfacție pentru toate regiunile este de 3 puncte (valoarea 1 fiind deloc satisfăcut și valoarea 4 = foarte satisfăcut). Grupurile sociale cele mai nemulțumite de serviciile oferite de operatorii de apă sunt tinerii, persoanele cu nivel scăzut de instruire și care locuiesc în mediul rural din Cahul.

Disponibilitatea de a se conecta la sistemul centralizat de apă

- 9 din 10 gospodării care nu au acces în prezent la un sistem centralizat de apă sunt predispuse să se conecteze dacă ar exista asemenea oportunitate. Aceasta reprezintă 30% din totalul gospodăriilor din Cahul și 13% din Râșcani. Cei care nu doresc să se conecteze la sistemul centralizat în mare parte sunt mulțumiți de sursele de apă utilizate în prezent.
- Principalele avantaje, menționate de respondenți, ale racordării la sistemul centralizat de alimentare cu apă se referă la: accesul facil și utilizarea apei pentru nevoile casnice, accesul neîntrerupt la apă și calitatea mai bună a apei.
- În ceea ce privește dezavantajele, principalele preocupări sunt legate de calitatea apei (în special în Cahul și Râșcani) și costuri (în special în Cahul și Comrat). Problema calității apei a fost invocată în special de respondenții din mediul urban, cei care au acces la rețeaua de alimentare cu apă, gospodăriile cu copii. În Cahul, problema costurilor este o preocupare pentru respondenții vârstnici, locuitorii din mediul rural, cei care nu au acces la rețeaua de apă și persoanele cu nivel scăzut de venituri. În general, dezavantajele au fost semnalate în principal de familiile cu mulți copii și cei care nu dețin o locuință proprie. Principala lor preocupare se referă la sporirea cheltuielilor pentru consumul de apă.

Condiții sanitare și de canalizare

Facilități de igienă

- În medie, 8 din 10 gospodării intervievate în Cahul, Comrat și Soroca, precum și 6 din 10 gospodării din Râșcani dispun de baie. Cele mai afectate grupuri de lipsa unei băi în gospodărie sunt cele ale romilor și gospodăriile social-vulnerabile. Din perspectivă socio-demografică mai afectate par să fie persoanele cu nivel scăzut de educație, rezidenții din mediul rural, pensionarii, șomerii, gospodăriile în care locuiesc doar adulți, familiile care locuiesc în case la sol și familiile cu mulți copii.
- În medie, fiecare a treia gospodărie din Cahul și Râșcani și fiecare a cincea din Comrat și Soroca ar dori să-și construiască o baie sau să-și îmbunătățească condițiile acesteia. Însă, practic jumătate din aceste gospodării declară că nu dispun de suficiente resurse financiare pentru acest lucru. În Râșcani un motiv important este lipsa accesului la apă curentă. În general, toate gospodăriile vulnerabile, indiferent de criteriile de vulnerabilitate, sunt dispuse aproape la același nivel să-și îmbunătățească sau să-și construiască baia.
- În Soroca și Comrat tipul principal de toaletă disponibilă în gospodărie este cea conectată la un sistem de alimentare cu apă prin conductă, fie centralizat, fie propriu, iar în Cahul și Râșcani doar fiecare a doua gospodărie are acces la acest tip de toaletă. Cu toate acestea, multe gospodării nu folosesc frecvent toaleta conectată la un sistem de alimentare cu apă și preferă să folosească toaletele din curte. Acest lucru se datorează în principal lipsei de acces la sistemul de canalizare, ceea ce este

confirmat de constatarea că gospodăriile care au acces la serviciile de canalizare aproape toate folosesc doar toaleta alimentată cu apă prin conductă.

- Profilul persoanelor care preferă să folosească o latrină simplă, chiar dacă au toaleta alimentată cu apă de la conductă este următorul (pare a fi): persoane în vârstă, atât bărbați, cât și femei, persoane cu venituri mici și medii, persoane care locuiesc în case la sol, familii cu mulți copii și gospodăriile care au membri cu dizabilități.
- Satisfacția cu privire la toalete este semnificativ mai scăzută în mediul rural, pentru respondenții care locuiesc în case la sol, pentru gospodăriile fără acces la apă și în special la serviciile de canalizare. Din perspectiva stării de vulnerabilitate, cel mai scăzut nivel de satisfacție a fost în rândul gospodăriilor romilor.
- 4 din 10 gospodării, în medie, intenționează să construiască o toaletă mai bună în următorii 3 ani. Fiecare a zecea gospodărie invocă faptul că o construcție a toaletei depinde de accesul la sistemul de canalizare. Accesul la apă curentă este p condiționalitate cu o pondere mai redusă. Intenția de a construi o toaletă mai bună este semnificativ mai mare pentru rezidenții din mediul rural (dar aceștia sunt, de asemenea, mai preocupați de accesul la apă prin conductă și la sistemul de canalizare) și în rândul persoanelor cu nivel de educație scăzut și mediu. Printre grupurile vulnerabile, intenția de a construi o toaletă mai bună este aceeași ca și pentru populația generală, dar aceștia în proporție mai mare sunt preocupați de costuri și de accesul la sistemul de canalizare.
- Aproape toate gospodăriile intervievate afirmă că apa și săpunul sunt ușor accesibile în zona unde se află toaleta.

Accesul la sistemul de canalizare și practicile de evacuare a apelor uzate

- Peste 90 la sută dintre gospodăriile din Vulcănești și Cahul, 75% din Râșcani, 65% din Comrat și 36% din Soroca nu dispun de sistem de canalizare centralizat. În Cahul și Râșcani, cele mai afectate grupuri sunt persoanele în vârstă, cele cu nivel scăzut de studii și venituri. În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, aceasta este o problemă în special pentru familiile cu mulți copii și gospodăriile de romi.
- Aproximativ 3/4 din gospodăriile intervievate din Cahul, jumătate din gospodăriile din Râșcani, 1/4 din gospodăriile din Comrat și 1/5 din gospodăriile din Soroca își evacuează apele uzate în grădină, pe stradă sau într-o groapă (inclusiv rezervoare de absorbție) fie direct, fie printr-o conductă - în loc să le depoziteze într-un loc special amenajat.
- Majoritatea gospodăriilor care nu sunt conectate la un sistem de canalizare centralizat sau propriu afirmă că nu au probleme cu întreținerea fosei septice, a gropii septice, a puțului de absorbție (ponderea acestor gospodării a fost mai mică în Comrat și Cahul). Totodată, majoritatea acestor gospodării din Soroca (în special), Râșcani și Cahul niciodată nu golesc latrina, fosa septică, gropile septice, puțul de absorbție. Unele probleme legate de întreținerea fosei septice, a gropii septice, a puțului de absorbție au fost semnalate în mod special de către locuitorii din mediul rural, persoanele cu venituri mici, tinerii, șomerii, gospodăriile care au persoane cu dizabilități și familiile monoparentale.
- Practica obișnuită la care recurg majoritatea gospodăriilor din Râșcani și Soroca atunci când latrina, fosa septică, groapa de canalizare, puțul de absorbție este plină se rezumă la săparea unei latrine sau gropi noi. Gospodăriile din Comrat (în special) și Cahul apelează preponderent la serviciile unui camion de tip vidanj.

Costuri și cheltuieli legate de consumul de apă și canalizare

- Costul mediu pentru 1 m³ de apă din sistemul centralizat este de 16,5 lei sau 214 lei pe lună în cazul tarifului unic pe lună (adică gospodării fără contor).

- Cheltuielile medii lunare pentru folosirea apei din sistemul centralizat de apă sunt de 137 lei.
- Costul mediu pentru 1 m³ de apă uzată pentru sistemul de canalizare centralizat este de 14,5 lei sau 112 lei pe lună în cazul tarifului unic pe lună.
- Cheltuielile medii lunare pentru folosirea sistemul centralizat de canalizare sunt în sumă de 122 lei.
- Analiza aprofundată a identificat unele corelații interesante: cu cât sunt mai în vârstă persoanele, cu atât cheltuiile mai puțin pentru consumul de apă; cu cât nivelul de studii este mai ridicat, cu atât costurile sunt mai mari pentru consumul de apă; gospodăriile cu case la sol cheltuiile mai mult pentru consumul de apă în comparație cu gospodăriile de la apartamentele la bloc; gospodăriile cu copii au costuri mai mari pentru consumul de apă comparativ cu gospodăriile fără copii.
- Pentru conectarea la sistemul de alimentare cu apă, sumele medii pe care ar fi dispuși respondenții să le achite variază de la 200 lei pentru Comrat (însă aici au răspuns doar 2 respondenți) până la 2120 lei la Soroca. Suma medie pe regiuni este de 1375 lei.
- În cazul sistemului de canalizare, sumele variază de la 410 lei în Vulcănești până la 1684 lei în Soroca. Suma medie pe regiuni este de 886 lei.
- Respondenții sunt interesați în primul rând de sistemul de alimentare cu apă, fiind dispuși să achite taxe de conectare pentru apă cu 55% mai mari decât pentru sistemul de canalizare, în special respondenții de la Râșcani.
- Valorile tarifare medii pe care ar fi dispuși respondenții să le achite pentru apă variază de la 11,7 lei / m³ pentru Râșcani și Soroca până la 15 lei / m³ la Comrat. Suma medie pe regiuni este de 13,1 lei / m³.
- La Cahul respondenții dispuși să plătească tarife mai mari pentru apă sunt în proporție mai mare persoane în vârstă, cu nivel scăzut și mediu de studii, rezidenți din mediul rural, cei cu membri de familie care lucrează în străinătate, gospodării cu copii. La Râșcani respondenții dispuși să plătească tarife mai mari sunt tinerii, cu nivel mediu de studii, gospodăriile cu copii. În rândul gospodăriilor vulnerabile, disponibilitatea mai mare de a plăti este în rândul gospodăriilor care au persoane cu dizabilități și familii monoparentale.
- Pentru utilizarea sistemului de canalizare valorile tarifare medii variază de la 3,7 lei / m³ pentru Soroca până la 27,9 lei / m³ la Vulcănești. Suma medie pe regiuni este de 19,8 lei / m³.
- În medie, fiecare a patra gospodărie din regiunile proiectului declară că are suficienți bani pentru a consuma și plăti mai mult pentru apă, în special gospodăriile din Comrat și Cahul.
- În medie, 61% din respondenți afirmă că actualul cost pentru folosirea apei este foarte mare pentru familia lor, în special pentru gospodăriile din Cahul și Comrat (71%).
- Consumul de apă în unele gospodării este limitat de lipsa accesului la un sistem centralizat de canalizare. Fiecare a treia gospodărie afirmă că ar consuma mai multă apă dacă ar putea rezolva problema evacuării apelor uzate.
- În medie, fiecare a doua gospodărie din regiunile proiectului este dispusă să plătească un preț rezonabil mai mare decât în prezent atât pentru serviciile de apă, cât și pentru cele de canalizare, dacă acestea ar fi îmbunătățite. Mai mult ca atât, practic fiecare a patra gospodărie afirmă cu certitudine acest lucru.
- În Cahul disponibilitatea de a plăti mai mult pentru servicii mai bune de alimentare cu apă este mai mare în rândul persoanelor cu nivel mediu și înalt de educație, al locuitorilor din mediul rural, cu un nivel scăzut de venituri, al persoanelor care locuiesc în apartamente la bloc, al gospodăriilor cu copii și al gospodăriilor care nu au acces la serviciile de apă și/sau canalizare.

- În Râșcani, disponibilitatea de a plăti mai mult pentru servicii mai bune de alimentare cu apă este aproape echilibrată la toate categoriile de populație, totuși, persoanele angajate în câmpul muncii au intenții semnificativ mai mari în comparație cu șomerii și pensionarii, dar și familiile cu copii. Interesant de remarcat faptul că disponibilitatea de a plăti mai mult este aproape echilibrată între gospodăriile conectate în prezent la sisteme de apă și/sau canalizare și cele neconectate.
- În Comrat și Soroca, disponibilitatea de a plăti mai mult pentru servicii de canalizare mai bune este mai mare în rândul respondenților tineri, a persoanelor cu nivel de educație ridicat, angajaților, care locuiesc în gospodării individuale și gospodării cu copii.

Alte aspecte legate de serviciile de apă și canalizare

- Instituția principală responsabilă pentru asigurarea aprovizionării cu apă și serviciilor de canalizare este operatorul local (de exemplu, Apă Canal), în opinia majorității absolute din respondenți.
- Accesul la sistemul de alimentare cu apă are un impact pozitiv asupra calității vieții oamenilor, lucru confirmat de majoritatea absolută a gospodăriilor care au acces la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Îmbunătățirea calității vieții a fost confirmată și de multe gospodării cu statut de vulnerabilitate, dar în special de gospodăriile de romi, familiile monoparentale, gospodăriile care au persoane cu dizabilități și gospodăriile vulnerabile socio-economic.
- În medie, 1/3 din respondenți afirmă că au cunoștințe suficiente despre consumul rațional al resurselor de apă, iar o altă treime nu are deloc sau are cunoștințe puține la acest subiect, în special respondenții din Râșcani (41%) și Comrat (38%). Nivelul redus de cunoștințe a fost remarcat în special de respondenții tineri, de persoanele cu un nivel scăzut de studii și de cei care locuiesc în case la sol.
- De menționat că fiecare a doua gospodărie este interesată să cunoască mai multă informație despre utilizarea rațională a resurselor de apă.
- Femeile sunt în proporție mai mare responsabile de realizarea sarcinilor casnice la nivelul a 8 sarcini măsurate (aducerea/colectarea apei, spălarea vaselor, curățenia în curte, fierberea apei, spălarea hainelor, curățarea rezervoarelor de apă, reparații ale rezervorului de eliminare a apelor uzate și eliminarea apelor uzate): 38% femei, 29% bărbați, 17% în egală măsură și 17% nu este cazul.
- Spălarea vaselor și a hainelor sunt în proporții mai mari percepute ca fiind responsabilități ale femeilor (75%, în medie), precum și fierberea apei pentru a se asigura că este sigură de băut și curățarea curții/grădinii (dar într-o măsură mai mică, 39%). Pe de altă parte, repararea fisurilor din groapa de evacuare a apelor uzate, eliminarea apelor uzate, curățarea rezervoarelor pentru colectarea apei și colectarea apei sunt în proporție mai mare considerate a fi responsabilități ale bărbaților.
- Ca tendință generală, respondenții bărbați sunt mai predispuși să spună că bărbații sunt responsabili pentru fiecare sarcină casnică individuală, în timp ce femeile consideră că preponderent femeile și le asumă. Locuitorii din mediul rural și cel urban au percepții aproape similare cu privire la distribuția responsabilităților pentru opt sarcini casnice în funcție de gen. În ceea ce privește nivelul de studii, respondenții cu nivel de studii medii tind mai degrabă să considere că femeile sunt responsabile de toate cele 8 sarcini casnice, comparativ cu respondenții cu un nivel de studii mai înalt care văd distribuția rolurilor mai echilibrat.

Nivelul de informare privind proiectul SAASM și implicare civică

- În medie 2/3 din respondenți afirmă că nu sunt deloc informați sau sunt puțin informați despre proiectele implementate în localitatea lor, în special respondenții din Soroca și Comrat. În general, nivelul de informare este mai scăzut în rândul persoanelor cu nivel de educație de bază și al gospodăriilor de romi. În ceea ce privește grupele de vârstă, s-au observat unele variații la nivelul subproiectelor: tinerii din Comrat și Râșcani par a fi mai conștienți de proiectele comunitare, în timp ce în Soroca și Cahul – mai puțin informați în comparație cu populația mai în vârstă.

- Despre Proiectul *Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova* au auzit în medie 1/3 din respondenți, dintre care majoritatea absolută cunosc doar la general despre existența proiectului, în special cei de la Soroca (49%). De menționat că nivelul de cunoaștere este mai mic în rândul persoanelor cu nivel de educație de bază și al gospodăriilor de romi.
- Sursele principale despre Proiect sunt informațiile publicate online (în medie 41% la nivelul celor 4 regiuni), discuțiile cu vecinii și alți membri ai comunității (40%) și reprezentanții APL (37%).
- Doar 14% din respondenții care au auzit despre Proiect au menționat că cunosc instituția finanțatoare, însă majoritatea lor au făcut referință la Uniunea Europeană sau țările membre.
- În medie, 41% din respondenți chestionați la nivelul celor 4 regiuni s-au arătat destul de mult sau foarte interesați în a obține mai multe informații despre proiect. Interesul de a obține mai multe informații despre proiect este exprimat cu o incidență mai mare în rândul persoanelor cu un nivel înalt de educație, de vârstă mijlocie, cu un nivel de venituri ridicat.
- În medie, 76% din respondenți au atitudine pozitivă față de Proiect (45% destul de pozitivă și 32% foarte pozitivă) versus 19% cu atitudine neutră. Atitudinea pozitivă este prezentă în mod egal la nivel înalt în toate categoriile de gospodării vulnerabile. De asemenea, este aproape echilibrat în toate categoriile socio-demografice de populație.
- Majoritatea absolută a respondenților din toate cele 4 regiuni consideră că impactul Proiectului SAASM va fi pozitiv sau foarte pozitiv la toate 3 aspecte măsurate: sănătate, calitatea vieții și mediul comunitar.
- În medie, 8% din respondenți cunosc că în localitatea lor a fost înființat Comitetul Local pentru Apă și Sanitație (CLAS) pentru consultare continuă și implementare participativă a proiectului și asigurarea măsurilor de protecție a cetățenilor.
- Dintre respondenții care au auzit despre CLAS, în medie, fiecare al patrulea a interacționat cu acest comitet într-un fel sau altul.
- În general, 43% din cei care cunosc despre crearea CLAS apreciază pozitiv activitatea acestuia, iar alte 36% au o atitudine neutră.
- Doar 16% din respondenți manifestă o percepție pozitivă față de cele 7 aspecte măsurate cu referire la implementatorii proiectului versus 26% care manifestă reticență și neîncredere. În medie, fiecare al cincilea respondent nu a știut cum să aprecieze atitudinea față de executorii proiectului.
- În opinia a 69% din respondenți proiectul reflectă necesitățile locuitorilor, în special a locuitorilor din Râșcani (90%), dar mai puțin a celor din Cahul (49%).
- 12% din respondenți afirmă că în localitatea lor au fost desfășurate campanii de informare cu privire la proiect. Gradul de vizibilitate al proiectului este semnificativ mai mare în Râșcani (23%) și mai mic în Comrat (5%).
- Desfășurarea activităților de consultare cu privire la proiect a fost confirmată de 10% respondenți, în special de către rezidenții din Râșcani (21%).
- Formele principale de consultare implementate până acum și la care au participat respondenții au fost consultări publice/întâlniri de grup/audiențe publice (în medie, 36%) și sondajele de opinie (31%).
- Colaborarea Autorităților Publice Locale cu comunitatea în procesul de implementare a Proiectului Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova este apreciată pozitiv în proporție mai mare de locuitorii din Soroca (42%) și din localitățile din Râșcani (40%).
- În general, 22% din respondenți confirmă expres dorința destul de mare sau foarte mare pentru procesul de consultare. În ansamblu, s-a observat un interes mai mare în rândul persoanelor cu un

nivel ridicat de educație și cu venituri mai mari, cei din grupa de vârstă mijlocie a respondenților, cei cu case la sol (în Râșcani și Comrat). Pe de altă parte, gospodăriile de romi și familiile monoparentale au exprimat un nivel de interes mai redus.

- Din 8 metode de consultare publică planificate de către proiect, grad înalt de interes (în medie, fiecare al doilea respondent) a fost manifestat pentru toate tipurile, cu excepția întâlnirilor cu membrii CLAS și întâlnirilor individuale (în medie, fiecare al treilea respondent).
- Top 5 modalități de informare despre Proiect acceptate de respondenți sunt rețelele sociale (Facebook, Twitter) (63%), întâlnirile în stradă/cartier (60%), televiziunea națională (57%), pagina web a primăriei (56%) și afișele sau pliantele (56%).
- 62% din respondenți au confirmat cunoașterea a cel puțin unei din 7 modalități măsurate prin care pot depune reclamații sau propuneri legate de proiect. Modalitatea cea mai cunoscută de depunere a reclamațiilor este prin apelarea la primărie (în medie, fiecare al doilea respondent), urmată de CLAS (36%), operatorul de apă și canalizare (37%) și Consiliul Raional (34%).
- La data realizării interviurilor nici un respondent nu a menționat că a trimis vreun feedback / sugestie, reclamație privind implementarea proiectului.

INTRODUCERE

Contextul proiectului

Proiectul *Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova* este un proiect finanțat de Banca Mondială, implementat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Acordul de finanțare a fost semnat la 22 aprilie 2022. Proiectul în sine va avea o durată de cinci ani și are ca scop creșterea accesului la servicii îmbunătățite de alimentare cu apă și canalizare în zone rurale și orașe selectate și consolidarea capacităților instituționale pentru prestarea de servicii de alimentare cu apă și canalizare.

Proiectul constă din patru componente:

Componenta 1: Creșterea accesului la servicii sigure de alimentare cu apă și sanitație în localitățile rurale și urbane selectate. Această componentă prevede dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație (AAS) și a instalațiilor WASH (sisteme de alimentare cu apă, sanitație și de igienă) din zonele rurale și orașele mici, sporind astfel accesul și calitatea serviciilor pentru gospodării, întreprinderi și instituții publice. Componenta 1 este formată din două subcomponente.

Subcomponenta 1.1: Extinderea accesului și a calității serviciilor de AAS prevede investiții în infrastructura rezilientă la schimbările climatice în orașele mici și zonele rurale selectate. Investițiile sunt precedate de sprijin pentru a se asigura că operatorii AAS se conformează cu agenda Republicii Moldova de regionalizare și reformare a serviciilor de AAS, că aceștia sunt licențiați, au contracte de delegare a serviciilor în vigoare cu autoritățile publice locale (APL), asigurând roluri și funcții clare ale părților implicate în operarea și gestionarea activelor AAS și că tarifele solicitate sunt actualizate pentru a asigura sustenabilitatea financiară pe termen mediu și lung. Aceasta include:

Investiții de alimentare cu apă: extinderea și reabilitarea infrastructurii de alimentare cu apă în două subproiecte, și anume extinderea sistemului regional de alimentare cu apă pentru APL din raionul Cahul și orașul Vulcănești (UTA Găgăuzia) și construcția sistemului regional de alimentare cu apă cu stație de tratare a apei potabile în raionul Râșcani.

Investiții în domeniul apelor uzate: extinderea și reabilitarea sistemelor de canalizare în două subproiecte în orașele Soroca și Comrat, inclusiv construcția și reabilitarea rețelelor de canalizare și a racordărilor la servicii, precum și construcția de noi stații de epurare a apelor uzate.

Proiectul pilot pentru sanitație individuală în gospodăriile casnice: localitățile rurale sau cele din periferia localităților urbane – care urmează să fie selectate – vor beneficia de campanii de informare și lucrări de construcții civile pentru instalațiile de epurare a apelor uzate la nivel de gospodărie individuală, urmând o abordare bazată pe cerere. Proiectul pilot va fi cofinanțat prin grantul ADA. Acest proiect va demonstra utilizarea tehnologiilor cu costuri reduse și soluții reziliente la schimbările climatice, pentru sanitație în mediul rural.

Subcomponenta 1.2: Îmbunătățirea facilităților WASH (alimentare cu apă, sanitație și igienă) din instituțiile publice sociale va finanța lucrări, bunuri, servicii de consultanță, servicii non-consultanță și formare/ateliere de instruire pentru construcția utilităților reziliente la schimbările climatice în Centrele de sănătate și în instituțiile de învățământ și va implementa un program de educație și de comunicare în domeniul igienei, inclusiv pentru schimbarea comportamentului în acest sens.

Componenta 2: Consolidarea capacității instituționale la nivel național și local pentru furnizarea de servicii de AAS. Această componentă se axează pe capacitățile instituționale ale entităților naționale și regionale și ale operatorilor AAS privind managementul, planificarea, reglementarea și implementarea reformelor, precum și îmbunătățirea performanței prestatorilor de servicii pentru furnizarea de servicii ecologice, reziliente și incluzive.

Componenta 3: Managementul și Coordonarea Proiectului. Această componentă finanțează costuri operaționale, servicii de consultanță, servicii non-consultanță, bunuri și instruire/formare profesională pentru

a acoperi costul total de management al proiectului, inclusiv echipa de proiect din cadrul Unității de Implementare a Proiectului (UIP), consultanții pentru implementare la nivel regional din cadrul MIRD și Agențiilor (ADR), de asemenea pentru implementarea standardelor sociale și de mediu, iar la nivel național pentru MIRD ca Entitate de Implementare a Proiectului (PIE).

Componenta 4: Componenta de răspuns la situații de urgență (CRSU). Este inclusă o componentă provizorie cu sumă zero, care va permite realocarea rapidă a resurselor din credit/împrumut de la alte componente în timpul unei situații de urgență în cadrul procedurilor raționalizate de achiziție și debursare.

Contextul cercetării de referință

Acest studiu face parte din procesul de implicare a părților interesate pentru a se asigura că vocea tuturor beneficiarilor proiectului este luată în considerare. De asemenea, studiul măsoară gradul de satisfacție a populației față de implicarea comunității în proiect conform Planului de implicare a părților interesate din proiect (SEP). SEP a fost pregătit în conformitate cu Standardele de mediu și sociale (în special - S 10: Implicarea părților interesate și divulgarea informațiilor) ale Cadrului Social și de Mediu al Băncii Mondiale (FSE).

Studiul sociologic include localitățile din Subcomponenta 1.1: Extinderea accesului și a calității serviciilor de alimentare cu apă și canalizare. Extinderea și reabilitarea sistemelor de canalizare în municipiile Soroca și Comrat. De asemenea, studiul s-a desfășurat în localități din două subproiecte privind extinderea rețelei de alimentare cu apă – subproiectul Cahul (Pelinei (inclusiv satul Sătuc), Găvănoasa (inclusiv localitățile Nicolaevca și Vladimirovca), Alexanderfeld, Vulcănești, Alexandru Ioan Cuza și subproiectul Râșcani (Costești (inclusiv Duruitoarea, Proscureni, Păscăuți, Damașcani), Duruitoarea Noua (Dumeni), Horodiște, Petrușeni).

DESIGNUL STUDIULUI

Obiectivele studiului și acoperirea geografică

Obiectivul principal al studiului a fost măsurarea nivelului de satisfacție a populației din localitățile țintă cu privire la serviciile de alimentare cu apă și canalizare, precum și percepția și cunoștințele despre Proiectul Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova.

Acest studiu este un studiu inițial (baseline), realizat înainte de începerea lucrărilor de construcție / (după caz) etapa de proiectare, dar în perioada inițierii procesului de informare și de consultări publice pe marginea implementării Proiectului.

Studiul inițial a fost realizat în baza unui sondaj reprezentativ la nivelul fiecărui din cele 4 sub-proiecte:

- Construcția stațiilor de epurare în **municipiile Soroca și Comrat**;
- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă în **raionul Râșcani** cu accent pe localitățile Costești (inclusiv Duruitoarea, Proscureni, Păscăuți, Damașcani), Duruitoarea Nouă (Dumeni), Horodiște, Petrușeni și **raionul Cahul** cu accent pe localitățile Pelinei (inclusiv satul Sătuc), Găvănoasa (inclusiv Nicolaevca și Vladimirovca), Alexanderfeld, Vulcănești (inclusiv Vulcănești Gara), Alexandru Ioan Cuza.

Metodologia cercetării

Tehnica de cercetare: interviu față în față în baza unui chestionar.

Metoda de interviu: CAPI – interviu individual asistat de computer. Datele au fost colectate prin intermediul tabletelor conectate online la serverul bazei de date.

Grupul țintă: populația generală în vârstă de 18 ani și mai mult din localitățile acoperite de proiect.

Mărimea eșantionului: 2003 respondenți la nivelul celor 4 sub-proiecte

- 400 gospodării/respondenți în municipiul Soroca
- 403 gospodării/respondenți în municipiul Comrat
- 603 gospodării/respondenți în sub-proiectul Cahul
- 597 gospodării/respondenți în sub-proiectul Râșcani

Marja de eroare pentru eșantioanele de 400 respondenți este de $\pm 4,9\%$, iar pentru 600 respondenți este de $\pm 4,0\%$.

Instrumentul de cercetare: chestionarul cu întrebări închise și deschise. Limba de interviu a fost româna și rusa, în funcție de preferințele respondentului. 55% dintre chestionare au fost realizate în limba română și 45% în rusă.

Chestionarul a inclus 6 compartimente:

- Alimentarea cu apă (19 întrebări de bază)
- Condiții sanitare și de canalizare (13 întrebări de bază)
- Costurile serviciilor de apă și canalizare (7 întrebări de bază)
- Alte aspecte legate de serviciile de apă și canalizare (6 întrebări de bază)
- Cunoașterea proiectului și implicarea civică (27 întrebări de bază)
- Întrebări demografice (11 întrebări)

Durata medie a interviului: 25 minute.

Perioada de colectare a datelor: 25 aprilie – 28 iunie 2024.

Design eșantion: stratificat, semi-probabilist / empiric, cu etape multiple:

- *unitate primară de eșantionare (UPE) (localitatea)* – toate localitățile beneficiare ale sub-proiectelor au fost incluse în eșantion.
- *unitate secundară de eșantionare (USE)* – USE din localitățile incluse în eșantion au fost selectate aleatoriu folosind eșantionarea prin selecție simplă aleatorie; USE este un grup de „X” număr de gospodării. Eșantionul a cuprins 244 USE, fiecare a câte 5 / 10 / 15 sau 20 gospodării (în funcție de mărimea localității) selectate aleatoriu pentru interviu.
- *unitate terțiară de eșantionare (UTE – gospodărie)* – gospodăriile din fiecare USE inclusă în eșantion au fost selectate aleatoriu folosind pasul statistic.
- *unitate finală de eșantionare (UFE – respondent)* – respondenții din fiecare gospodărie inclusă în eșantion au fost selectați aleatoriu.

Populația de referință: totalitatea populației și gospodăriilor din localitățile acoperite de proiect. Informațiile pentru proiectarea eșantionului se bazează pe cele mai recente date statistice disponibile la nivel de localitate, adică statistici oficiale revizuite privind populația rezidentă pentru anul 2023.

Principii de substituire: cele mai apropiate 1-2 gospodării de gospodăriile selectate inițial, care nu a fost posibil să fie intervievate din anumite motive. Fiecare intervievator a ținut evidența vizitelor și a refuzurilor.

Rata de participare: Pentru realizarea a 2003 de interviuri valabile, au fost vizitate 4456 gospodării/adrese. Astfel, rata brută de participare la sondaj (rezultată din numărul total de gospodării/adrese contactate) a fost de 45%. Rata netă de participare la sondaj (excluzând gospodăriile/respondenții cu statut de non-contact, adresele nerezidențiale sau gospodăriile nelocuite) a fost de 66%. 1,1% din totalul interviurilor inițiate au fost abandonate de respondent la un anumit moment în timpul procesului de interviu.

Ponderarea bazei de date

Baza de date finală a fost ponderată pentru a reflecta distribuția oficială a populației (conform datelor statistice oficiale din 2024). Variabilele utilizate pentru procedura de ponderare au fost următoarele: tipul localității (urban și rural, unde a fost relevant), sexul (bărbați și femei), grupele de vârstă (18-34 ani, 35-54 ani și 55+ ani). Structura eșantionului natural obținut a înregistrat diferențe semnificative la nivel de grupe de vârstă (subreprezentare a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 18-34 de ani) și de gen (subreprezentare a bărbaților). Coeficientul de ponderare utilizat a fost valoarea medie dintre profilul statisticii oficiale și profilul eșantionului sondajului, pentru a echilibra populația de facto din țară și a exclude pe de o parte pe cei implicați în migrația forței de muncă și a echilibra mobilitatea internă – care este predominant de la sate la orașe mari, mai ales pentru tineri.

Indicatori ai proiectului

O listă de indicatori primari și secundari ai proiectului a fost elaborată în conformitate cu subiectele abordate pentru a evalua situația înainte de implementarea activităților proiectului care ar permite în continuare măsurarea impactului proiectului.

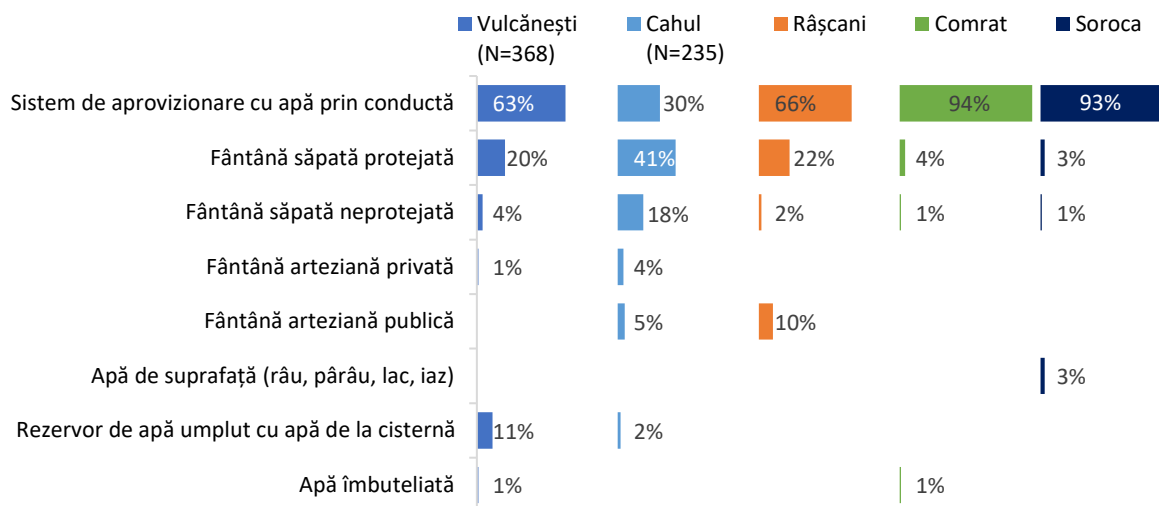
Lista indicatorilor cu rezultate de referință este prezentată în Anexa 1.

I. ALIMENTAREA CU APĂ

1.1. Surse de apă și acces

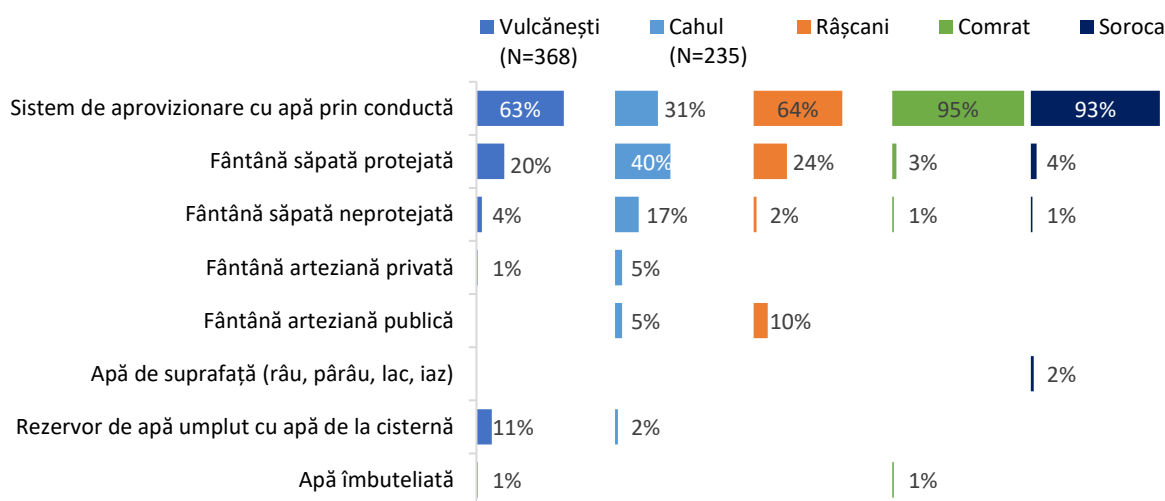
Principala sursă de apă folosită de gospodăriile din toate regiunile studiate (excepție Cahul) este sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă (Figura 1). În Comrat și Soroca ponderea acestora este de peste 90 la sută. În Râșcani și Vulcănești² proporția este de circa 2/3. În Cahul, în schimb, prevalează fântânile săpate protejate (41%), iar sistemului de conducte revine 30%, urmat de fântâni săpate neprotejate (18%).

Figura 1. Care este principala sursă de apă pe care gospodăria dvs. o folosește pentru consum în sezonul de VARĂ?

Sursele secundare (dar cu proporție semnificativă) de apă în Vulcănești sunt fântânile săpate protejate și rezervoarele de apă; la Râșcani – fântânile săpate protejate (22%) și fântânile arteziene publice (10%).

Figura 2. Care este principala sursă de apă pe care gospodăria dvs. o folosește pentru consum în sezonul de IARNĂ?

Pentru sezonul de iarnă sursele principale de apă rămân a fi aceleași ca și în sezonul de vară (Figura 2).

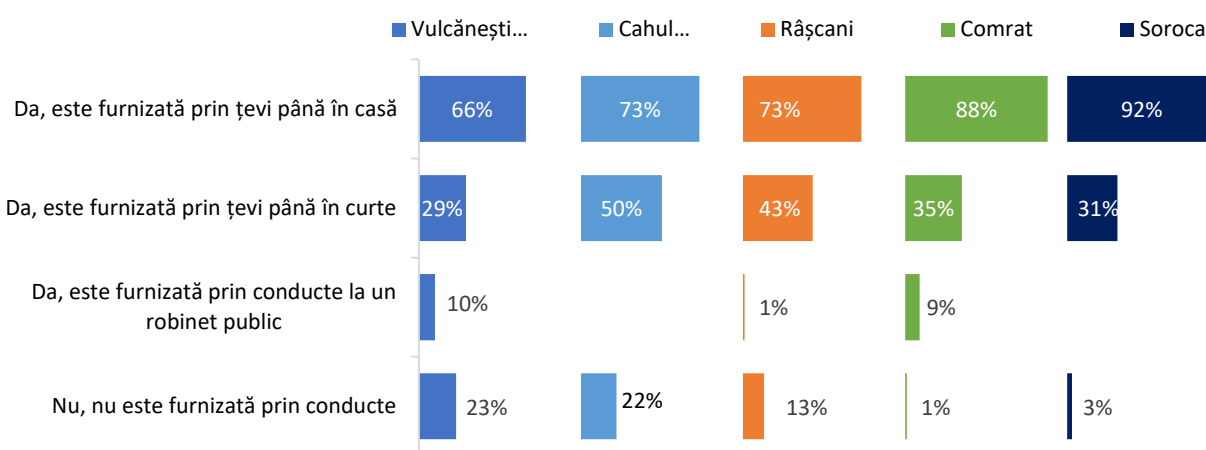
² La unele întrebări factologice subproiectul de alimentare cu apă Cahul este prezentat separat pentru Vulcănești și Cahul, deoarece la Cahul se regăsesc doar gospodăriile din localitățile rurale.

Lipsa accesului la sistemul de alimentare cu apă prin conducte din Cahul a fost semnalată în special de respondenții de sex masculin (54%), persoane cu nivel de educație scăzut și mediu (52%), locuitorii din mediul rural (70%), locuințe independente (52%). Profilul similar este valabil și pentru raionul Râșcani, cu excepția mediului de reședință unde proporția este echilibrată.

În general, nu a fost observată nicio variație semnificativă în accesul la sistemul de alimentare cu apă prin conducte în ceea ce privește starea de vulnerabilitate a gospodăriilor din toate cele patru regiuni.

În marea majoritate a cazurilor (cel puțin 2/3) apa de la sursa principală este livrată prin țevi fie până în casa respondenților, fie (sau și) până în curte, în special în Cahul și Râșcani (Figura 3.1).

Figura 3.1. Sursa principală de apă potabilă pentru sezonul de VARĂ se furnizează prin țevi la locul în care o folosiți?

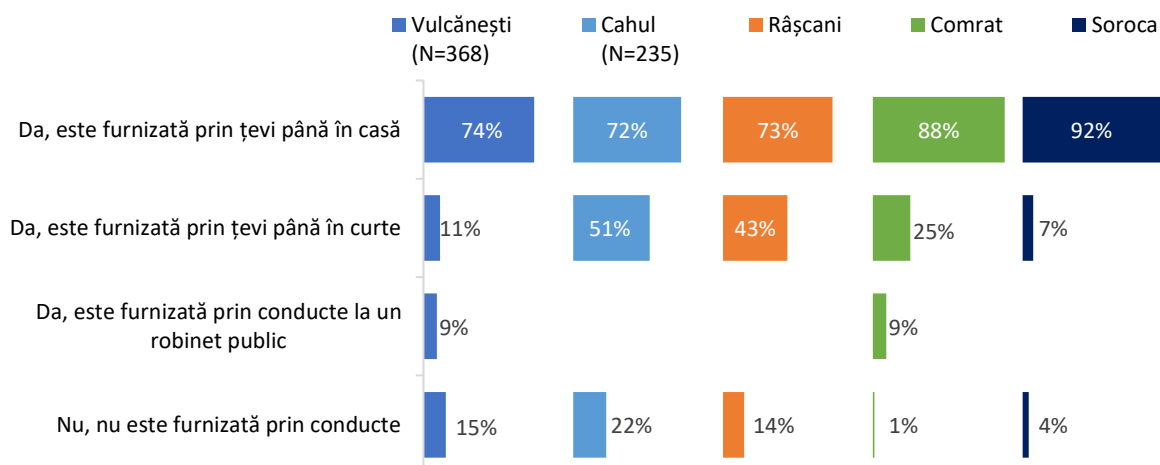

Pe de altă parte, aproape 1 din 4 gospodării din Vulcănești și Cahul nu dispune de apă livrată prin conducte. Una din 10 gospodării din Vulcănești și Comrat folosește și apa din izvoarele/cișmelele publice.

Lipsa accesului la sursa de apă prin conducte este caracteristică în special gospodăriilor din Cahul, în rândul persoanelor cu nivel scăzut de educație (30%), cu nivel de venit scăzut (fiecare a patra gospodărie), gospodăriilor individuale cu case la sol (fiecare a patra), gospodăriilor unde locuiesc doar persoane în etate (fiecare a patra).

În cazul sezonului de iarnă, situația este aproape similară cu sezonul de vară, cu unele excepții (Figura 3.2): la Vulcănești gospodăriile în proporție mai mare folosesc pe timp de iarnă apa furnizată prin conductă în casă (74% versus 66% vara) și respectiv mai puțin apa care nu vine prin sistemul centralizat de apă.

Figura 3.2. Sursa principală de apă potabilă pentru sezonul de IARNĂ se furnizează prin țevi la locul în care o folosiți?

În Comrat și Soroca (în special), de asemenea, se reduce ponderea gospodăriilor care folosesc pe timp de iarnă apa de la robinetul din curte.

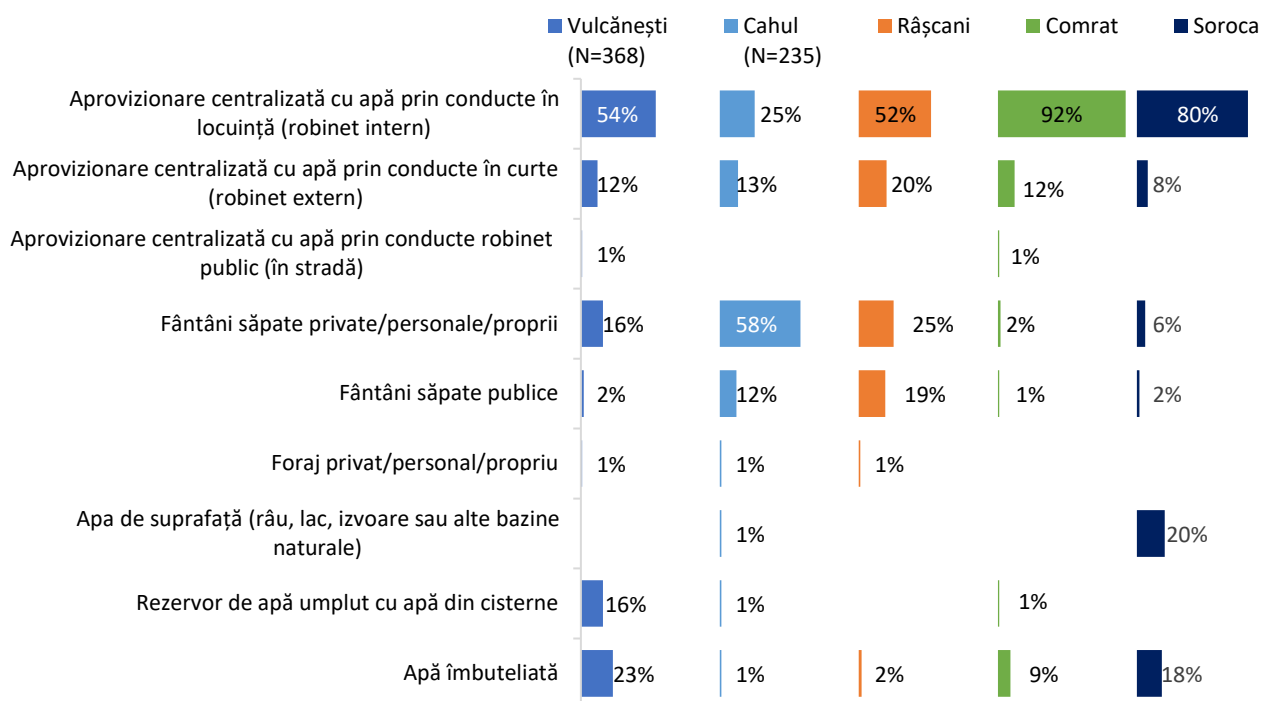
Gospodăriile în cele 4 regiuni studiate folosesc o gamă destul de variată de surse de apă cu scop de băut (Figura 4). Ca pondere semnificativă (cel puțin 10%) numărul surselor variază de la 3 la 5 surse în funcție de regiune.

Aprovizionarea centralizată cu apă prin conducte în locuință (robinet intern) este sursa principală de apă potabilă pentru Comrat și Soroca (peste 80 la sută), precum și pentru fiecare a doua gospodărie din Vulcănești și Râșcani.

Fântâni săpate private sunt sursa principală pentru fiecare a doua gospodărie din Cahul și sursă secundară pentru Râșcani și Vulcănești.

Aprovizionarea centralizată cu apă prin conducte în curte este folosită de fiecare a cincea gospodărie din Râșcani și fiecare a zecea din celelalte regiuni.

Figura 4. Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru BĂUT?

Fântânile publice reprezintă o sursă importantă de apă pentru Râșcani (în special) și Cahul.

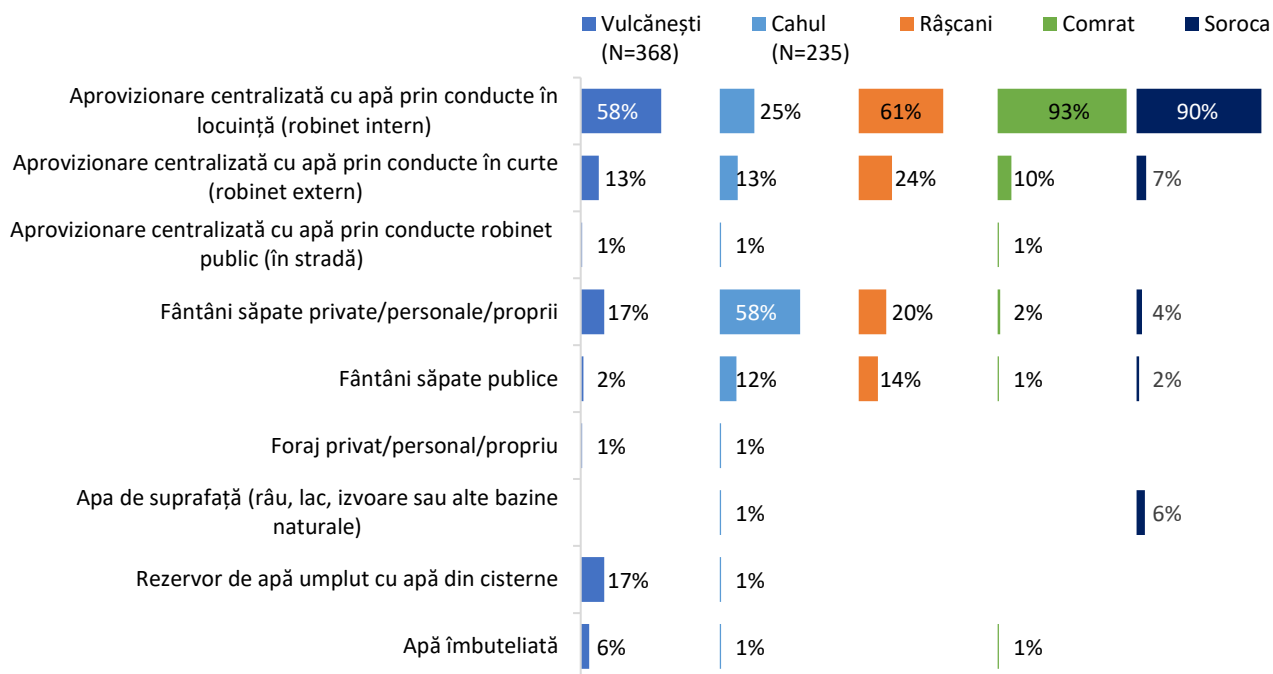
Izvoarele sunt folosite preponderent în Soroca (20%), iar rezervoarele de apă în Vulcănești. Apa îmbuteliată este populară în Vulcănești (fiecare a patra gospodărie) și Soroca (fiecare a cincea).

În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, lipsa accesului la alimentarea centralizată cu apă prin conducte în locuință în scop de băut este raportată cu o incidență mai mare de către familiile cu mulți copii (44%), familiile monoparentale (41%) și cele care nu dețin imobilul în care locuiesc (38%).

În ceea ce privește profilul demografic, incidența mai mare a gospodăriilor fără acces la alimentarea centralizată cu apă prin conducte în locuințe a fost raportată de respondenții cu nivel scăzut și mediu de studii și venituri, rezidenții din mediul rural și cei care locuiesc în gospodării individuale.

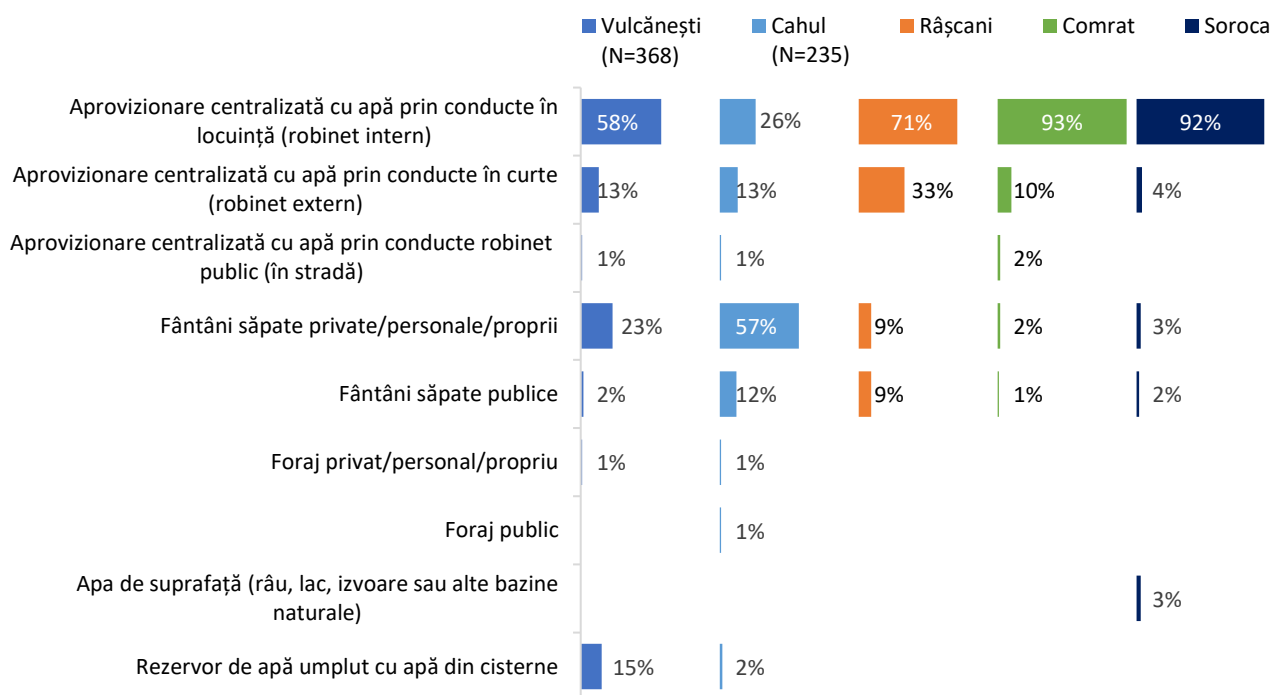
Pentru prepararea bucatelor gospodăriile folosesc în mare parte aceleași surse de apă ca și pentru băut (Figura 5), cu excepția apei de izvor și apei îmbuteliate care se folosește în proporție mai mică pentru prepararea produselor alimentare.

Figura 5. Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru GĂTIT?

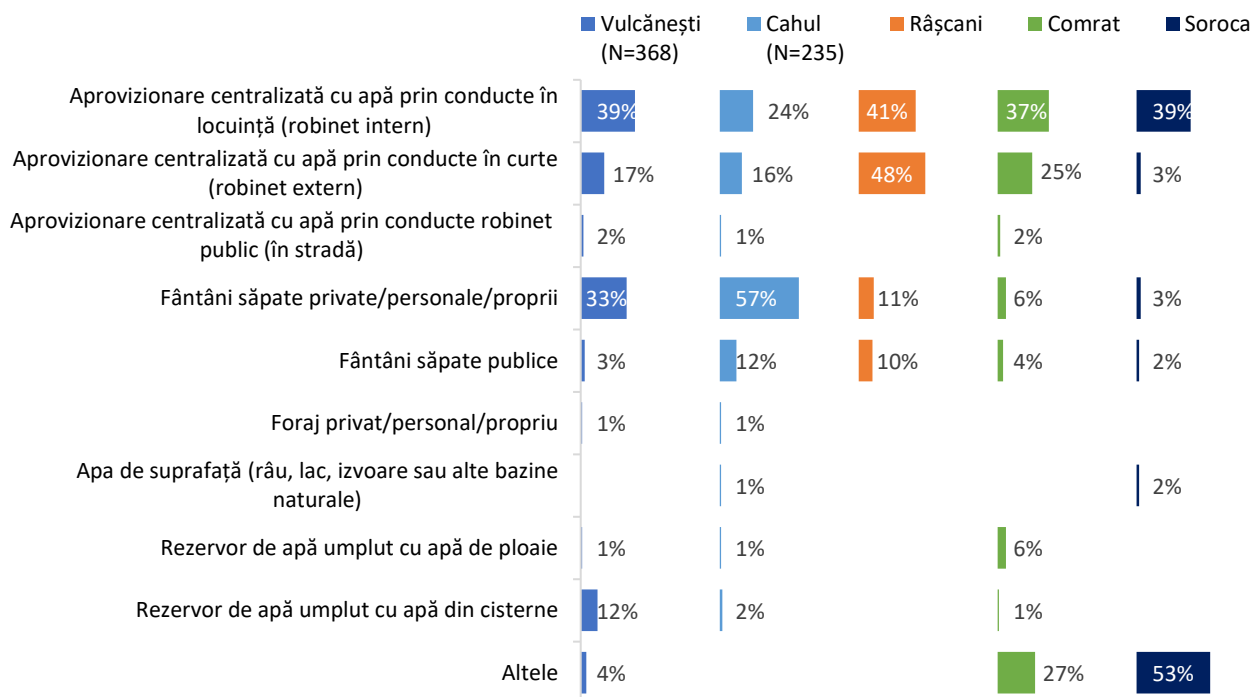
Pentru igienă gospodăriile folosesc preponderent apa din conducte (atunci când au acces la această sursă de apă) și mai puțin din alte surse alternative. Cele care nu au acces la apă prin conducte folosesc fântânile private (în special la Cahul) sau publice, precum și rezervoarele de apă (cazul or. Vulcănești).

Figura 6. Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru SPĂLAT, BAIE, CURĂȚENIE?

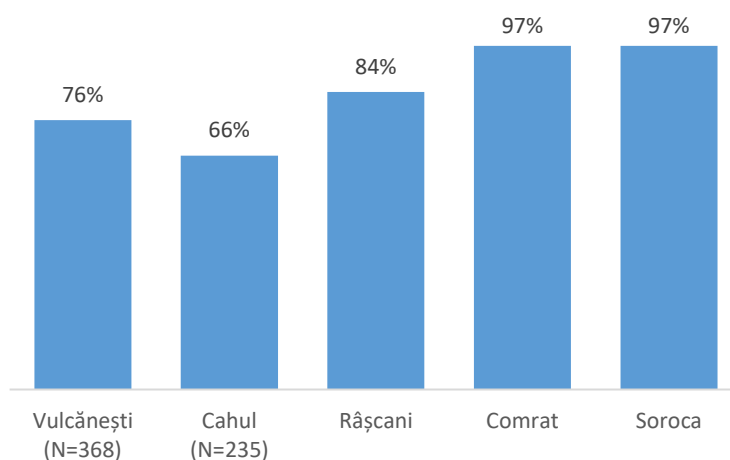
Același model de utilizare a surselor de apă este valabil și pentru scopurile agricole sau creșterea animalelor (Figura 7), doar că dacă gospodăriile au conectare la apă în curte, atunci acordă preferință acestei conexiuni. Se observă de asemenea că gospodăriile din Vulcănești în proporție mai mare folosesc apă din fântâni proprii pentru adăparea animalelor sau scopuri agricole (comparativ cu celelalte scopuri descrise mai sus), probabil pentru a reduce volumul de apă din conducte consumat și a face economie.

Figura 7. Indicați toate sursele de apă care sunt folosite pe tot parcursul anului pentru AGRICULTURĂ, CREȘTEREA ANIMALELOR?

O altă constatare este că fiecare a doua gospodărie din Soroca și fiecare a patra din Comrat nu practică activități agricole și nu crește păsări sau animale.

Figura 8. Aveți apă prin conducte / sistem de aprovizionare cu apă în gospodăria dvs. (fie sistem de aprovizionare cu apă prin conducte sau conectat printr-o pompă de la o fântână / foraj)?

Studiul atestă că aproape toate gospodăriile din Comrat și Soroca au acces la apă prin conducte sau sistem propriu de aprovizionare cu apă (Figura 8). Mai vulnerabile în acest sens sunt gospodăriile de romi și familiile monoparentale (fiecare a patra).

În cazul gospodăriilor din Râșcani și Vulcănești, proporția este mai mică, însă oricum aproape 8 din 10 gospodării au acces la apă prin conductă.

Cea mai dificilă situație în acest sens este în localitățile din Cahul, unde doar 66% din gospodării au conexiune la apă prin conducte sau sistem propriu. Cei

care nu au acces la apă curentă sunt cu precădere persoane în vârstă, respondenți cu nivel scăzut și mediu de studii și venituri, pensionari și șomeri, gospodăriile care nu au membri de familie care lucrează în străinătate.

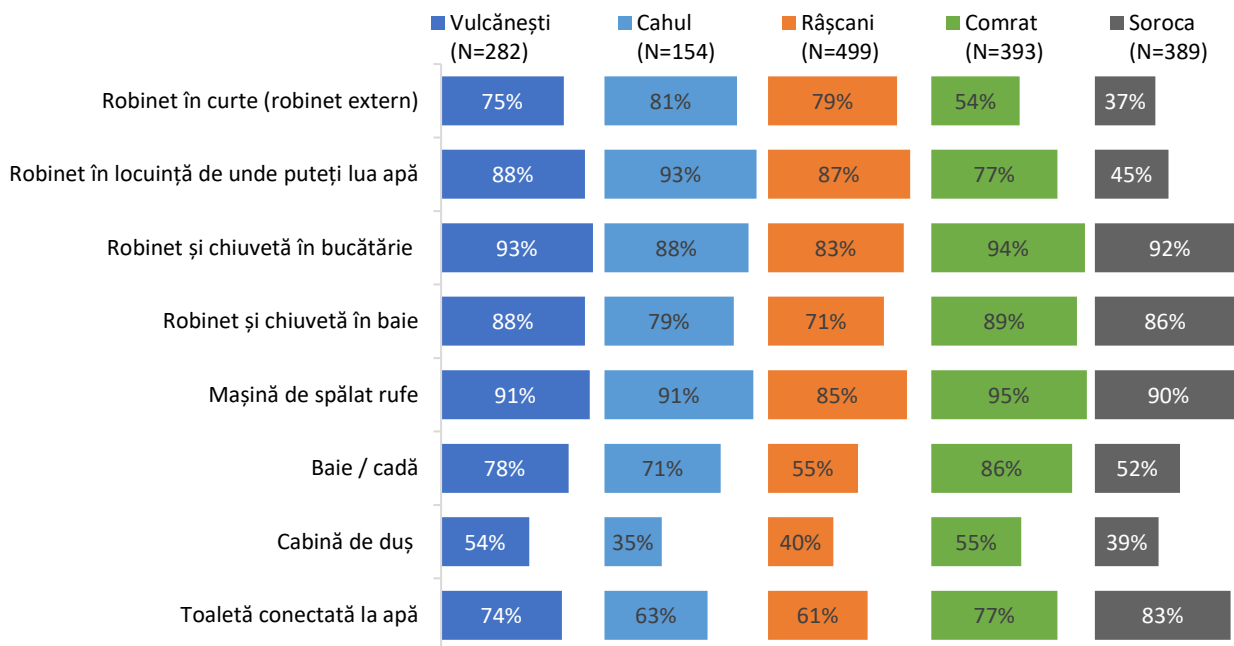
Studiul atestă că gospodăriile cu acces la apă prin conducte sau sistem propriu de aprovizionare cu apă au conectate la apă în mare parte obiectele măsurate și prezentate în Figura 9.

Astfel, practic 9 din 10 gospodării din toate regiunile (excepție Râșcani) au conectate la apă robinete și chiuvete în bucătărie și baie, precum și mașină de spălat rufe.

În mod logic, robinet conectat la apă în curte este în proporție mai mare în Cahul și Râșcani unde majoritatea gospodăriilor sunt case la sol.

Figura 9. Vă rog să-mi spuneți dacă următoarele obiecte din gospodăria dvs. sunt conectate la conducta de apă sau la fântâna dvs. (în cazul în care fântâna privată are o pompă) ...?

Eșantion: gospodăriile care au apă prin conducte sau sistem propriu de aprovizionare cu apă

Baie/cadă conectată la apă este în proporție mai mare în Comrat, Vulcănești și Cahul, în timp ce în Râșcani și Soroca – doar fiecare a doua gospodărie.

Cabină de duș este disponibilă la fiecare a doua gospodărie din Vulcănești și Comrat, iar în celelalte regiuni doar fiecare a treia.

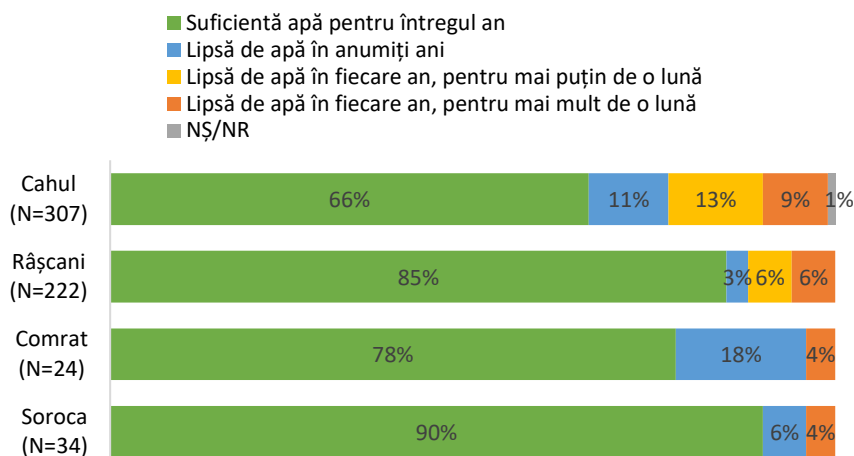
Proporția cea mai mare a gospodăriilor care au acces la cadă și cabină de duș este în Vulcănești și Comrat.

6 din 10 gospodării în Râșcani, 7 din 10 în Cahul și 8 din 10 în Comrat și Soroca a avut acces la toalete conectate la apă. După cum este ilustrat în Figura 9, procentele lor au fost semnificativ mai mari în așezările urbane. Gospodăriile social-vulnerabile (55%) și gospodăriile de romi (40%) sunt mult mai puțin probabil să aibă toaletă conectată la apă.

În ansamblu, gospodăriile de etnie romă sunt cele mai vulnerabile în ceea ce privește toate obiectele măsurate ale gospodăriei conectate la conducta de apă (cu excepția robinetului din curte), iar cea mai mică incidență este cu privire la baie/cadă (10% în eșantionul total de patru regiuni).

Figura 10. Aveți suficientă apă pentru nevoile dvs.?

Eșantion: gospodării cu alte surse principale de apă decât sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă

În continuare sunt prezentate câteva figuri cu privire la suficiența apei și efortul de a accesa apa în cazul gospodăriilor a căror sursă principală de apă nu este sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă.

Rezultatele ilustrate în Figura 10 atestă faptul că majoritatea absolută a gospodăriilor (93% în medie) din toate regiunile (excepție Cahul) nu duc lipsă de apă în decursul anului (sau pot avea unele dificultăți doar în anumiți ani).

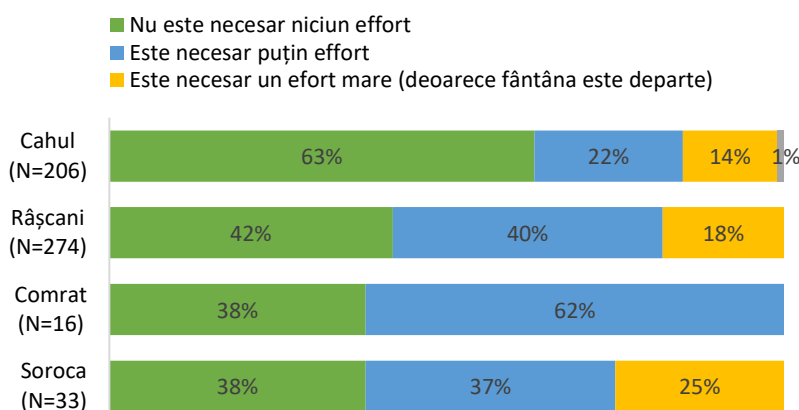
În Cahul situația este puțin diferită, în sensul că fiecare a patra gospodărie se confruntă cu insuficiență de apă pentru nevoile casnice cel puțin o lună pe an.

În Cahul, lipsa apei a fost raportată în mare parte de locuitorii din mediul rural (40%) și cei cu un nivel de venit scăzut (39%).

În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, problema respectivă a fost invocată în special de familiile monoparentale (68%).

Figura 11. Care este efortul pe care sunteți nevoit să-l faceți pentru a aduce apă din fântână?

Eșantion: gospodării care folosesc apă pentru gătit și spălat din fântâni săpate private sau publice

În cazul gospodăriilor care folosesc apă pentru gătit și spălat din fântâni săpate private sau publice, 25% gospodării din Soroca, 18% din Râșcani și 14% din Cahul sunt nevoite să depună efort major să aducă apă de la fântână (Figura 11).

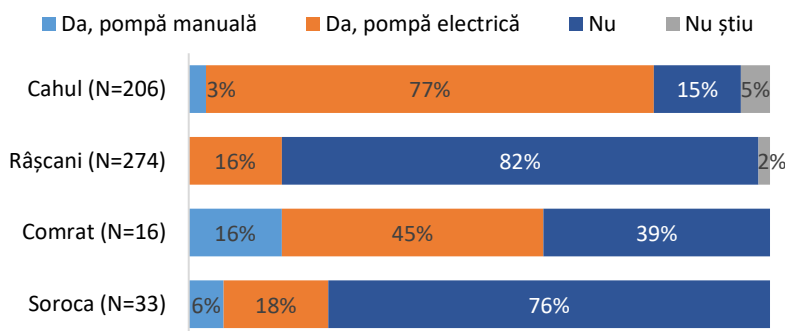
În Cahul, efortul mare de a aduce apă din fântână a fost invocat în principal de gospodăriile rurale (19%); în timp ce la Râșcani este o problemă serioasă pentru femeii (23%) și persoanele în vârstă (25%).

În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, efortul de a aduce apa reprezintă o problemă în special pentru familiile monoparentale (44%) și de familiile social vulnerabile (44%).

Dotarea fântânii cu pompă variază de la o regiune la alta (Figura 12): 77% din gospodăriile din Cahul au acces

Figura 12. Fântâna, pe care o utilizați, este echipată cu pompă?

Eșantion: gospodării care folosesc apă pentru gătit și spălat din fântâni săpate private sau publice

șomeri, familiile monoparentale și familiile social-vulnerabile.

la fântâni dotate cu pompă electrică, comparativ cu doar 16% în Râșcani.

În Comrat și Soroca ponderea gospodăriilor care folosesc apă de la fântâni este destul de mică (4% și 8%). Totuși, 45% din aceste gospodării din Comrat dispun de pompă electrică, față de doar 18% în Soroca.

Lipsa pompei este semnalată în special de persoanele cu un nivel scăzut de venit, persoane în etate,

1.2. Percepția asupra calității apei

Percepția despre calitatea apei a fost măsurată în baza a 5 parametri: calitate generală, siguranță, gust, miros și aspect sau culoare (Figura 13). Evaluarea s-a făcut pe o scală de 5 puncte după cum urmează:

1. Calitate proastă	2	3	4	5. Calitate bună
1. Nu este bună/sigură pentru băut	2	3	4	5. Bună/sigură pentru băut
1. Gust neplăcut	2	3	4	5. Gust plăcut
1. Miros neplăcut	2	3	4	5. Fără miros
1. Neplăcut / are culoare	2	3	4	5. Bun/fără culoare

Figura 13. Vă rugăm să evaluați fiecare dintre următoarele componente asociate cu calitatea apei din sursa principală.

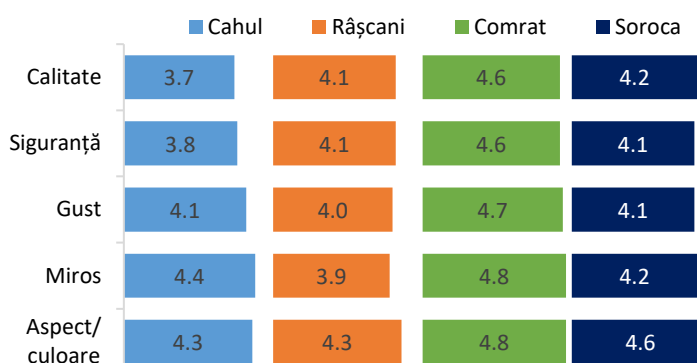

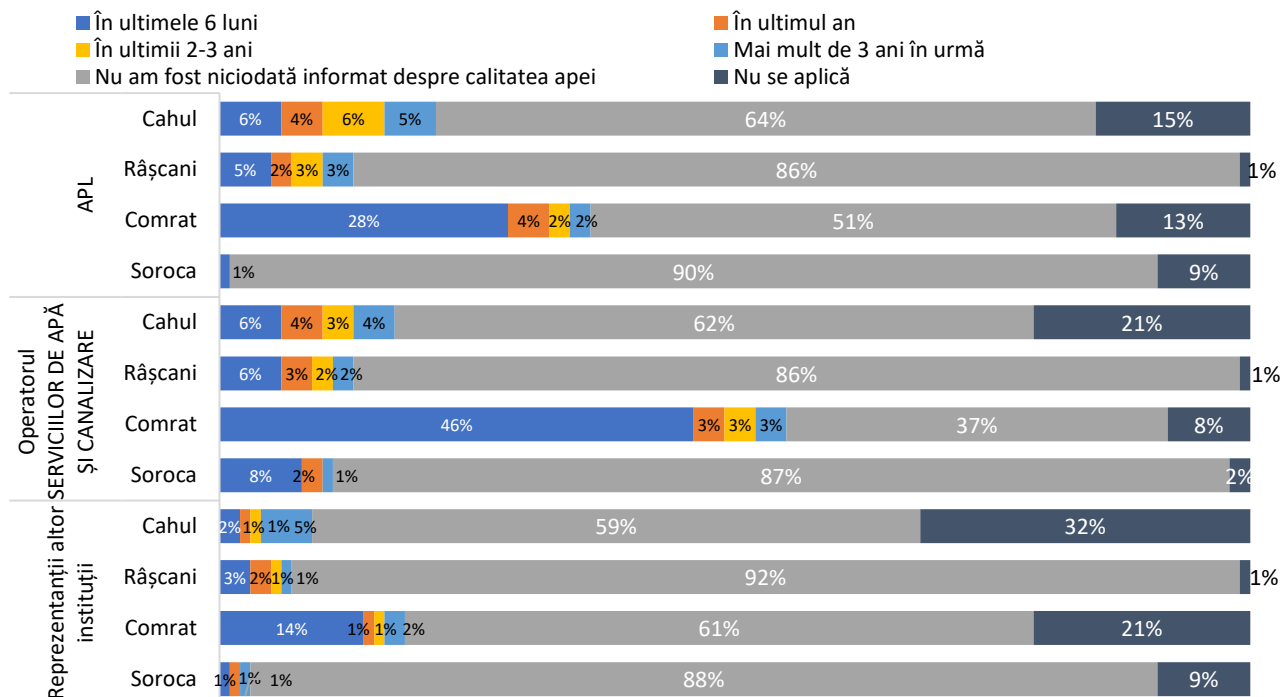
Figura 13 prezintă scorurile medii, respectiv cu cât scorul este mai aproape de 5, cu atât aprecierea este mai bună / pozitivă.

În funcție de scorul mediu general pentru toți 5 parametri, cel mai bine a fost apreciată calitatea apei la Comrat (4,7 puncte) față de celelalte regiuni cu o medie de 4,1-4,2 puncte. Per total, în toate regiunile calitatea apei a fost apreciată la nivel înalt. Cel mai bine apa a fost apreciată la nivel de aspect. În Cahul (în special în mediul rural) apa este considerată mai puțin calitativă și sigură față

de alte regiuni, iar în Râșcani scoruri semnificativ mai mici au fost acordate la mirosul apei.

În majoritatea absolută a cazurilor (excepție Comrat) respondenții afirmă că niciodată nu au fost informați despre calitatea apei de către autoritățile locale sau operatorii care furnizează apa (Figura 14).

Figura 14. Când ați fost ultima dată informat de către autoritățile publice locale sau/și operator sau alți reprezentanți despre calitatea apei?

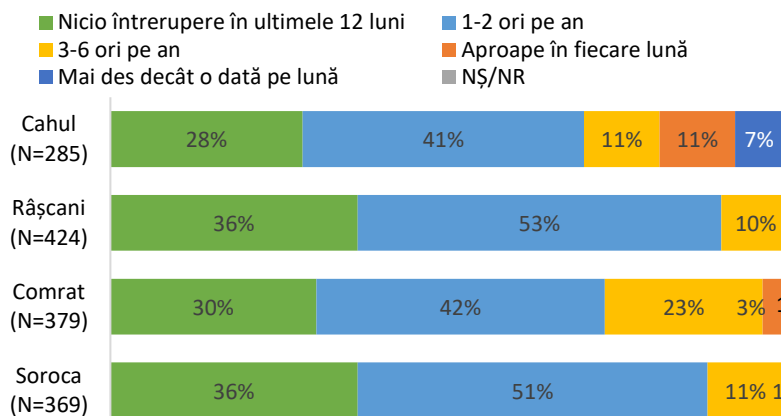

1.3. Satisfacția față de operatorul de alimentare cu apă

În continuare sunt abordate câteva aspecte privind operatorii de alimentare cu apă. Primul aspect a vizat întreruperile de alimentare cu apă.

Figura 15. Cât de des a fost întrerupt serviciul de furnizare a apei în ultimele 12 luni?

Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă este sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă

Astfel, doar 1/3 gospodării din Râșcani, Comrat și Soroca și 1/4 din Cahul confirmă lipsa întreruperilor în alimentarea cu apă în ultimele 12 luni (Figura 15). Practic fiecare a doua gospodărie a invocat 1-2 întreruperi pe an.

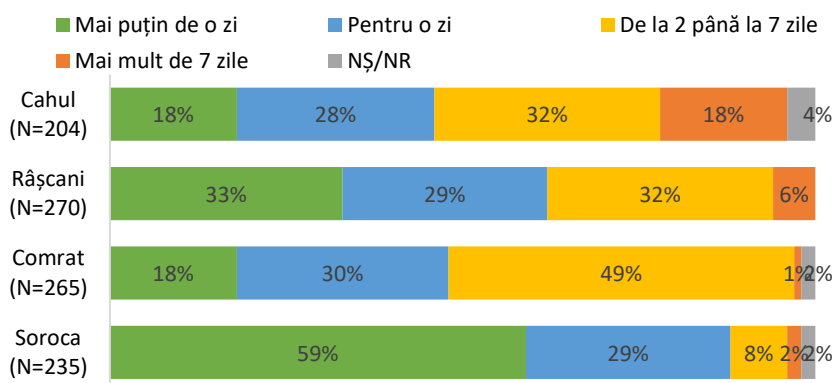
Problema întreruperilor frecvente în alimentarea cu apă este invocată în proporție semnificativ mai mare în Cahul (18% invocă situații respective aproape în fiecare lună), comparativ cu 1%-4% în celelalte regiuni. Această problemă a fost raportată în principal în zonele rurale (45%).

De asemenea în Comrat fiecare a patra gospodărie a invocat întreruperi cel puțin 3-6 ori pe an, proporția lor fiind de 2 ori mai mare decât în alte regiuni.

În general, familiile cu mulți copii, percep că sunt afectate negativ de întreruperi frecvente de alimentare cu apă într-o măsură mai mare (15%) față de media totală de 8%.

Figura 16. În medie, cât timp a fost întrerupt serviciul de furnizare a apei în ultimele 12 luni?

Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă este sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă și care au raportat întreruperi în alimentare cu apă

O a doua problemă în furnizarea apei este durata de sistare a alimentării (Figura 16).

Regiunile problematice la fel sunt Cahul și Comrat, față de alte regiuni. Astfel, fiecare a doua gospodărie care s-a confruntat cu sistare de alimentare a apei invocă perioade de 2-7 zile, inclusiv 1/3 gospodării din Râșcani.

Cea mai mare problema este în Cahul, unde 18% din gospodării au invocat perioade mai mari de

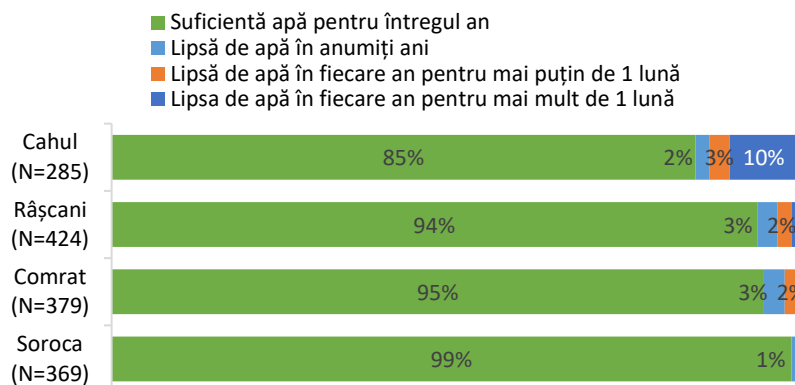
7 zile (față de 1%-6% în alte regiuni). Problema a fost semnalată în principal de respondenții de sex feminin (21%), locuitorii din mediul rural (32%), șomerii (28%), persoanele care locuiesc în apartamente la bloc (47%).

Soroca la acest capitol este în situația cea mai favorabilă.

În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, întreruperile de apă pe termen lung au fost invocate cu o incidență mai mare de către familiile cu mulți copii (65%) și familiile monoparentale (50%).

Figura 17. Din punctul dvs. de vedere, aveți suficientă apă pentru necesitățile dvs.?

Eșantion: gospodăriile a căror sursă principală de apă este sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă

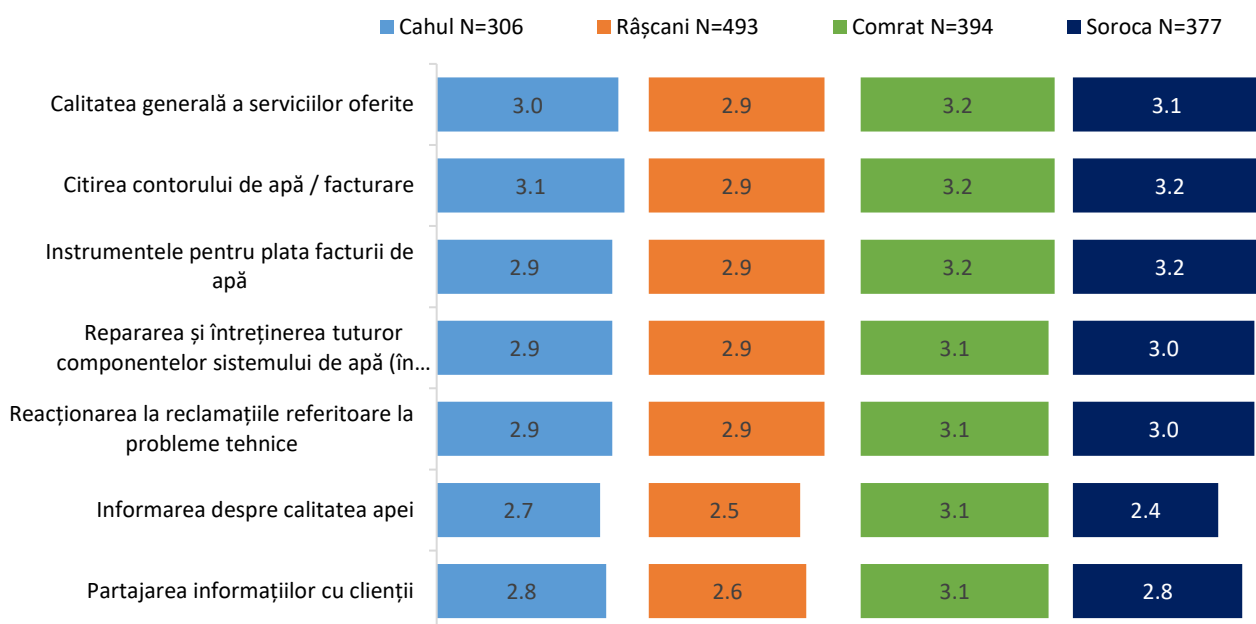
Fiind întrebați despre suficiența apei pentru necesitățile casnice, majoritatea absolută au răspuns pozitiv (Figura 17), în sensul că au suficientă apă în decursul întregului an.

Situația este ceva mai dificilă în Cahul, unde 10% au raportat insuficiență de apă în fiecare an pentru perioade mai mari de o lună.

Satisfacția respondenților cu privire la operatorul lor de alimentare cu apă a fost evaluată în baza a 7 parametri pe o scală de la 1 la 4, unde 1 a fost cea mai

mică notă și 4 - cea mai mare notă. Fig. 18 prezintă scorurile medii pentru fiecare parametru: cu cât scorul este mai mare, cu atât nivelul de satisfacție este mai ridicat.

Figura 18. Cât de mulțumit sunteți de operatorul/furnizorul de apă în ceea ce privește...? (1 = Foarte nemulțumit, 2 = Nemulțumit, 3 = Mulțumit, 4 = Foarte mulțumit) Eșantion: gospodăriile care sunt deservite de operator/furnizor de apă

În baza scorului mediu general pe toți parametrii, se constată că nivelul de satisfacție față de operatorii de apă este semnificativ mai mic la Râșcani (2,8 puncte) și mai mare la Comrat (3,1).

În particular, respondenții sunt mai puțin mulțumiți de informarea despre calitatea apei (2,7 puncte, în special la Soroca și Râșcani) și partajarea informațiilor cu clienții (2,8 puncte), dar mai mult mulțumiți de citirea contorului de apă / facturare (3,1 puncte în medie pe toate regiunile).

În general, unul din 10 respondenți din Cahul și Râșcani s-a declarat nemulțumit de calitatea generală a serviciilor oferite, față de 4% în Comrat și 5% în Soroca.

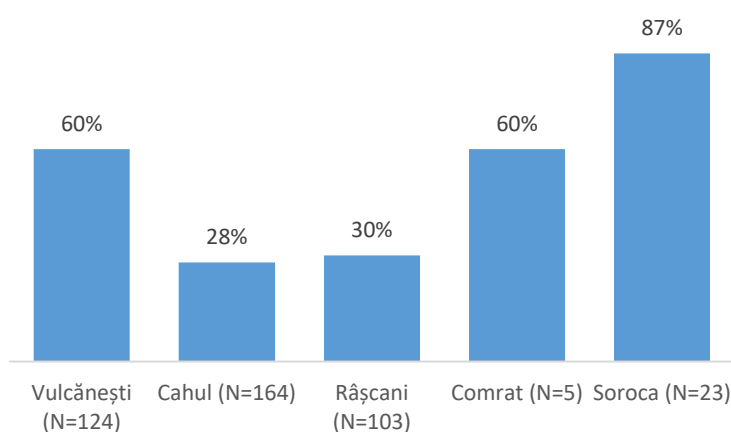
În Cahul respondenții nemulțumiți de calitatea generală a serviciilor oferite sunt mai probabil să fie tineri (30%), cu nivel scăzut de studii (23%), care locuiesc în mediul rural (31%). La Râșcani profilul socio-demografic al celor nemulțumiți este echilibrat.

1.4. Deschiderea de a se conecta la sistemul centralizat de alimentare cu apă

Acest subcapitol abordează problema gospodăriilor în localitatea cărora există sisteme de apă curent, dar acestea nu sunt conectate la apeduct. Astfel, sunt analizate motivele de neconectare, predispunerea de conectare la sistemul centralizat de apă, avantajele și dezavantajele accesului la sistemul centralizat de aprovizionare cu apă.

Figura 19. Există vreun sistem/rețea de apă curentă care deservește localitatea dvs.?

Eșantion: gospodării cu alte surse de apă decât sistemul de aprovizionare cu apă prin conductă

Gospodăriile care nu folosesc sistemul centralizat de apă pentru necesitățile casnice au fost întrebate despre existența vreunui sistem de apă în comunitatea lor. Rezultatul obținut arată că la majoritatea acestor gospodării din Soroca, Comrat și Vulcănești, precum și circa un sfert din Cahul și Râșcani există rețele de apă în localitate, însă nu sunt conectate la ele (Figura 19).

Motivele principale de neconectare variază de la o regiune la alta (Figura 20).

La Cahul motivele se rezumă la insuficiența financiară (în special rezidenți din mediul rural, șomeri, pensionari), distanța mare până la rețeaua principală și suficiența sursei

actuale. La Râșcani oamenii nu se conectează din cauza banilor sau sunt mulțumiți cu sursa actuală de apă.

Figura 20. Vă rog să-mi spuneți de ce nu sunteți conectat la conducta de apă/rețea în acest moment?

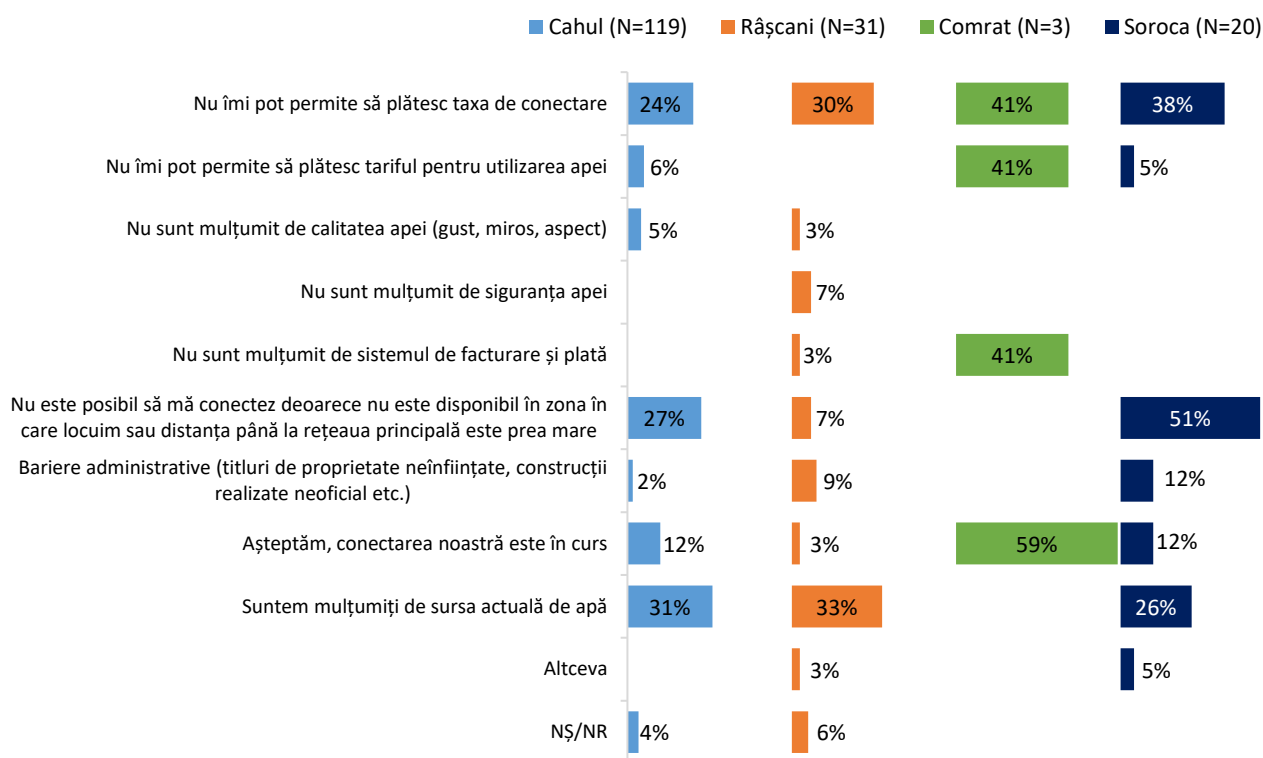
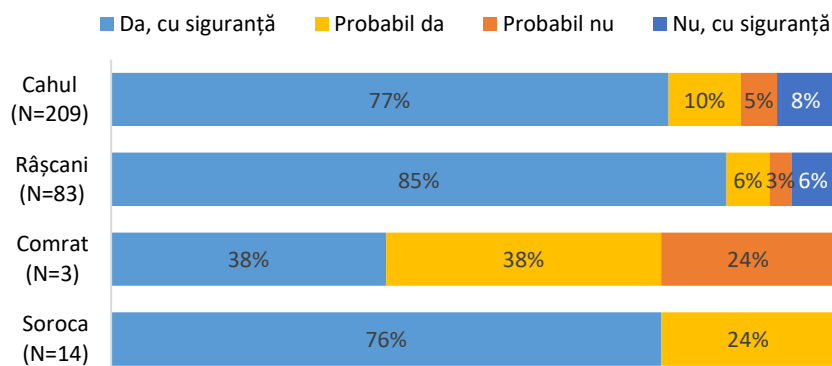

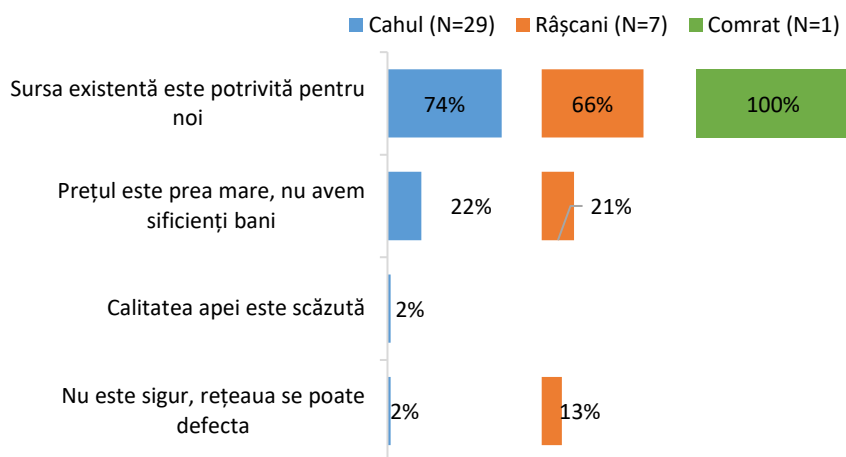
Figura 21. Dacă în comunitatea dvs. va fi disponibilă o conductă centralizată de apă/rețea, ați dori să vă conectați la sistemul de alimentare cu apă prin conductă? / Doriți să vă conectați la un sistem de alimentare cu apă prin conductă, presupunând că acest lucru este posibil?

Majoritatea absolută a gospodăriilor (9 din 10) care nu au acces în prezent la conductă centralizată de apă sunt predispuse să se conecteze dacă ar exista o conductă de apă (Figura 21).

În regiunea subproiectului Cahul, persoanele care nu doresc să-și conecteze gospodăriile sunt mai probabil să fie din mediul urban (24%), adică din Vulcănești.

Figura 22. Vă rugăm să precizați motivele? Întrebare deschisă

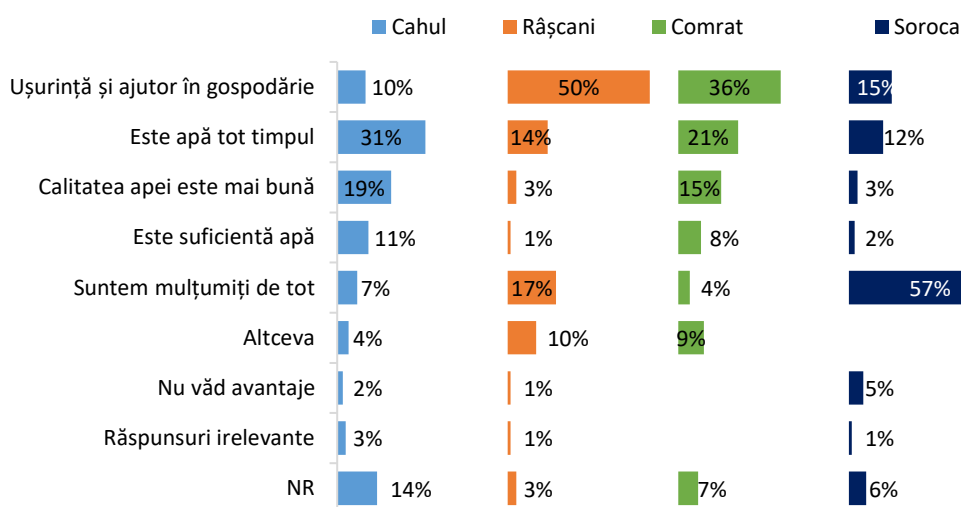

Gospodăriile care nu s-ar conecta la sistemul centralizat de aprovizionare cu apă chiar dacă ar exista această posibilitate motivează, în cea mai mare parte, prin faptul că sunt mulțumiți de sursa de apă pe care o folosesc în prezent (Figura 22).

Avantajele principale ale conectării la sistemul centralizat de apă se rezumă la facilitatea accesului și utilizării apei pentru treburile casnice, accesul non-stop la apă, calitatea mai bună a apei.

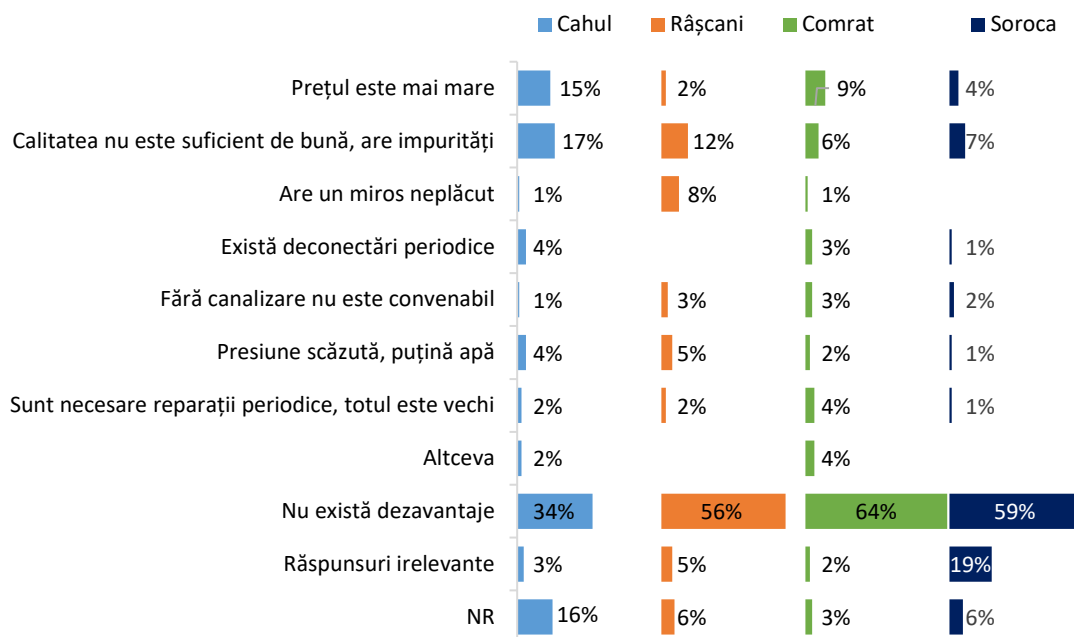
(Figura 23.1).

Figura 23.1. Care sunt avantajele conectării la rețeaua de apă? Întrebare deschisă

Fiind întrebați despre dezavantaje, majoritatea respondenților afirmă că nu sunt dezavantaje (Figura 23.2).

Figura 23.2. Care sunt dezavantajele conectării la rețeaua de apă? Întrebare deschisă

Unii respondenți consideră că calitatea apei din sistemul centralizat este mai rea (în special respondenții din Cahul și Râșcani) și prețul pentru consumul apei este mai mare decât din alte surse de apă (în special respondenții din Cahul și Comrat). În Cahul, problema prețurilor este o preocupare pentru respondenții vârstnici (18%), locuitorii din mediul rural (21%), cei care nu au acces la rețeaua de apă (25%) și persoanele cu un nivel scăzut de venituri (21%).

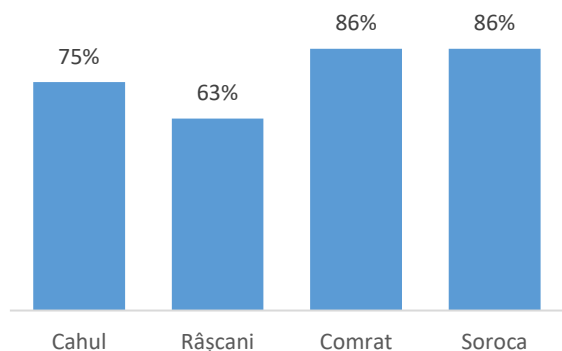
Problema calității apei a fost ridicată preponderent de respondenții din mediul urban, cei care au acces la alimentare cu apă, gospodăriile cu copii.

În general, dezavantajele au fost semnalate în special de familiile cu mulți copii (43%) și de cele care nu dețin locuință (35%). Principala lor preocupare este prețul mai mare pentru consumul de apă.

II. CONDIȚII SANITARE ȘI SERVICIILE DE CANALIZARE

2.1. Baie

Figura 24. Aveți baie?

Aproximativ 8 din 10 gospodării în Cahul, Comrat și Soroca, precum și 6 din 10 gospodării în Râșcani dispun de baie (Figura 24).

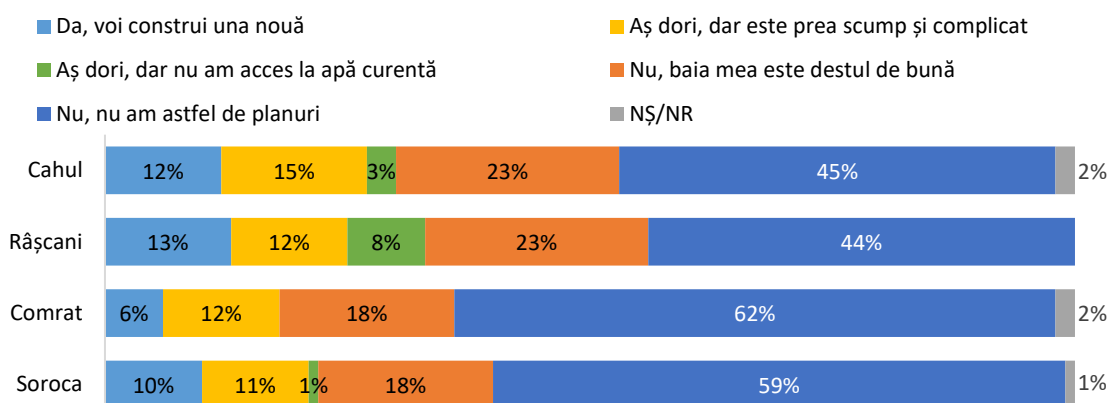
În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, lipsa accesului la baie este mai mare în rândul gospodăriilor de romi (63%) și a gospodăriilor social-vulnerabile (40%).

Din perspectiva profilului socio-demografic, lipsa accesului la baie variază semnificativ în funcție de regiune:

- În localitățile din subproiectul Cahul este mai mare în rândul persoanelor cu nivel scăzut de studii (32%), locuitorilor din mediul rural (34%), pensionarilor (29%) și șomerilor (31%), gospodăriilor unde sunt doar adulți (31%);
- în Râșcani este mai mare în rândul persoanelor în etate (41%), cu nivel scăzut de studii (49%), locuitorilor din mediul rural (44%), pensionarilor (43%) și șomerilor (45%), gospodăriilor cu case la sol (42%), familiilor cu mulți copii (60%), gospodării unde sunt doar adulți (38%) și cele formate doar din persoane vârstnice (39%).

În medie, 1 din 10 gospodării din regiunile studiate intenționează să construiască o baie nouă în următorii 3 ani (Figura 25). O altă zecime din gospodării și-ar dori acest lucru, însă invocă că este scump și complicat să-și construiască sau repare baia. Totodată, este important de menționat că 8% din gospodăriile din Râșcani își doresc o baie, însă nu au acces la apă curentă.

Figura 25. În următorii 3 ani aveți în plan să construiți o baie nouă ori să o îmbunătățiți pe cea existentă?

Intenția de a construi o baie nouă sau mai bună variază în funcție de regiune:

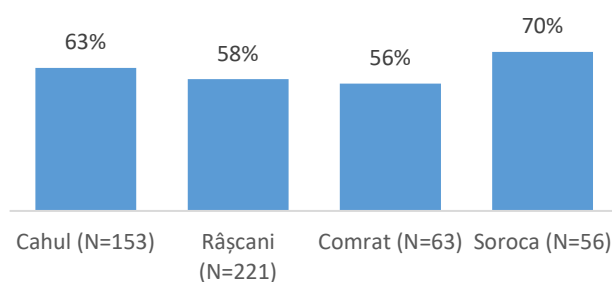
- în Cahul este mai mare în rândul respondenților cu vârsta cuprinsă între 18-54 ani, persoanelor cu nivel scăzut de studii, celor cu nivel de venituri ridicat, care locuiesc în case la sol, precum și celor care nu au acces nici la apă și nici la servicii de canalizare;
- în Râșcani este mai mare în rândul locuitorilor din mediul rural;

- în Râșcani, Comrat și Soroca este mai mare în rândul respondenților cu vârsta cuprinsă între 18-54 ani, persoanelor cu nivel de studii mic, persoanelor cu nivel de venit scăzut, celor care locuiesc în gospodării individuale, gospodăriilor cu copii, precum și celor care nu au acces nici la apă și nici la servicii de canalizare.

În general, toate gospodăriile vulnerabile, indiferent de criteriile de vulnerabilitate, sunt dispuse aproape la același nivel să-și îmbunătățească condițiile din baie sau să construiască o baie nouă, dar mai ales gospodăriile de romi.

Figura 26. Aveți spațiu în casa dvs. care ar putea fi adaptat pentru baie?

Eșantion: gospodării care nu dispun de baie

Practic fiecare a doua gospodărie, din cele care nu dispun de baie în prezent, au spațiul necesar pentru amenajarea unei băi (Figura 26).

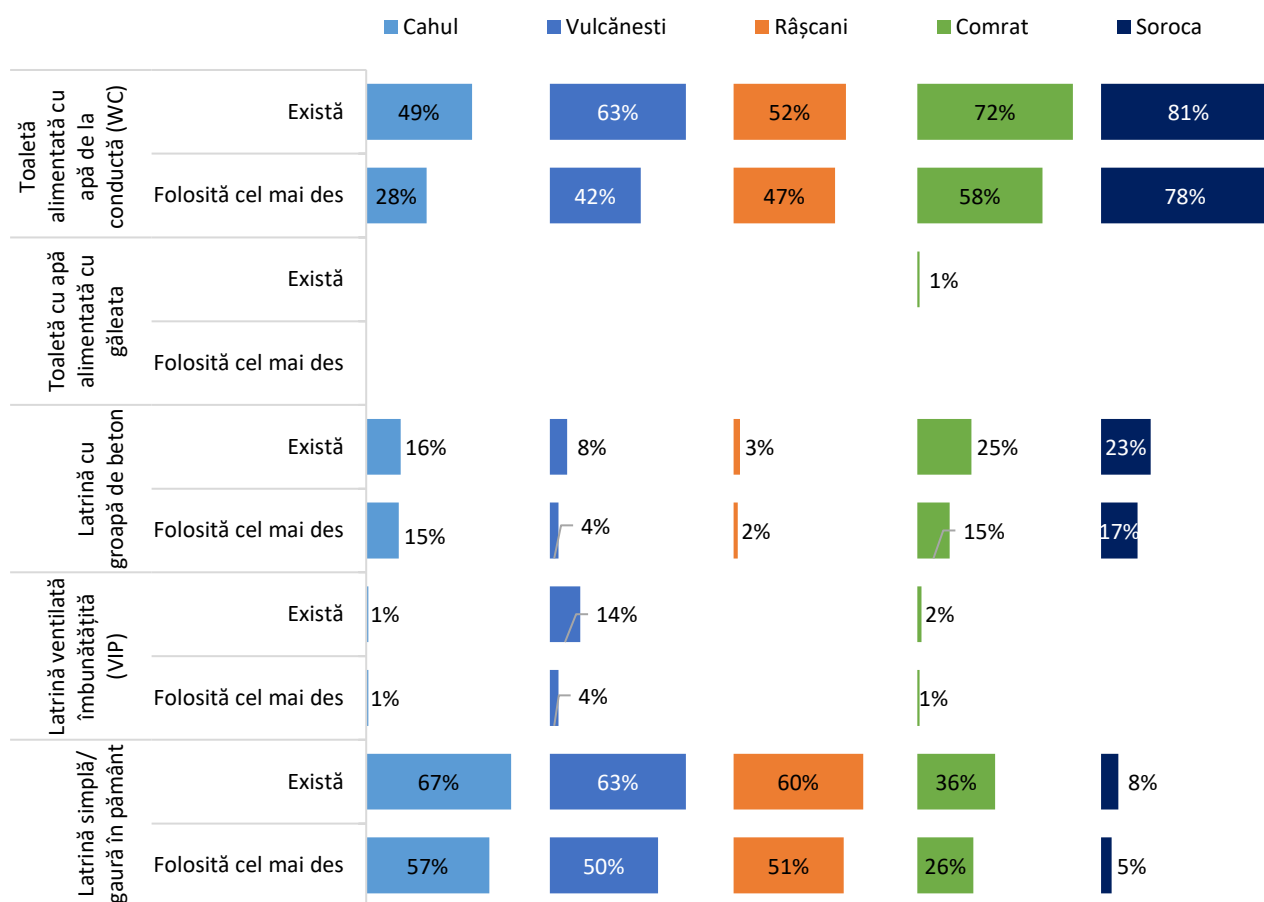
Din perspectivă socio-demografică, în Cahul, lipsa spațiului este o problemă în special pentru persoanele care locuiesc în mediul urban și respondenții vârstnici; în timp ce în Râșcani este mai degrabă o problemă pentru locuitorii din mediul rural, gospodăriile în care locuiesc doar adulți sau bătrâni.

În general, lipsa spațiului pentru baie a fost menționată mai frecvent de gospodăriile care au persoane cu dizabilități (36%) și de gospodăriile vulnerabile socio-economic (37%).

2.2. Toaletă

În gospodăriile din Soroca și Comrat tipul principal de toaletă disponibilă este cea conectată la apă din sistemul centralizat (Figura 27), iar în Cahul și Râșcani doar fiecare a doua gospodărie are acces la acest tip de toaletă. Însă, chiar și dacă este disponibilă toaleta conectată la apă, o bună parte din gospodării nu o folosesc cel mai des, acordând preferință altor tipuri de toalete. Cea mai mare diferență în acest sens s-a înregistrat la Cahul (-21%) și Vulcănești (-21%). 60 la sută dintre gospodăriile din Cahul și Râșcani și 1/3 din Comrat au latrină simplă. Totodată, 1/4 dintre gospodăriile din Comrat și Soroca au disponibilă latrină cu groapă de beton.

Figura 27. Ce tip de toaletă aveți în gospodărie și care o folosiți cel mai des în gospodăria dvs.?

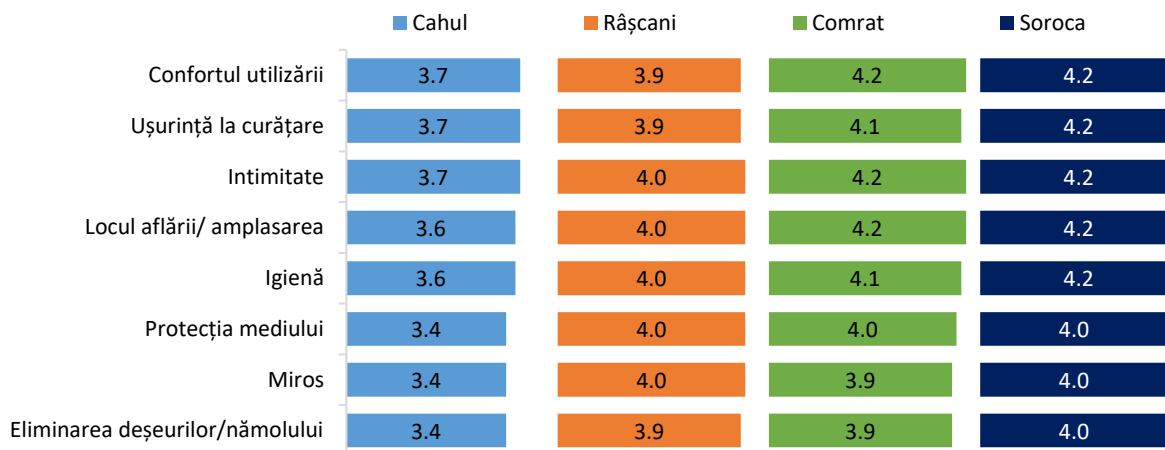

Profilul persoanelor care preferă să folosească o latrină simplă, chiar dacă au toaleta conectată la apă prin conductă este următorul (probabilitate mai mare): persoane în vârstă, persoane cu nivel mediu și înalt de studii, persoane cu venituri mici și medii, persoane care locuiesc în case la sol, familii cu mulți copii și cele care au persoane cu dizabilități. De menționat că gospodăriile care au acces la servicii de canalizare aproape toate folosesc doar toaleta conectată la apă prin conductă.

O altă constatare este că aproape fiecare a patra gospodărie din Vulcănești are atât o toaletă cu apă racordată la o conductă de apă, cât și o latrină simplă, față de aproximativ 16% în Cahul și 12% în Râșcani.

În continuare respondenții au apreciat nivelul de satisfacție față de 8 facilități ale toaletelor disponibile în gospodăria lor (Figura 28). Cel mai mic nivel de satisfacție a fost înregistrat la Cahul (3,6 puncte la nivel de 8 parametri), iar în celelalte regiuni – 4,1 puncte (ceea ce poate fi calificat drept un nivel înalt de satisfacție).

Figura 28. Vă rugăm să clasificați nivelul dvs. de satisfacție față de următoarele facilități ale toaletei din gospodăria dvs. (1- Deloc mulțumit; 5 - Foarte mulțumit)

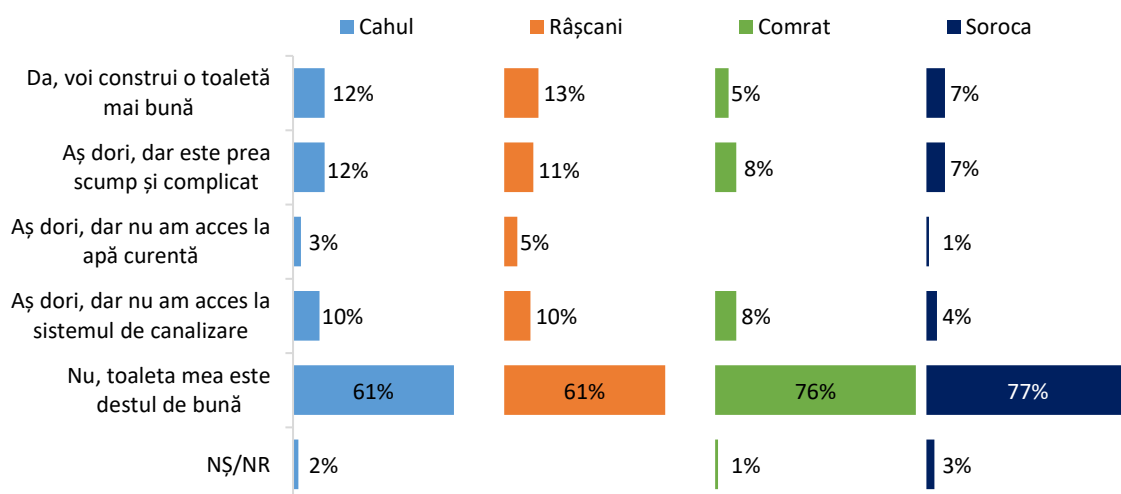
Variații semnificative la nivel de regiune între notele acordate pe fiecare parametru în parte nu s-au înregistrat.

În ceea ce privește profilul socio-demografic, se pare că satisfacția față de toalete este semnificativ mai scăzută în mediul rural, pentru respondenții care locuiesc în case la sol, pentru gospodăriile fără acces la apă și în special la serviciile de canalizare. Din perspectiva stării de vulnerabilitate, cel mai scăzut nivel de satisfacție a fost exprimat de gospodăriile de romi (3,1 puncte față de media de 3,8 puncte pentru alte categorii vulnerabile).

Majoritatea gospodăriilor intervievate (60 la sută din Cahul și Râșcani și aproape 80 la sută din Comrat și Soroca) nu au intenția de a construi o toaletă mai bună în următorii 3 ani (Figura 29).

Cu alte cuvinte, potențial de renovare este suficient de mare (40 la sută) în Cahul și Râșcani. Fiecare a zecea gospodărie invocă faptul că o construcție a toaletei depinde de accesul la sistemul de canalizare. Accesul la apă curentă este un motiv minor.

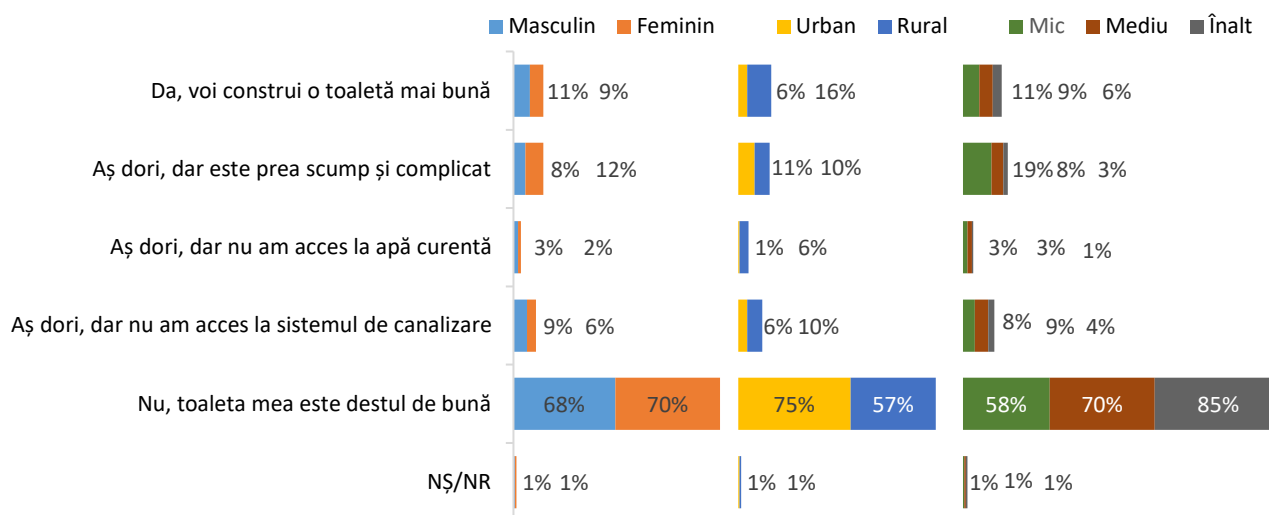
Figura 29. În următorii 3 ani intenționați să construiți o toaletă mai bună?

Analiza planurilor de construire a unei toalete mai bune în funcție de gen, reședință și nivel de studii, atestă unele variații semnificative doar în funcție de rezidență și studii (Figura 29.1):

- intenția este semnificativ mai mare pentru locuitorii din mediul rural; ei sunt, de asemenea, mai preocupați de accesul la apa centralizată și la sistemul de canalizare;
- intenția de a construi o nouă toaletă este semnificativ mai mare în rândul persoanelor cu nivel scăzut și mediu de educație, dar ei sunt, de asemenea, mai preocupați de costurile aferente.

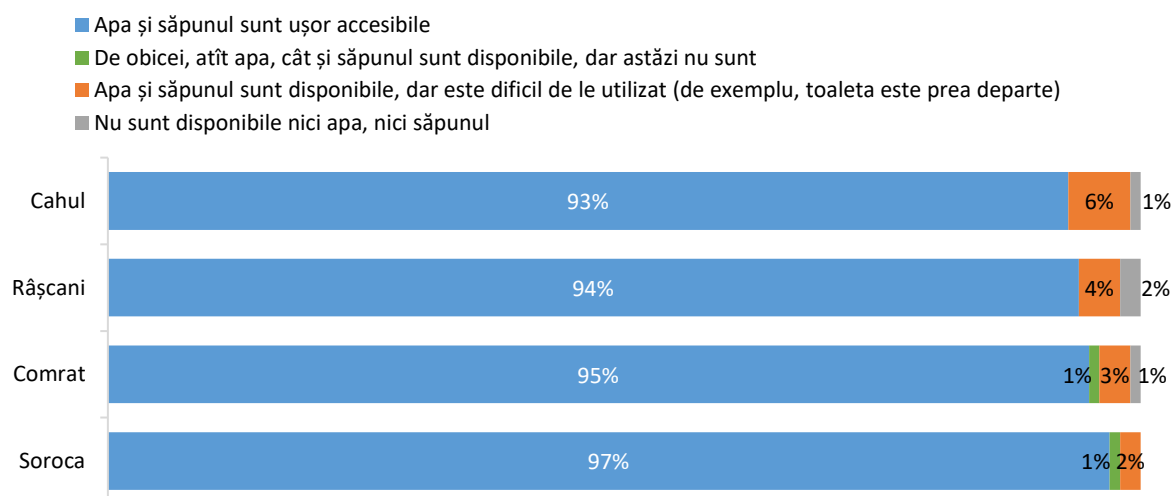
Figura 29.1. În următorii 3 ani intenționați să construiți o toaletă mai bună? – în funcție de gen, mediu de reședință și studii

Per total, 40% dintre gospodăriile vulnerabile sunt, de asemenea, dispuse să construiască o nouă toaletă, dar aproape jumătate dintre ele au preocupări legate de costuri, în special cele care au persoane cu dizabilități, social-vulnerabile și cele care nu dețin propria locuință.

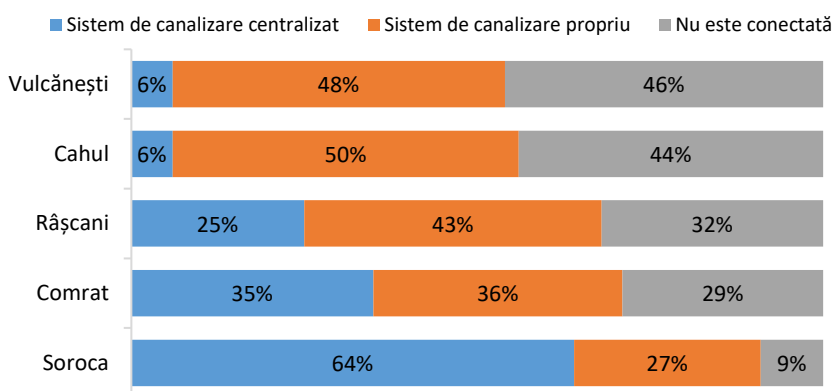
În ceea ce privește igiena, aproape toate gospodăriile interviuate afirmă că apa și săpunul sunt ușor accesibile în zona unde se află toaleta. Doar circa 5% din gospodării, în special din Cahul și Râșcani invocă dificultatea utilizării din motiv că toaleta este pre departe de locul de acces la apă și săpun (Figura 30).

Figura 30. Care din următoarele situații privind spălarea mâinilor după utilizarea toaletei se potrivește cel mai bine gospodăriei dvs.?

2.3. Sistemul de canalizare și soluțiile alternative ale gospodăriilor

Figura 31. La ce sistem de canalizare este conectată gospodăria dvs.?

Peste 90 la sută dintre gospodăriile din Vulcănești și Cahul, 75% în Râșcani, 65% în Comrat și 36% în Soroca nu dispun de sistem de canalizare centralizat (Figura 31).

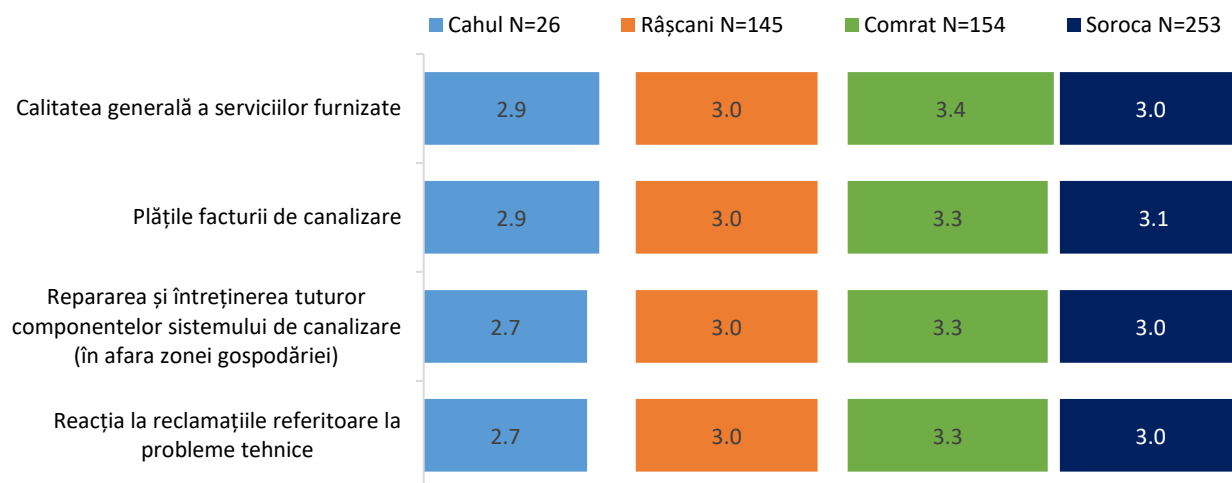
În medie, fiecare a doua gospodărie din Vulcănești și Cahul, 30% din Râșcani și Comrat și 9% din Soroca deloc nu este conectată la un sistem de canalizare (chiar și unul local, propriu).

În localitățile din raioanele Cahul și Râșcani lipsa oricărei racordări la canalizare este mai mare în rândul persoanelor în vârstă, celor cu nivel scăzut de educație și venituri. În ceea ce privește starea de vulnerabilitate, aceasta este o problemă în special pentru familiile cu mulți copii și gospodăriile de romi.

Gospodăriile conectate la sistemul centralizat de canalizare au fost întrebat despre nivelul de satisfacție față de serviciile operatorului (Figura 32). Evaluarea s-a făcut pentru 4 parametri pe o scală de 4 puncte, unde 1 = deloc mulțumit(ă) și 4 = foarte mulțumit(ă). Astfel cu cât scorul este mai aproape de valoarea 4, cu atât nivelul de satisfacție este mai mare.

Figura 32. Cât de mulțumit sunteți de furnizorul de canalizare în ceea ce privește...?

Eșantion: gospodării conectate la sistem centralizat de canalizare

Rezultatele obținute atestă un nivel înalt de satisfacție, cu un scor mediu de circa 3 puncte. Cel mai înalt nivel de satisfacție s-a înregistrat la Comrat (3,3 puncte), iar cel mai mic – la Cahul (2,8 puncte).

Variații semnificative în evaluarea diferitor parametri nu s-au înregistrat.

Analiza răspunsurilor despre scurgerile apelor reziduale din bucătărie, baie, toaletă și spălarea hainelor (Figurile 33-36) atestă faptul că în circa 3/4 gospodării din Cahul, jumătate gospodării din Râșcani, 1/4 gospodării din Comrat și 1/5 gospodării din Soroca apele reziduale nu sunt stocate în locuri special amenajate, ci ajung în grădină, stradă sau groapă (direct sau prin conductă).

Figura 33. Unde ajunge apa reziduală din BUCĂTĂRIE?

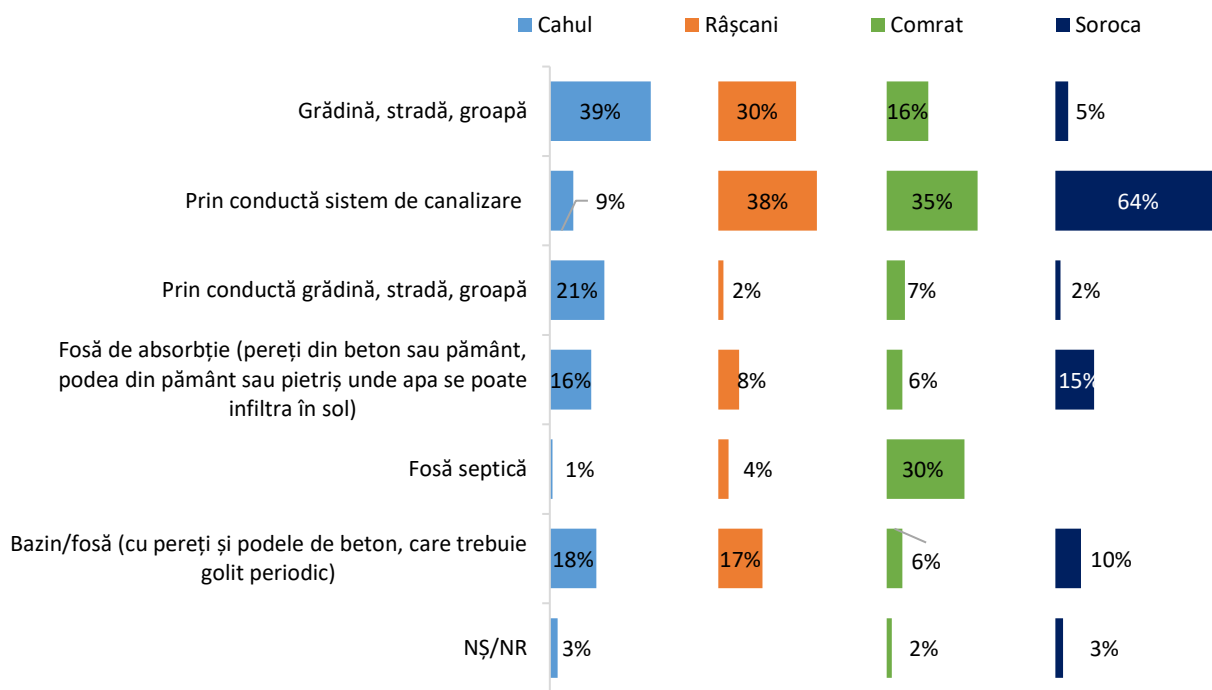

Figura 34. Unde ajunge apa reziduală din BAIE?

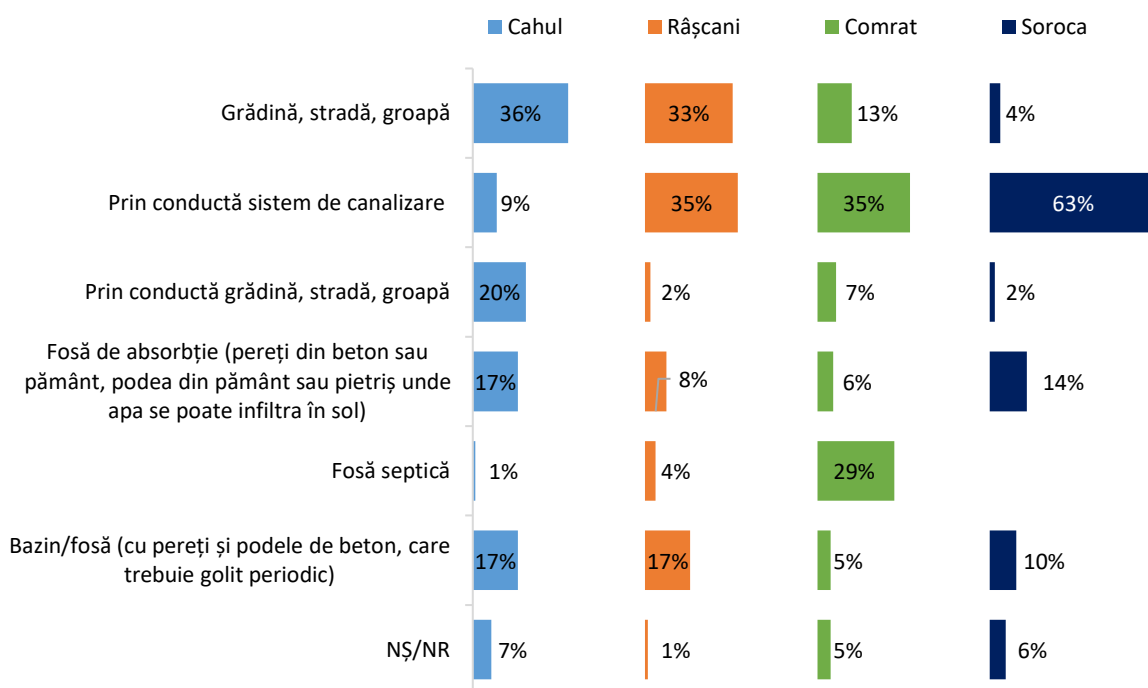

Figura 35. Unde ajunge apa reziduală din TOALETĂ?

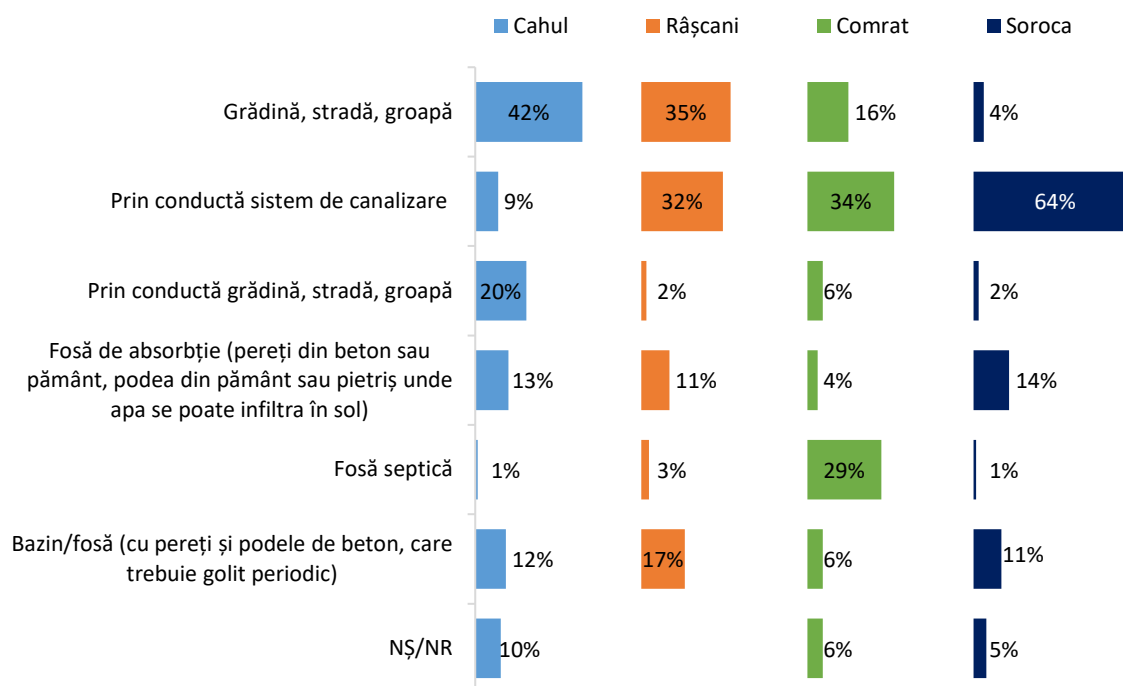
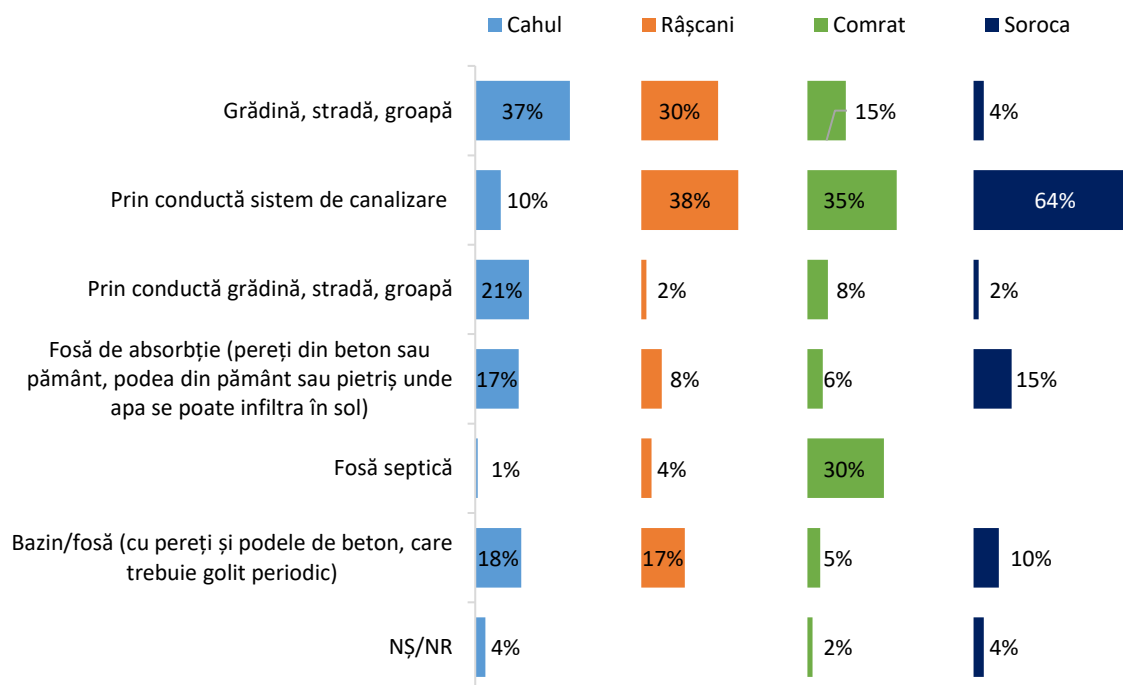

Figura 36. Unde ajunge apa reziduală din SPĂLAREA HAINELOR?

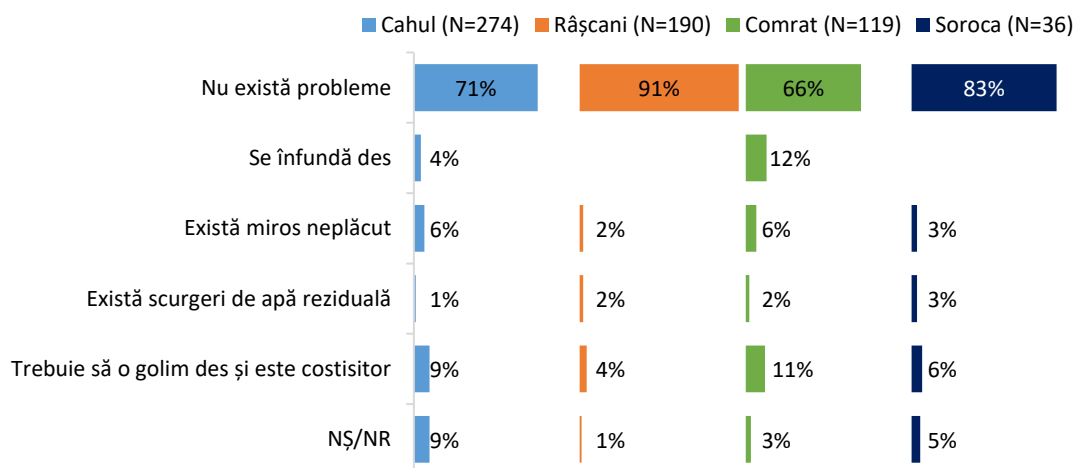

Majoritatea gospodăriilor care nu au sistem de canalizare centralizat sau propriu afirmă că nu au probleme cu întreținerea fosei septice, a gropii septice, a puțului de absorbție (Figura 37), mai puțin cele din Comrat și Cahul.

Problemele invocate cel mai des se referă la înfundarea frecventă a fosei (în special în Comrat), necesitatea de a goli frecvent fosa, lucru care este costisitor (aspect menționat în special de cei de la Comrat și Cahul).

Figura 37. Aveți vreo problemă ce ține de întreținerea fosei septice, a gropii septice, a puțului de absorbție?

Eșantion: gospodării care nu au sistem de canalizare centralizat sau propriu

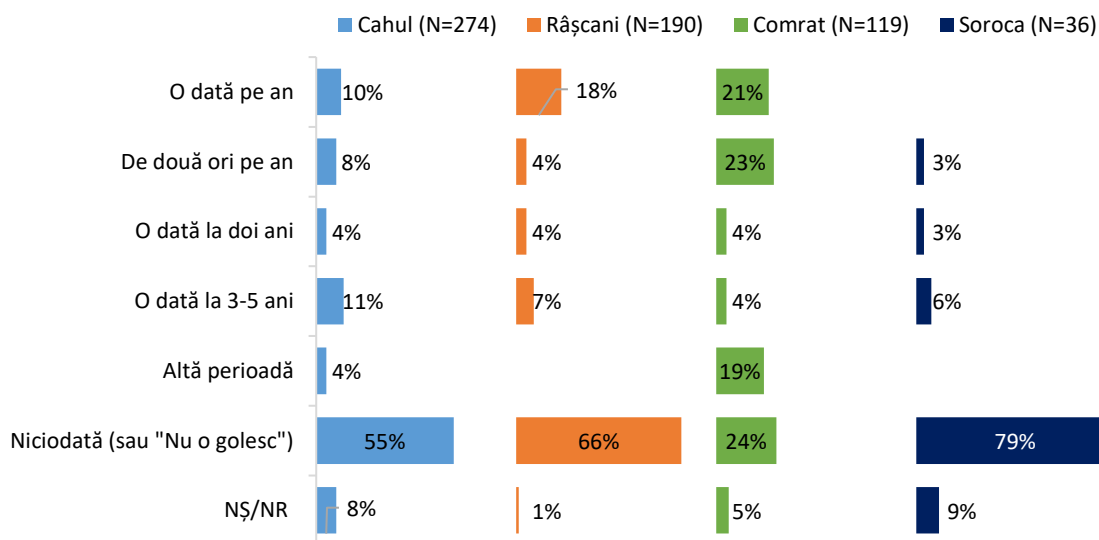
Probleme legate de întreținerea fosei septice, a gropii septice, a puțului de absorbție au fost semnalate în mod special de către locuitorii din mediul rural, persoanele cu venituri mici, tinerii, șomerii, gospodăriile care au persoane cu dizabilități și familiile monoparentale.

Majoritatea gospodăriilor din Soroca (în special), Râșcani și Cahul niciodată nu golesc latrina, fosa septică, gropile septice, puțul de absorbție (Figura 38).

Cei mai responsabili în această privință sunt respondenții de la Comrat, fiecare a doua gospodărie golind latrinele, fosele sau gropile septice cel puțin de 2 ori pe an.

Figura 38. Cât de des goliți latrina, fosa septică, gropile septice, puțul de absorbție?

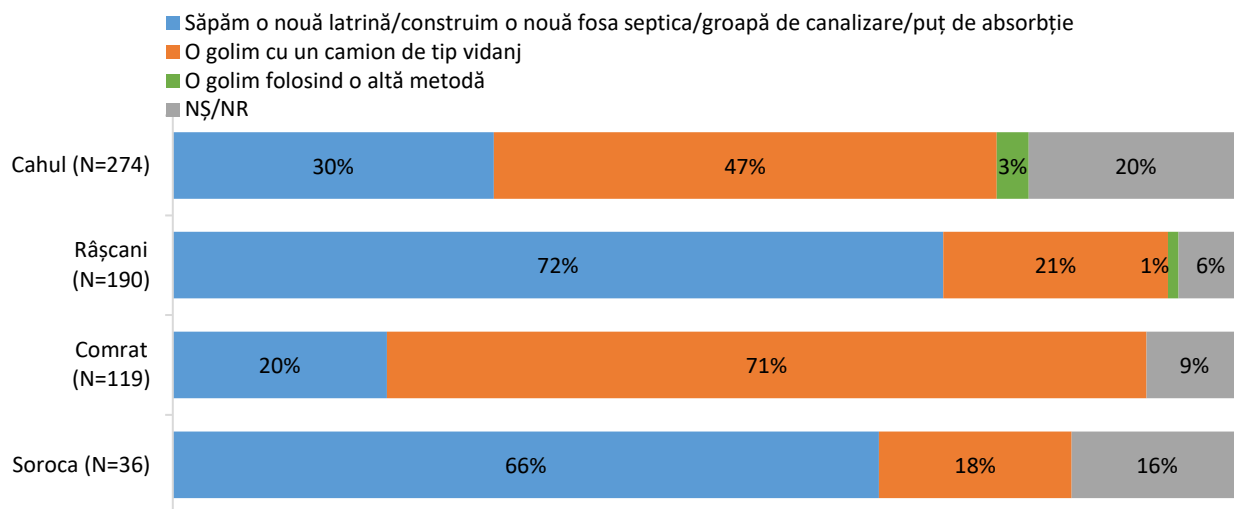
Eșantion: gospodării care nu au sistem de canalizare centralizat sau propriu

Practica obișnuită la care recurge majoritatea gospodăriilor din Râșcani și Soroca atunci când latrina, fosa septică, groapa de canalizare, puțul de absorbție este plină se rezumă la săparea unei latrine sau gropi noi (Figura 39).

Figura 39. Ce faceți atunci când latrina, fosa septică, groapa de canalizare, puțul de absorbție este plină?

Eșantion: gospodării care nu au sistem de canalizare centralizat sau propriu

În schimb gospodăriile din Comrat (în special) și Cahul apelează preponderent la serviciile unui camion de tip vidanj.

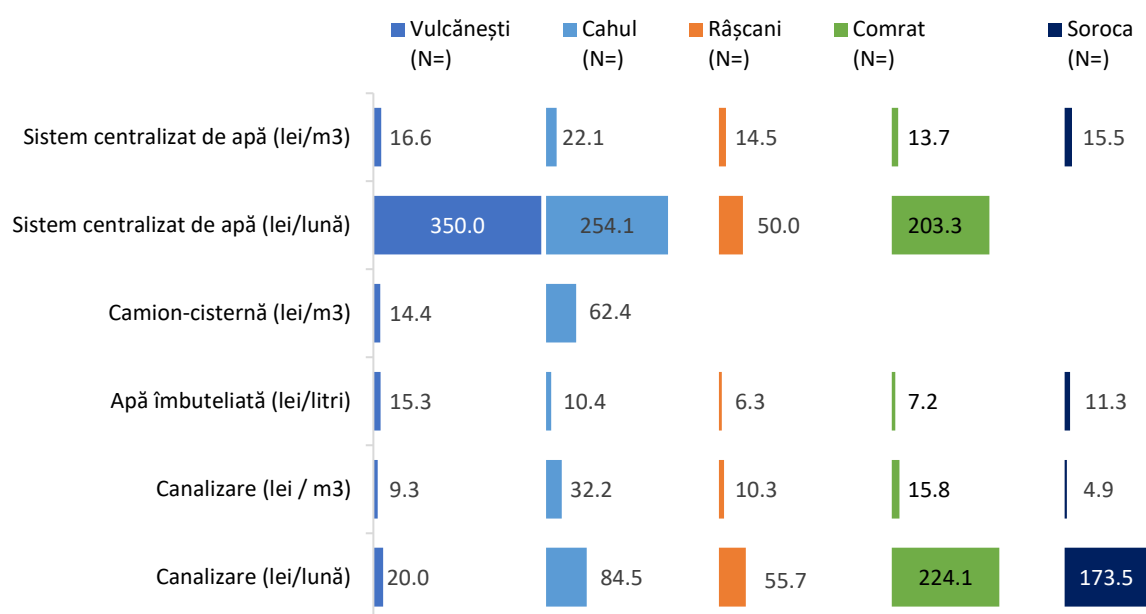
III. COSTURI ȘI CHELTUIELI LEGATE DE CONSUMUL DE APĂ ȘI SERVICIILE DE CANALIZARE

Tarifele la diferite surse de apă și servicii de canalizare variază de la o regiune la alta (Figura 40):

- Sistem centralizat de apă (m³) – variază de la 13,7 lei în Comrat la 22,1 lei în Cahul (16,5 lei valoare medie)
- Sistem centralizat de apă (lei/lună) – variază de la 50 lei în Râșcani la 350 lei în Vulcănești (214 lei valoare medie)

Figura 40. Cât cheltuie în medie familia dvs. pe lună pentru TAXE ȘI TARIFE?

*Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă este sistemul centralizat de aprovizionare, rezervor de apă umplut cu apă de la cisternă, apă îmbuteliată și gospodării care sunt conectate la sistem de canalizare central sau individual**

- Camion-cisternă (lei/m³) – variază de la 14,4 lei în Vulcănești la 62,4 lei în Cahul (38 lei valoare medie)
- Apă îmbuteliată (lei/litri) – variază de la 6,3 lei în Râșcani la 27,1 lei în Cahul (10 lei valoare medie)
- Canalizare (lei / m³) – variază de la 4,9 lei în Soroca la 11,3 lei în Cahul (14,5 lei valoare medie)
- Canalizare (lei/lună) – variază de la 20 lei în Vulcănești la 224,1 lei în Comrat (112 lei valoare medie)

* Eșantion respondenți pe regiune după sursă de apă și tip de canalizare folosită

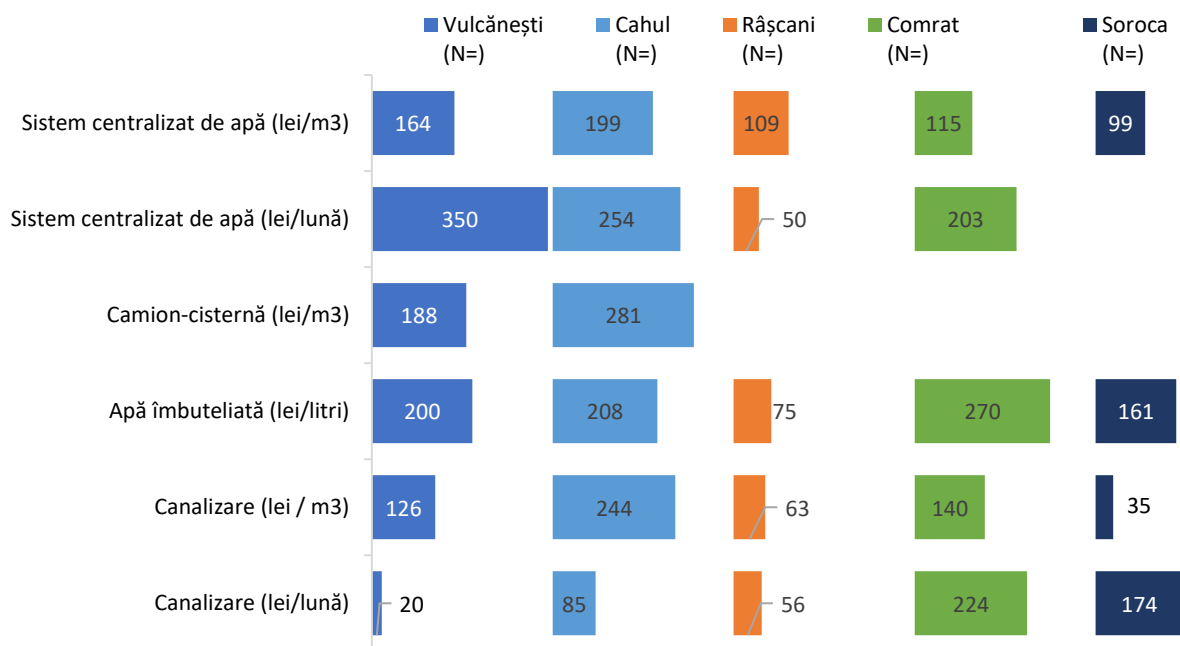
	Vulcănești	Cahul	Râșcani	Comrat	Soroca
Sistem centralizat de apă (lei/m ³)	222	48	423	345	371
Sistem centralizat de apă (lei/lună)	3	13	2	36	2
Camion-cisternă (lei/m ³)	65	6		8	
Apă îmbuteliată (lei/litri)	88	4	11	34	73
Canalizare (lei / m ³)	222	48	327	203	352
Canalizare (lei/lună)	2	13	79	81	13

Cheltuielile medii lunare obișnuite pentru apă și canalizare, de asemenea, variază semnificativ în funcție de regiune și sursa de apă sau tipul tarifar pentru serviciu (m³ sau pe lună), Figura 41:

- Sistem centralizat de apă (m³) – variază de la 99 lei în Soroca la 199 lei în Cahul (137 lei valoare medie)
- Sistem centralizat de apă (lei/lună) – variază de la 50 lei în Râșcani la 350 lei în Vulcănești (214 lei valoare medie)

Figura 41. Cât cheltuie în medie familia dvs. pe lună pentru CHELTUIELI OBIȘNUITE/LUNĂ?

Eșantion: gospodăriile a căror sursă principală de apă este sistemul centralizat de aprovizionare cu apă, rezervor de apă umplut cu apă de la cisternă, apă îmbuteliată și gospodăriile care sunt conectate la sistemul de canalizare central sau individual

- Camion-cisternă (lei/m³) – variază de la 188 lei în Vulcănești la 281 lei în Cahul (235 lei valoare medie)
- Apă îmbuteliată (lei/litri) – variază de la 75 lei în Râșcani la 270 lei în Comrat (183 lei valoare medie)
- Canalizare (lei / m³) – variază de la 35 lei în Soroca la 244 lei în Cahul (122 lei valoare medie)
- Canalizare (lei/lună) – variază de la 20 lei în Vulcănești la 224 lei în Comrat (112 lei valoare medie)

În ceea ce privește profilul demografic, s-au observat câteva tendințe:

- cu cât o persoană este mai în vârstă, cu atât cheltuie mai puțini bani pentru consumul de apă;
- cu cât nivelul de educație este mai ridicat, cu atât cheltuielile sunt mai mari pentru consumul de apă;
- gospodăriile cu case la sol cheltuiesc mai mult pe consumul de apă în comparație cu apartamentele la bloc;
- gospodăriile cu copii au costuri mai mari pentru consumul de apă comparativ cu gospodăriile fără copii.

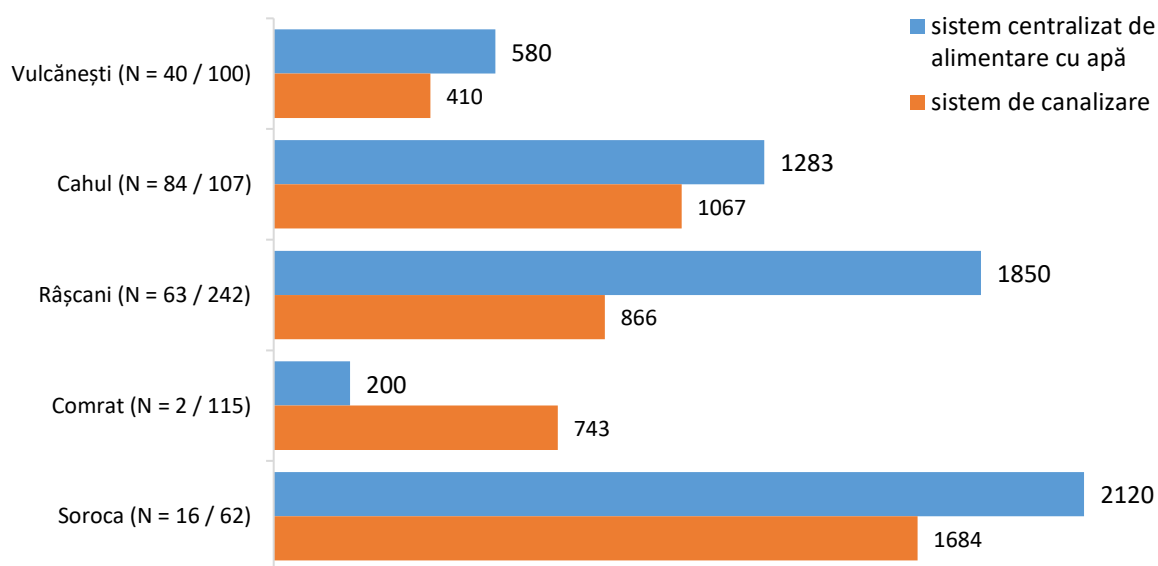
În continuare, respondenții care nu sunt conectați la sistemul de apă prin conductă și cei care nu sunt conectați la sistemul centralizat de canalizare au fost întrebați despre sumele pe care ar fi dispuși să le achite pentru taxele de conectare la sistemele respective și tarifele de consum.

Figura 42 ilustrează sumele medii maxime pe care respondenții sunt dispuși să le achite pentru taxele de conectare la sistemul centralizat de apă și canalizare. Astfel, sumele variază foarte mult atât la tipul de serviciu, cât și în funcție de regiune.

Pentru conectarea la sistemul de aprovizionare cu apă valorile variază de la 200 lei pentru Comrat (însă aici au răspuns doar 2 respondenți) până la 2120 lei la Soroca. Suma medie pe regiuni este de 1375 lei.

Figura 42. Care este suma maximă (MDL) pe care ați fi gata să o plătiți pentru a vă conecta la o sursă mai bună de alimentare cu apă? O sumă care ar depăși-o pe aceasta nu ar fi accesibilă sau nu ar merita banii, conform opiniei dumneavoastră. / Care este suma maximă pe care ați fi gata să o plătiți pentru a vă conecta la un sistem de canalizare? O sumă care ar depăși-o pe aceasta nu ar fi accesibilă sau nu ar merita banii, conform opiniei dumneavoastră.

Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă nu este sistemul centralizat de apă și gospodării care nu sunt conectate la sistem de canalizare central și au dorit să ofere un răspuns privind costul

În cazul sistemului de canalizare, sumele variază de la 410 lei în Vulcănești până la 1684 lei în Soroca. Suma medie pe regiuni este de 886 lei.

O constatare importantă este că respondenții sunt interesați în primul rând de sistemul centralizat de alimentare cu apă, fiind dispuși să achite taxe de conectare pentru apă cu 55% mai mult decât pentru sistemul de canalizare, în special respondenții de la Râșcani (cu 114% mai mult).

Figura 43 (pagina următoare) ilustrează sumele medii maxime pe care respondenții sunt dispuși să le achite pentru utilizarea sistemului centralizat de apă și canalizare. Astfel, sumele variază foarte mult atât la tipul de serviciu, cât și în funcție de regiune.

Pentru utilizarea sistemului de aprovizionare cu apă valorile tarifare medii variază de la 11,7 lei/m³ pentru Râșcani și Soroca până la 15 lei/m³ la Comrat. Suma medie pe regiuni este de 13,1 lei/m³.

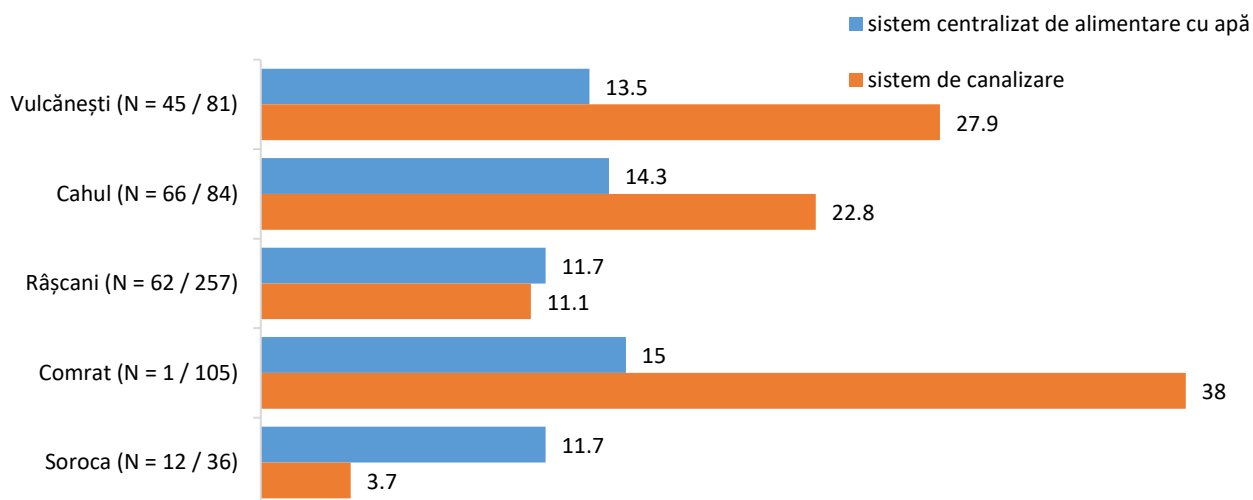
Analiza corelată relevă următoarele tendințe:

- în Cahul respondenții dispuși să plătească tarife mai mari sunt în proporție mai mare persoane în vârstă, cu nivel scăzut și mediu de studii, locuitori din mediul rural, cei cu membri de familie care lucrează în străinătate, gospodării cu copii;

- la Râșcani respondenții dispuși să plătească tarife mai mari sunt în proporție mai mare tineri, cu nivel mediu de studii, gospodării cu copii;
- în rândul gospodăriilor vulnerabile, disponibilitatea mai mare de a plăti este în rândul gospodăriilor care au persoane cu dizabilități și familii monoparentale.

Figura 43. Care este suma maximă (MDL) pe care ați fi dispus să o plătiți pentru un preț (pe m³ de apă)? O sumă care ar depăși-o pe aceasta nu ar fi accesibilă sau nu ar merita banii, conform opiniei dvs.. / Care ar fi suma maximă (pe m³ de apă consumată) pe care ați fi dispus să o plătiți pentru a beneficia de servicii de canalizare? O sumă care ar depăși-o pe aceasta nu ar fi accesibilă sau nu ar merita banii, conform opiniei dvs.

Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă nu este sistemul centralizat de aprovizionare cu apă și gospodării care nu sunt conectate la sistemul de canalizare central și au dorit să ofere un răspuns privind costul

Pentru utilizarea sistemului de canalizare valorile tarifare medii variază de la 3,7 lei m³ pentru Soroca până la 27,9 lei m³ la Vulcănești. Suma medie pe regiuni este de 19,8 lei/m³.

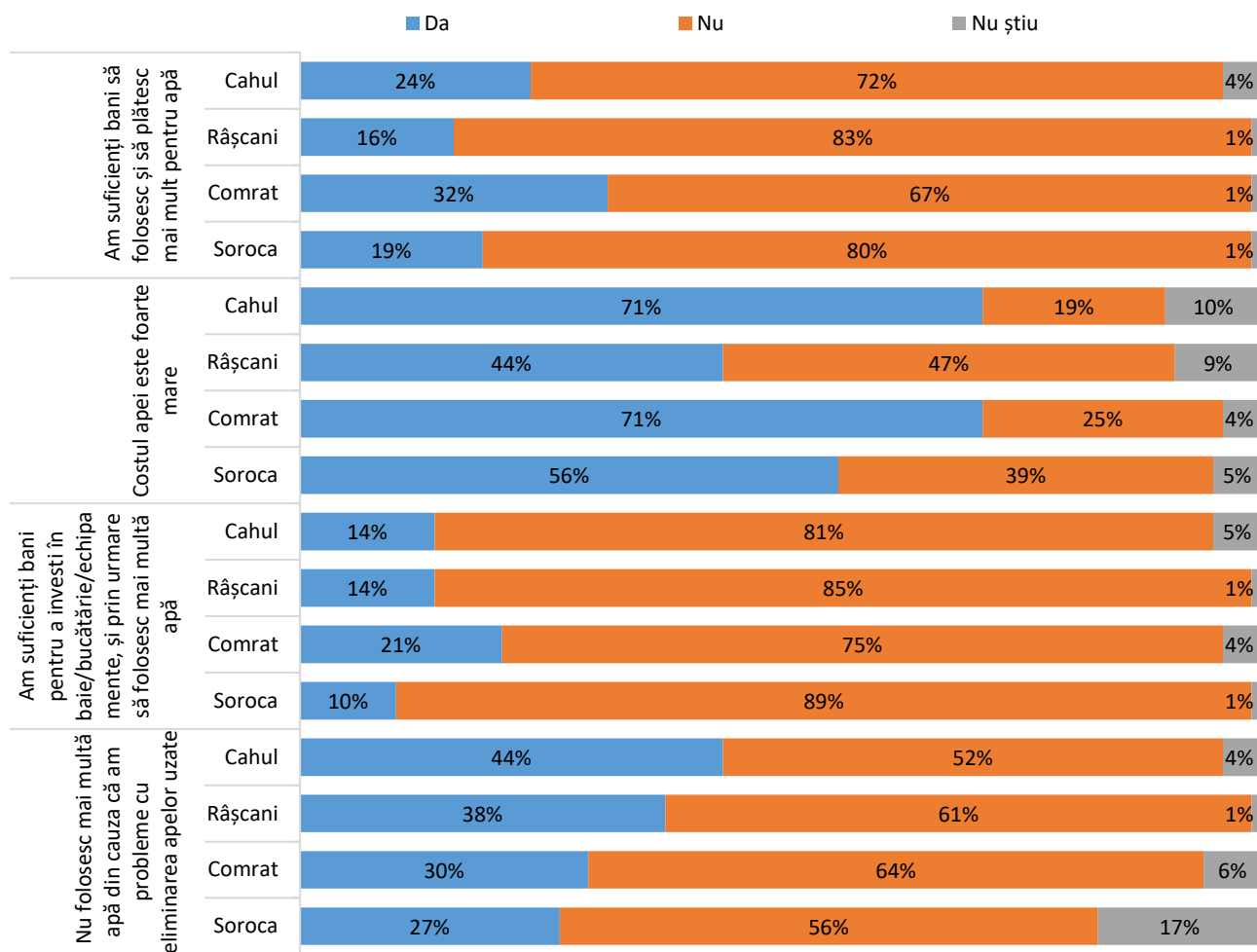
Din punct de vedere financiar, studiul atestă că fiecare a patra gospodărie din regiunile proiectului are suficienți bani pentru a consuma și plăti mai mult pentru apă (Figura 44, pagina următoare), în special gospodăriile din Comrat și Cahul. În Râșcani, unde doar 19% se declară auto-suficiența financiară pentru consum mai mare de apă.

În general, 61% din respondenți afirmă că actualul cost pentru folosirea apei este foarte înalt pentru gospodăria lor, în special pentru gospodăriile din Cahul și Comrat (71%). De cealaltă parte, doar 44% gospodăriile din Râșcani remarcă tariful mare al apei. Dacă e să comparăm cu tarifele actuale, atunci acestea sunt semnificativ mai mari la Cahul față de celelalte regiuni, iar în Comrat sunt similare cu cele din Râșcani (sau chiar ceva mai mici).

Investiții suplimentare pentru baie, bucătărie și alte echipamente care ar putea spori consumul de apă și le pot permite, în medie 15% din gospodării, în special cele din Comrat (21% versus media de 13% în celelalte 3 regiuni).

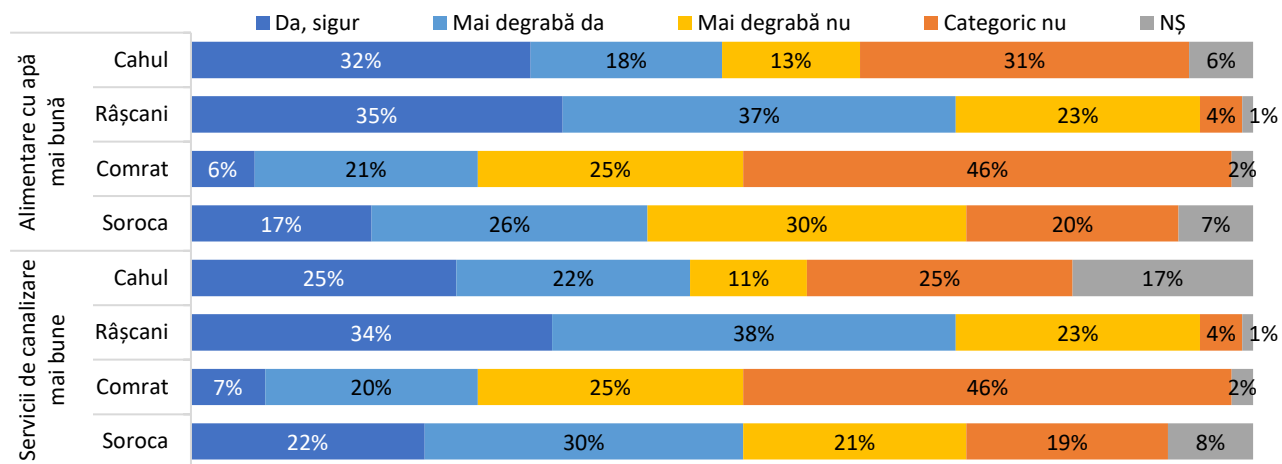
Totodată, consumul de apă este determinat și de lipsa accesului la un sistem centralizat de canalizare. Astfel, fiecare a treia gospodărie afirmă că ar consuma mai multă apă dacă ar putea rezolva problema evacuării apelor reziduale. Acest lucru este valabil în proporție mai mare pentru gospodăriile din Cahul (44%) și Râșcani (38%).

Figura 44. Sunteți de acord cu următoarele afirmații?

În medie, fiecare a doua gospodărie din regiunile proiectului este dispusă să plătească un preț rezonabil mai mare decât în prezent atât pentru serviciile de apă, cât și pentru canalizare, dacă ar exista o alimentare cu apă și servicii de canalizare mai bune în localitate (Figura 45). Mai mult ca atât, practic fiecare a patra gospodărie afirmă cu certitudine acest lucru.

Figura 45. Care este probabilitatea că ați fi dispus să plătiți (în mod rezonabil) mai mult decât în prezent pentru serviciile de apă și canalizare, dacă ar exista o alimentare cu apă și servicii de canalizare mai bune în localitatea dvs.?

Cei mai dispuși să plătească mai mult pentru servicii de apă și canalizare sunt respondenții din Râșcani (72%), urmați de cei din Cahul și Soroca (în medie fiecare a doua gospodărie). În Comrat doar una din patru gospodării este disponibilă să achite mai mult.

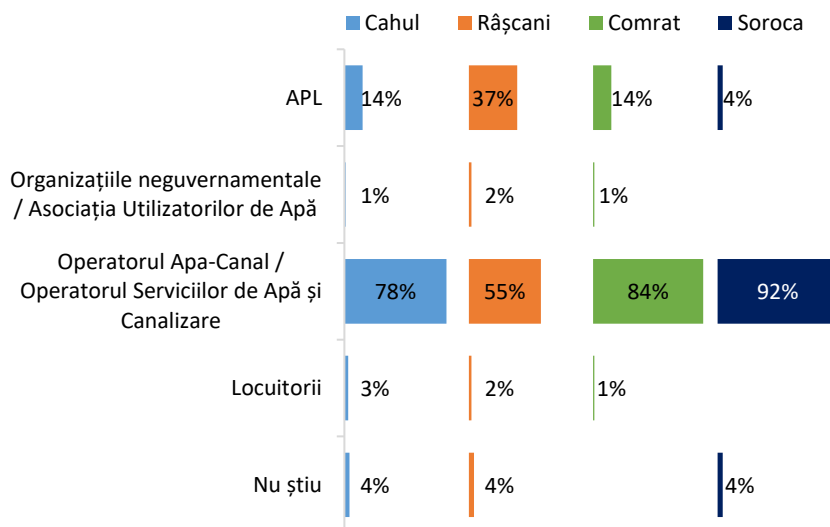
În Cahul, disponibilitatea de a plăti mai mult pentru servicii mai bune de alimentare cu apă este mai mare în rândul persoanelor cu nivel mediu și înalt de studii, a locuitorilor din mediul rural, cu un nivel scăzut de venituri, a persoanelor care locuiesc în apartamente la bloc, a gospodăriilor cu copii și a gospodăriilor care nu au acces la serviciile de apă și/sau canalizare.

În Râșcani, disponibilitatea de a plăti mai mult pentru servicii mai bune de alimentare cu apă este aproape echilibrată la toate categoriile de populație, totuși cei angajați au intenții semnificativ mai mari în comparație cu șomerii și pensionarii, dar și familiile cu copii. De remarcat faptul că disponibilitatea de a plăti mai mult este aproape echilibrată între gospodăriile conectate în prezent la sistemul centralizat de apă și/sau canalizare și cele neconectate.

În Comrat și Soroca, disponibilitatea de a plăti mai mult pentru servicii de canalizare mai bune este mai mare în rândul respondenților tineri, al persoanelor cu nivel de educație ridicat, al persoanelor angajate în câmpul muncii, a celor care locuiesc în case la sol și a gospodăriilor cu copii.

IV. ALTE ASPECTE LEGATE DE SERVICIILE DE APĂ ȘI CANALIZARE

Figura 46. Cine are principala responsabilitate pentru asigurarea aprovizionării cu apă și furnizarea infrastructurii de eliminare a apelor uzate locuitorilor din comunitatea/ regiunea dvs.?

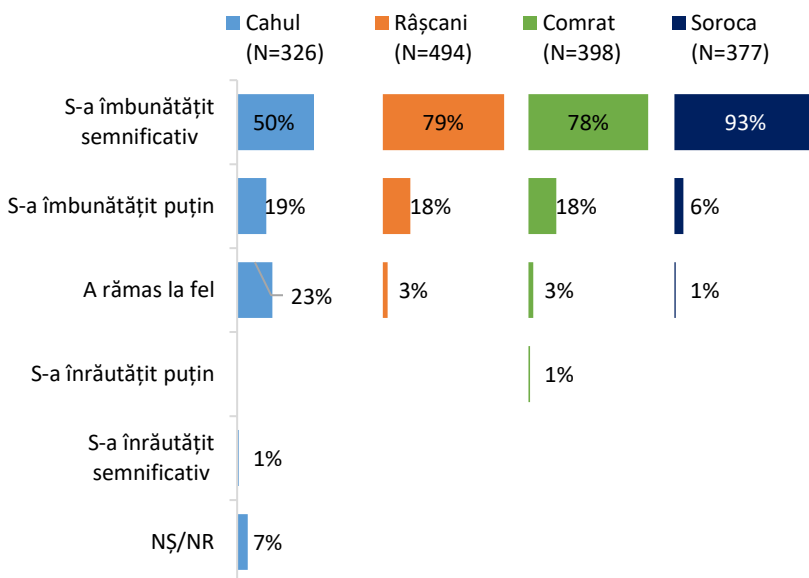
Instituția principală responsabilă pentru asigurarea aprovizionării cu apă și furnizarea infrastructurii de eliminare a apelor uzate locuitorilor din regiunile proiectului este, în opinia majorității absolute din Cahul, Comrat și Soroca, operatorul local al serviciilor de apă și canalizare (sau Apă Canal), Figura 46, iar autoritățile locale au un rol minor.

La Râșcani, în schimb, autoritățile locale sunt percepute ca fiind responsabile în proporție mai mare (37% din respondenți).

Accesul la sistemul de alimentare cu apă are un impact pozitiv asupra calității vieții oamenilor, lucru confirmat de majoritatea absolută a gospodăriilor care au acces la sistemul centralizat de alimentare cu apă (Figura 47).

Figura 47. Credeți că vi s-a îmbunătățit calitatea vieții de când sunteți conectat la sistemul de alimentare cu apă?

Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă este sistemul centralizat

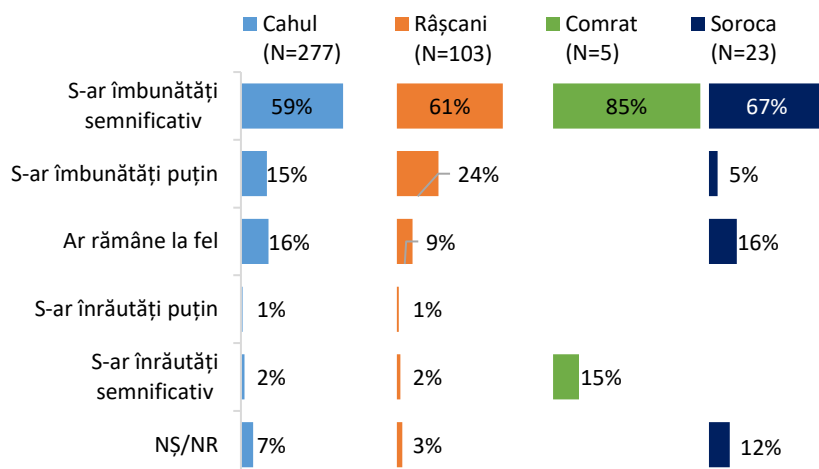
Astfel, practic nici un respondent nu a invocat înrăutățirea calității vieții odată cu conectarea la sistemul centralizat de aprovizionare cu apă.

Mai mult ca atât, peste 90 la sută din gospodăriile din Soroca, circa 80 la sută din Râșcani și Comrat, precum și fiecare a doua gospodărie din Cahul afirmă o îmbunătățire semnificativă a calității vieții în urma conectării la sistemul centralizat de alimentare cu apă.

Îmbunătățirea calității vieții a fost confirmată și de cele mai multe gospodării cu statut de vulnerabilitate, dar în special de gospodăriile de romi, familiile monoparentale, gospodăriile care au persoane cu dizabilități și gospodăriile social vulnerabile.

Figura 48. Credeți că vi s-ar îmbunătăți calitatea vieții, dacă ați fi conectat la sistemul de alimentare cu apă?

Eșantion: gospodării a căror sursă principală de apă nu este sistemul centralizat

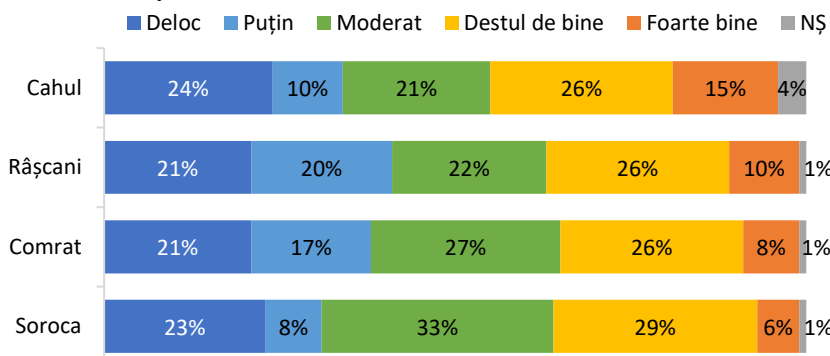
Aceleași convingeri le au și gospodăriile care la moment nu sunt conectate la sistemul centralizat de alimentare cu apă (Figura 48): cel puțin 2/3 consideră că viața lor se va îmbunătăți semnificativ odată cu conectarea la sistemul centralizat de apă.

Mai optimiste în acest sens sunt, în special, familiile monoparentale și cele care au membri ai familiei cu dizabilități.

Din punct de vedere al profilului demografic,

așteptările sunt mai mari în rândul persoanelor cu nivel înalt de educație, locuitorilor din mediul rural, gospodăriilor cu copii.

Figura 49. În ce măsură sunteți informat despre utilizarea rațională a resurselor de apă?

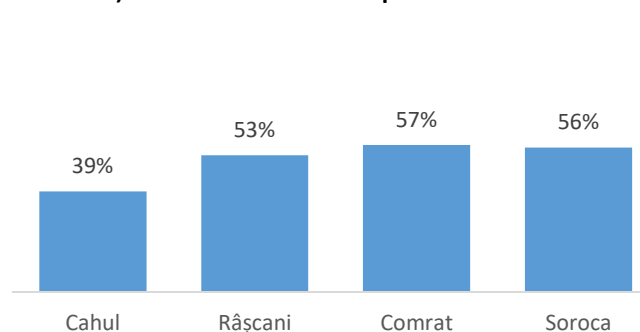

Un alt subiect abordat în cadrul studiului a vizat nivelul de informare despre consumul rațional al resurselor de apă (Figura 49).

În jur de 1/3 din respondenți afirmă că au cunoștințe suficiente privind utilizarea rațională a resurselor de apă, iar altă treime nu are deloc sau are puține cunoștințe, în special respondenții din Râșcani (41%) și Comrat (38%).

Nivelul scăzut de cunoștințe este exprimat în special de respondenții tineri, de persoanele cu un nivel de studii scăzut, de cei care locuiesc în case la sol și de locuitorii din orașe (în principal în Râșcani).

Figura 50. Ați dori să primiți (mai multe) informații despre utilizarea rațională a resurselor de apă?

Per total, fiecare a doua gospodărie este interesată să afle mai multă informație despre utilizarea rațională a resurselor de apă (Figura 50), mai puțin interesați de subiect par a fi gospodăriile din Cahul.

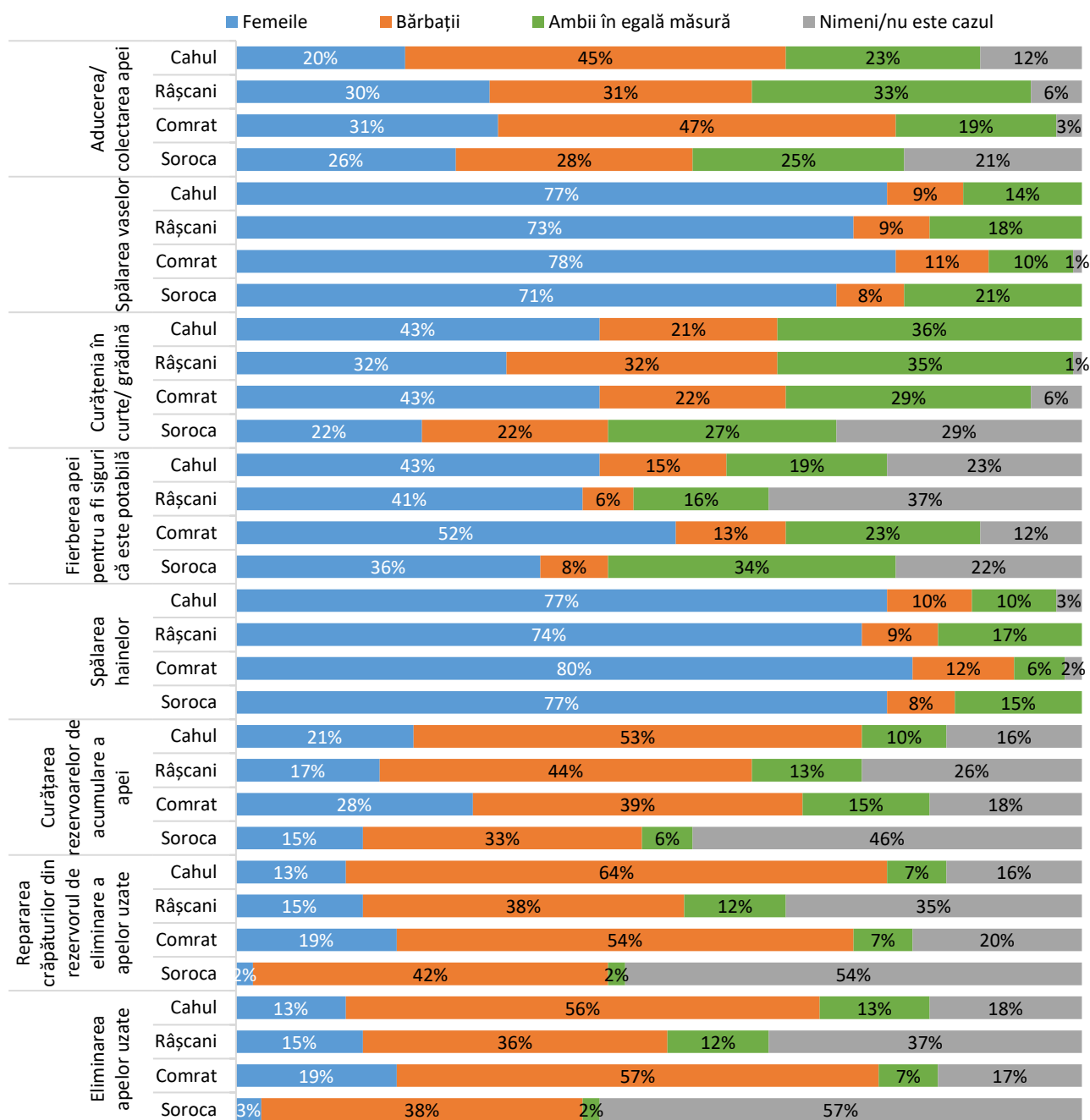
Profilul socio-demografic al persoanelor care și-au exprimat interesul privind mai multe informații pe această temă variază semnificativ în funcție de regiune.

În continuare studiul a explorat distribuția responsabilităților pe criterii de gen în realizarea a 8 sarcini casnice (Figura 51). Analiza rezultatelor din această figură ne permite să deducem următoarele constatări:

Centrul CIVIS

- Per total, femeile sunt în proporții mai mari responsabile de realizarea sarcinilor casnice la nivelul celor 8 sarcini: 38% femei, 29% bărbați, 17% în egală măsură și 17% nu este cazul;
- Locuitorii din Comrat par să adopte o abordare patriarhală într-o pondere mai mare (sarcinile casnice sunt atribuite în medie de 44% din respondenți femeilor) comparativ cu celelalte regiuni (în medie 36%);

Figura 51. Vă rog să-mi spuneți cine în familia dvs. are responsabilitatea pentru aceste sarcini - femeile, bărbații sau ambele genuri?

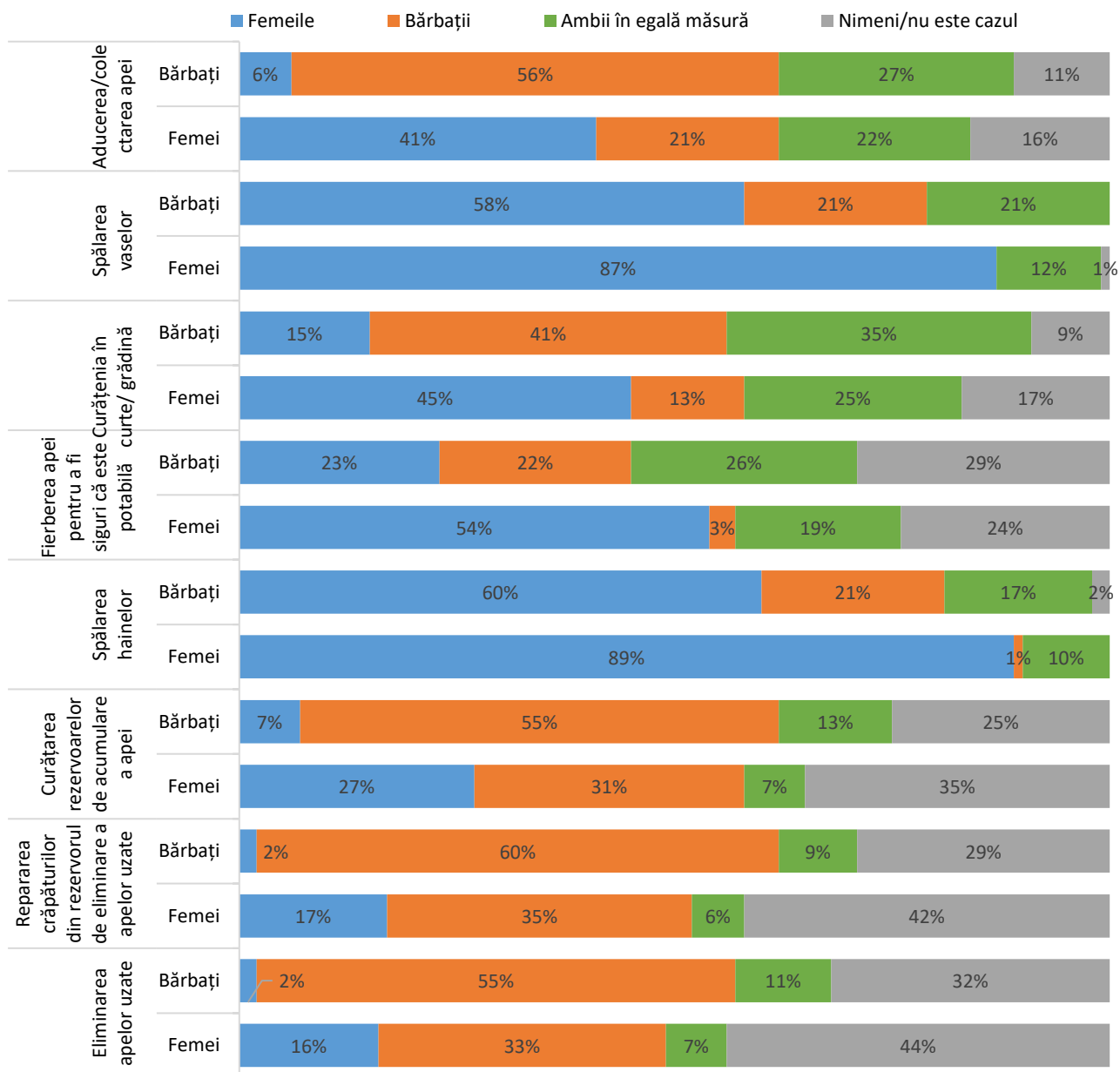

- Din cele 8 sarcini casnice măsurate, bărbații sunt în proporție mai mare responsabili de 4 sarcini (aducerea / colectarea apei – 38%, curățarea rezervoarelor de acumulare a apei – 42%, repararea crăpăturilor din rezervorul de eliminare a apelor uzate – 50% și eliminarea apelor uzate – 47%), iar

femeile de 3 sarcini (spălarea vaselor – 75%, fierberea apei pentru a fi siguri că este potabilă – 43% și spălarea hainelor – 77%).

O analiză aprofundată a percepțiilor asupra celor 8 sarcini în funcție de gen arată variații semnificative în răspunsurile respondenților de sex masculin și feminin (Figura 51.1) pentru toate sarcinile individuale: modelul general este că respondenții de sex masculin sunt mai predispuși să spună că bărbații sunt responsabili pentru o anumită sarcină, în timp ce femeile sunt mai predispușe să se refere la femei.

Figura 51.1. Vă rog să-mi spuneți cine, în familia dvs., are responsabilitatea pentru aceste sarcini - femeile, bărbații sau ambele genuri? – În funcție de gen

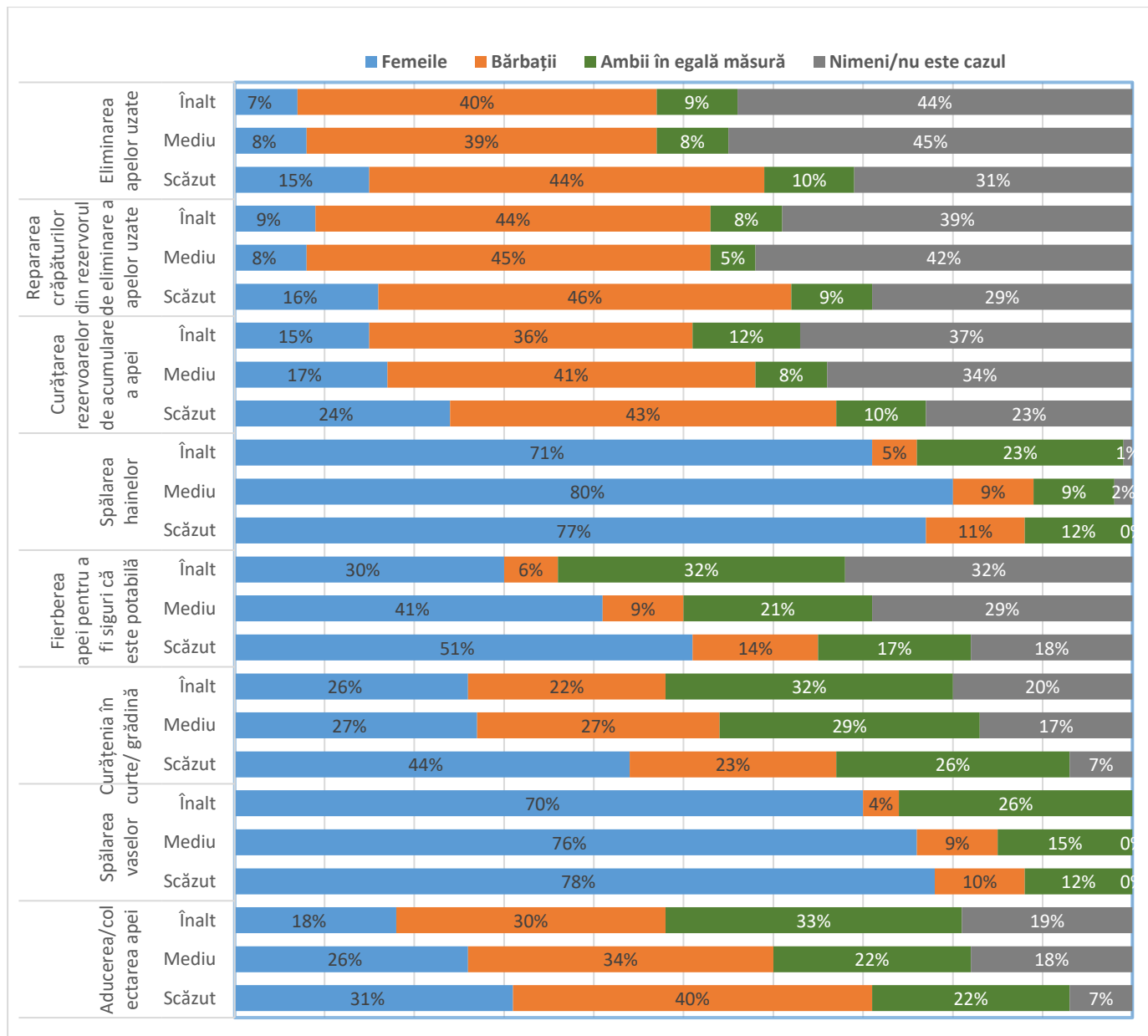

De exemplu, 56% dintre respondenții de sex masculin declară că bărbații sunt responsabili pentru colectarea apei, comparativ cu doar 21% dintre respondenții de sex feminin. 21% dintre respondenții de sex masculin declară că bărbații sunt responsabili de spălarea vaselor, comparativ cu 0% respondenți de sex feminin.

Locuitorii din mediul rural și cel urban au percepții aproape echilibrate cu privire la distribuția responsabilităților pentru cele opt sarcini casnice măsurate în funcție de gen.

În ceea ce privește nivelul de educație, respondenții cu un nivel de educație tind să considere că femeile sunt responsabile pentru toate cele 8 sarcini casnice, comparativ cu respondenții cu un nivel de educație mai înalt (Figura 51.2).

Figura 51.2. Vă rog să-mi spuneți cine, în familia dvs., are responsabilitatea pentru aceste sarcini - femeile, bărbații sau ambele genuri? – În funcție de nivel de studii

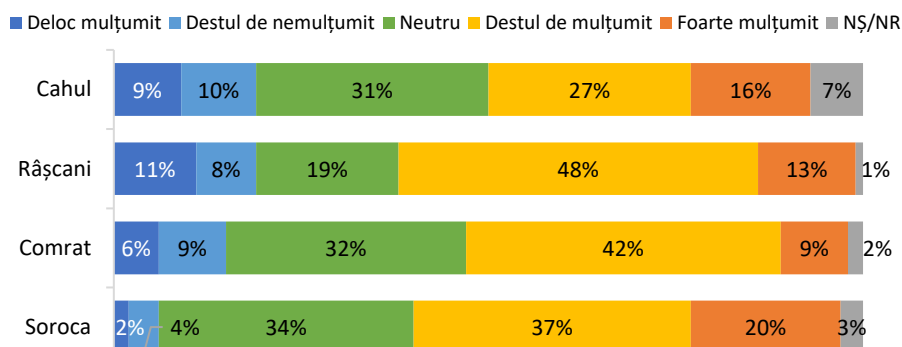

V. IMPLICARE CIVICĂ ȘI CUNOȘTIȚE PRIVIND PROIECTUL SAASM

5.1. Gradul de informare, înțelegere și atitudinea față de proiect

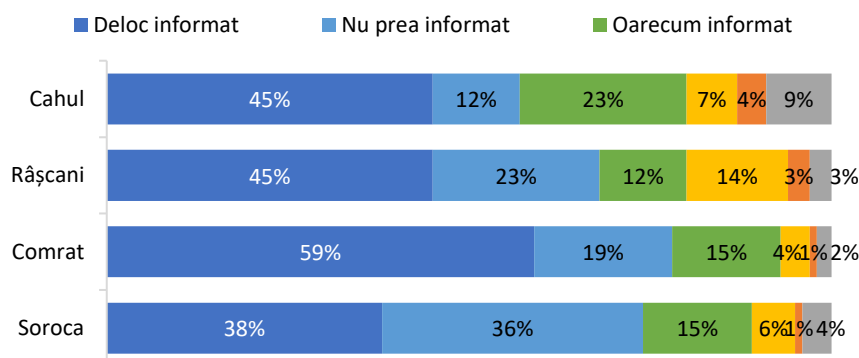
Nivelul și sursele de informare despre proiect

Figura 52. În general, cât de satisfăcut sunteți de activitatea primăriei din localitatea dvs.?

rândul persoanelor cu nivel de educație de bază.

Figura 53. Cât de informat sunteți despre proiectele implementate de APL în comunitatea dvs.?

(17%).

În general, nivelul de conștientizare este mai scăzut în rândul persoanelor cu nivel de educație de bază și al gospodăriilor de etnie romă.

În medie, fiecare al doilea respondent se declară mulțumit de activitatea autorităților locale (Figura 52), în special cei de la Râșcani (61%) și Soroca (57%).

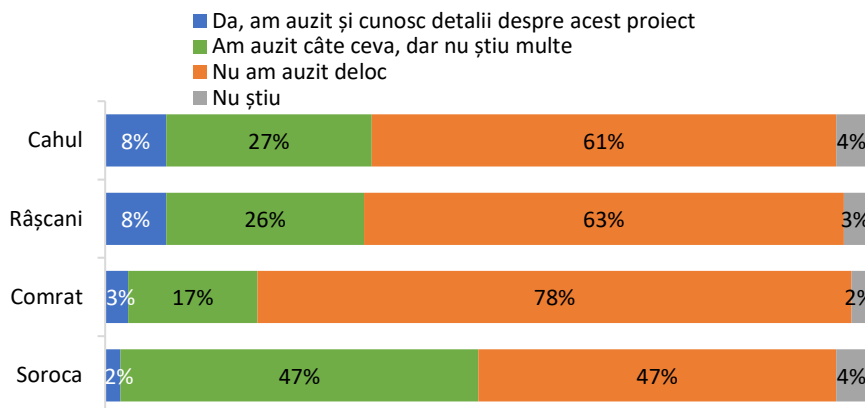
La Cahul procentul celor mulțumiți este semnificativ mai mic (43%).

În general, nivelul de satisfacție este mai scăzut în

La capitolul informare despre proiectele implementate la nivel de localitate, în medie 2/3 din respondenți afirmă că sunt deloc sau slab informați (Figura 53), în special respondenții din Soroca și Comrat.

Per total, doar fiecare al zecelea respondent se consideră suficient de bine informat, în special în Râșcani

Figura 54. Ați auzit despre Proiectul securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova pentru alimentarea cu apă (localitățile din Cahul/ Vulcănești și Râșcani) și construcția stațiilor de epurare a apelor uzate (Soroca și Comrat)?

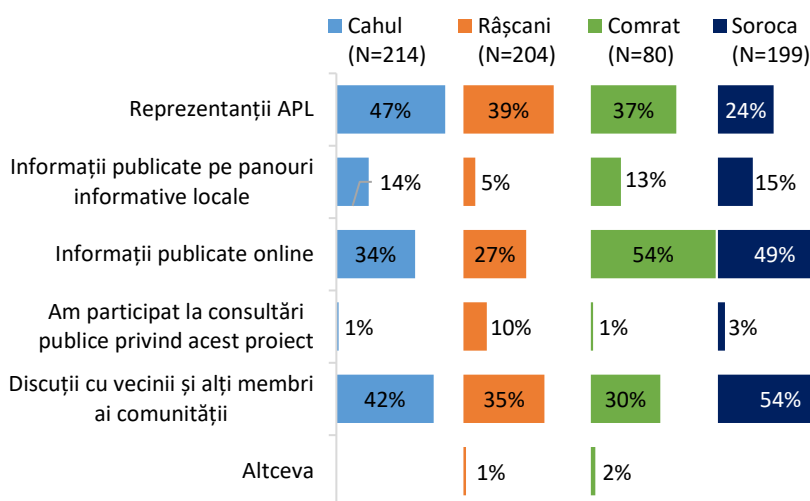
Despre Proiectul Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova au auzit în medie 1/3 din respondenți, dintre care majoritatea absolută cunosc doar la general despre existența proiectului (Figura 54).

Ponderea persoanelor care au auzit despre Proiect este semnificativ mai mare în Soroca (49%) și semnificativ mai mică în Comrat (20%).

În general, nivelul de conștientizare este mai scăzut în rândul persoanelor cu nivel de educație de bază și al gospodăriilor de romi.

Figura 55. De la cine sau de unde ați aflat despre acest proiect?

Eșantion: respondenți care au auzit despre Proiect

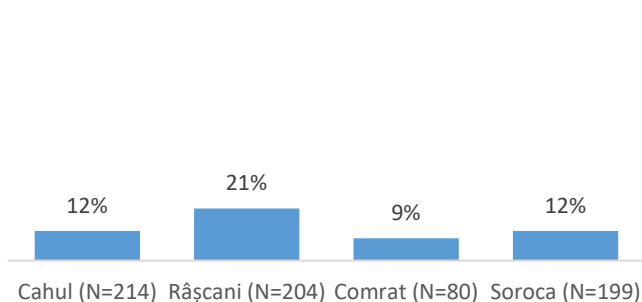

Studiul a identificat 3 surse principale de informare despre proiectul SAASM (Figura 55):

- informații publicate online (în medie 41% la nivelul celor 4 regiuni), în special la Comrat și Soroca;
- discuții cu vecinii și alți membri ai comunității (40%), în special la Soroca și Cahul;
- reprezentanții APL (37%), în special la Cahul.

Figura 56. Știți cine finanțează acest proiect?

Eșantion: respondenți care au auzit despre Proiect

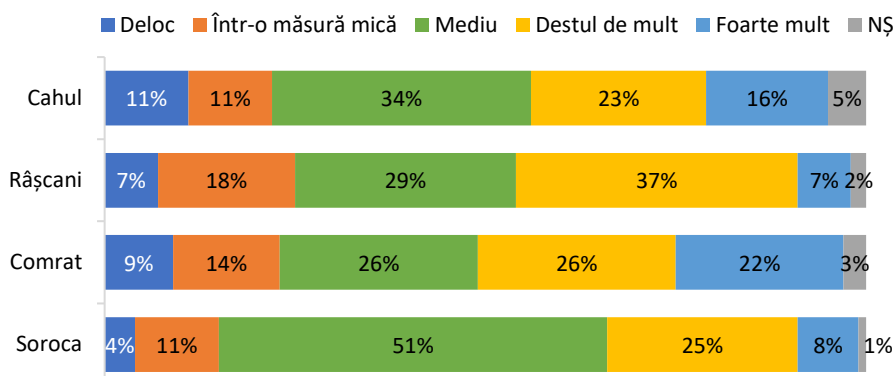
În medie, doar 14% dintre respondenții care au auzit despre Proiect afirmă că cunosc cine este finanțatorul (Figura 56), în special respondenții de la Râșcani.

La întrebarea directă – Cine este finanțatorul? – în medie, doar un sfert din cei 14% au oferit răspunsul corect, în special respondenții din Râșcani (50%).

Majoritatea celor care au menționat că cunosc finanțatorul au făcut referință la Uniunea Europeană sau țările membre.

Interesul față de proiect

Figura 57. În ce măsură sunteți interesat/ă să obțineți mai multe informații despre acest proiect?

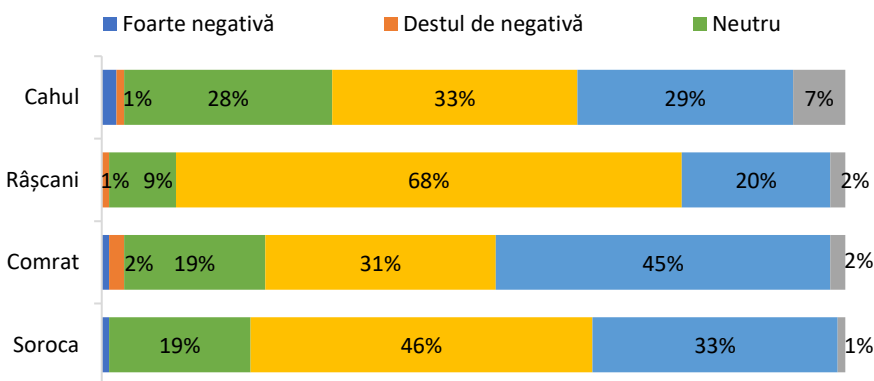
În medie, 41% din respondenți chestionați din cele 4 regiuni s-au arătat a fi destul de mult sau foarte interesați în a obține mai multe informații despre proiect (Figura 57), în raport cu 35% care au manifestat un nivel mediu de interes și alte 21% care nu sunt interesați de informații suplimentare despre proiect.

Nivelul de interes pentru proiect este mai mare la respondenții din Comrat (48%) și Râșcani (44%).

Interesul de a obține mai multe informații despre proiect este exprimat cu o incidență mai mare de către persoanele cu nivel de educație ridicat, de vârstă mijlocie, cu nivelul de venituri înalt și din familii monoparentale.

Atitudini față de proiectul SAASM

Figura 58. În general care este atitudinea dvs. față de implementarea acestui proiect?

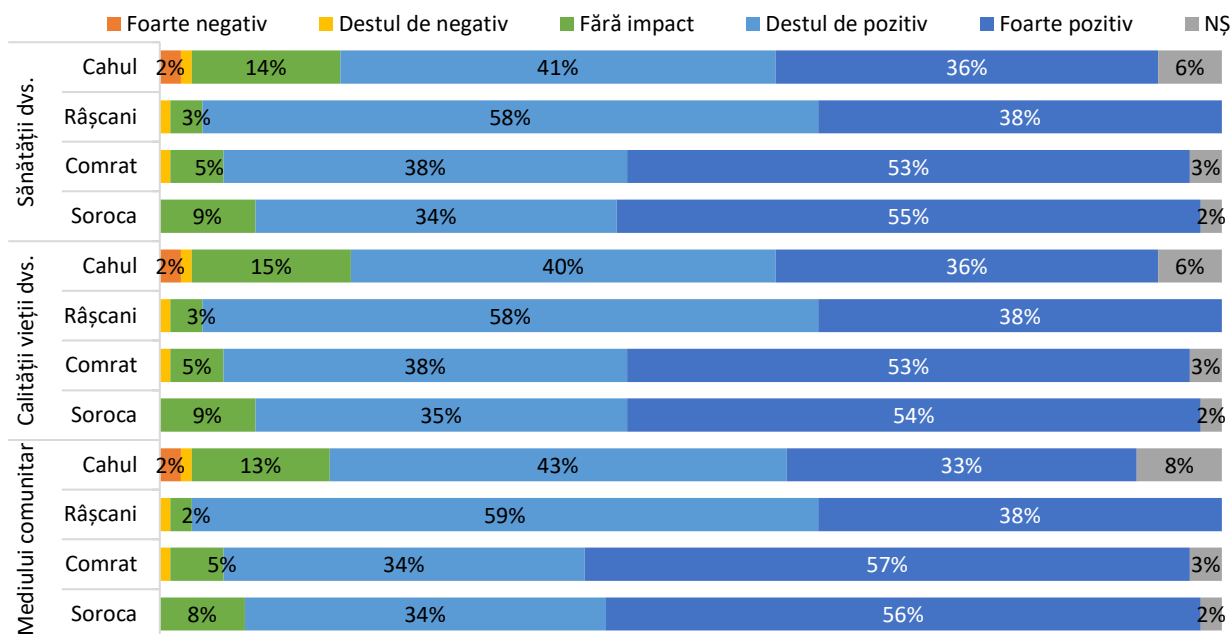
Cu referire la atitudinea generală a respondenților față de implementarea proiectului, studiul a constatat că 76% din respondenți au atitudine pozitivă (45% destul de pozitivă și 32% foarte pozitivă) versus 19% cu atitudine neutră. Doar 2% au exprimat

o atitudine generală negativă. Atitudinea pozitivă se regăsește în proporție mai mare la respondenții rezidenți în localitățile din Râșcani (88%) și în proporție semnificativ mai mică la cei din Cahul (62%).

Atitudinea pozitivă este prezentă în mod egal la nivel înalt în toate categoriile de gospodării vulnerabile. De asemenea, este aproape echilibrată în toate categoriile socio-demografice de populație.

În continuare a fost măsurată percepția respondenților despre modul în care se va răsfrânge proiectul asupra sănătății lor, calității vieții și mediului comunitar (Figura 59). Majoritatea absolută a respondenților din toate 4 regiuni consideră că impactul va fi pozitiv sau foarte pozitiv la toate cele 3 aspecte evaluate.

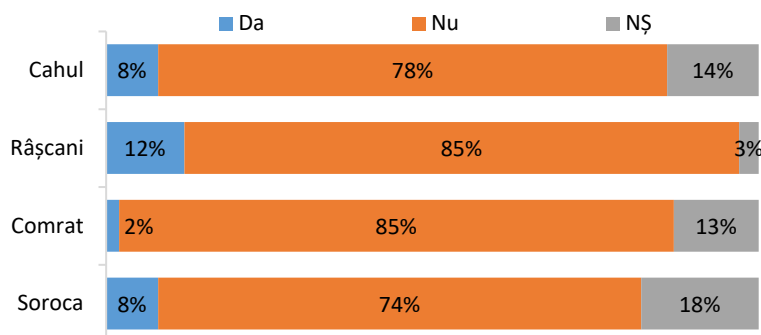
Figura 59. Considerați că implementarea acestui proiect are un impact pozitiv sau negativ asupra?

Percepția foarte pozitivă este în proporție semnificativ mai mare la respondenții din Soroca și Comrat. Opinia negativă au maxim 1%-3% din respondenți, în funcție de regiune.

Nivelul de informare despre CLAS

Figura 60. Știți că în localitatea dvs. a fost înființat Comitetul local pentru apă și sanitație (CLAS) pentru consultare continuă și implementare participativă a proiectului și asigurarea măsurilor de protecție a cetățenilor?

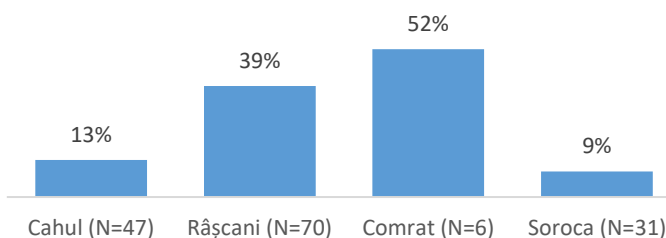

În medie, 8% din respondenți cunosc că în localitatea lor a fost înființat Comitetul local pentru apă și sanitație (CLAS) pentru consultarea continuă și implementarea participativă a proiectului și asigurarea măsurilor de protecție a cetățenilor (Figura 60).

Ponderea respondenților care au auzit despre CLAS este semnificativ mai mică în Comrat (2%), dar mai mare în Râșcani (12%).

Figura 61. Ați interacționat în vreun fel cu membrii CLAS?

Eșantion: respondenți care au auzit despre CLAS

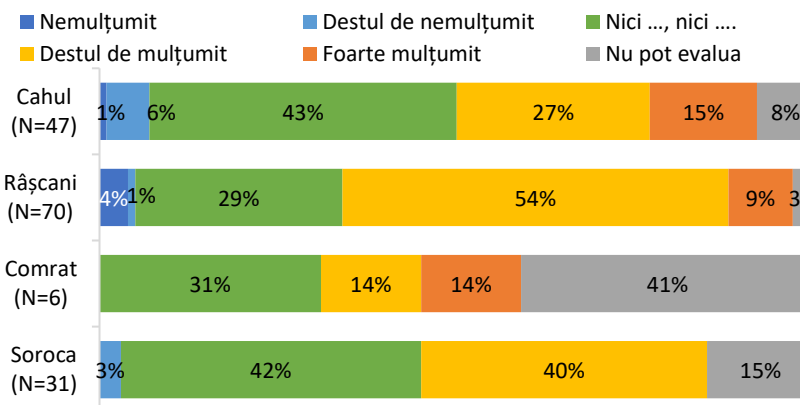

Dintre respondenții care au auzit despre CLAS, în medie, fiecare al patrulea a interacționat cu acest comitet într-un fel sau altul (Figura 61).

Incidența persoanelor care au interacționat cu membrii CLAS este semnificativ mai mare în Comrat (52%) și Râșcani (39%).

Figura 62. În general cât de mulțumit sunteți de activitatea CLAS?

Eșantion: respondenți care au auzit despre CLAS

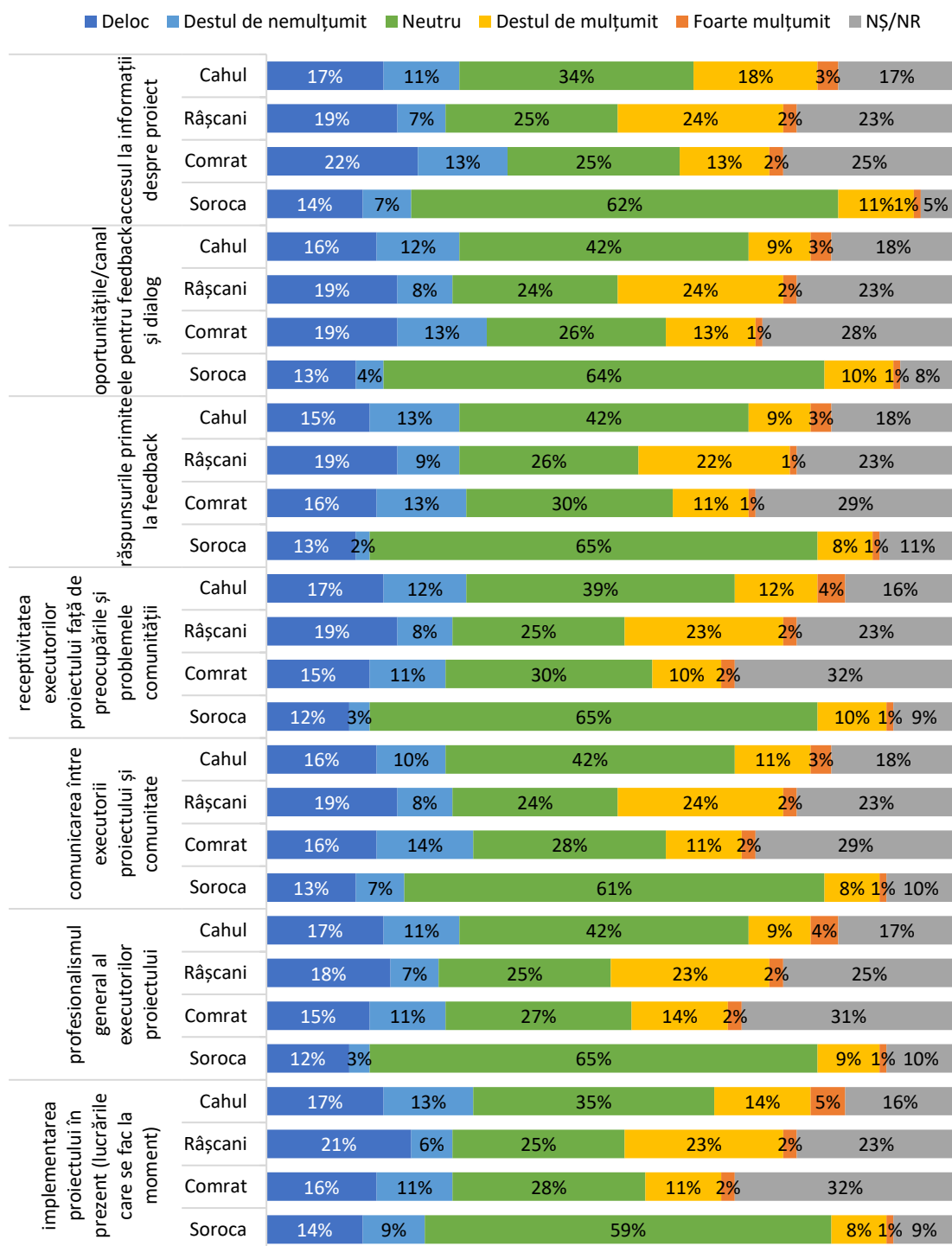
În general, 43% din cei care cunosc despre crearea CLAS apreciază pozitiv activitatea acestuia, iar 36% respondenți au o atitudine neutră (Figura 62).

Activitatea CLAS este apreciată pozitiv în proporție mai mare de către respondenții din Râșcani (63%) și într-o pondere semnificativ mai mică în Comrat (28%).

Atitudine generală față de proiect

În contextul nivelului redus de cunoaștere și informare despre implementarea proiectului, s-a propus măsurarea percepției generale a respondenților față de implementatorii proiectului. Măsurarea s-a făcut în baza a 7 itemi care au cuprins o serie de aspecte importante, precum accesul la informații despre proiect, receptivitatea implementatorilor proiectului față de preocupările și problemele comunității, profesionalismul general al executorilor proiectului, comunicarea între executorii proiectului și comunitate etc.

Figura 63. În general în ce măsură sunteți mulțumit de...?

Studiul a constatat că în contrast cu ponderea înaltă a atitudinii pozitive (76%) față de implementarea proiectului, în medie doar 16% din respondenți manifestă o percepție pozitivă față de cele 7 aspecte măsurate cu referire la implementatorii proiectului (Figura 63) versus 26% care manifestă reticență și neîncredere.

Mai mult ca atât, diferența este foarte semnificativă și sugestivă dacă ne uităm la extreme: în medie 16% au neîncredere totală față de executorii proiectului pentru toți cei 7 itemi mășurați versus doar 2% cu încredere deplină.

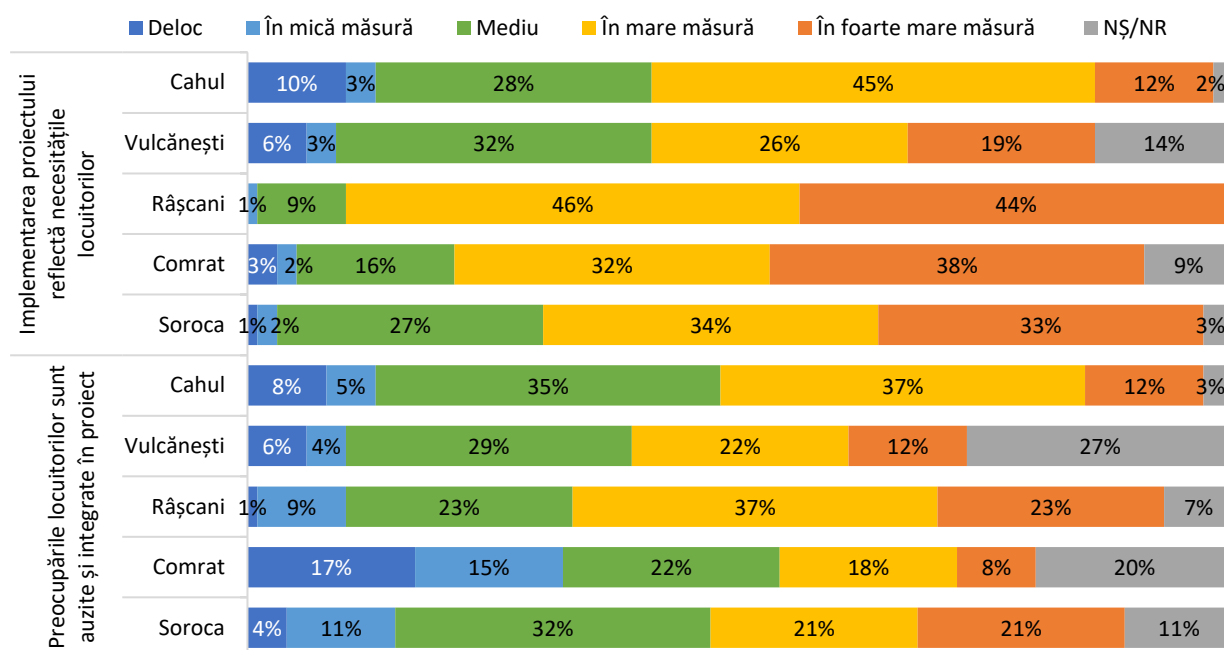
În general, reticența respondenților este aproximativ la același nivel pentru toți 7 itemi mășurați (fără diferențe semnificative statistic).

Este important de menționat că, în medie, fiecare al cincilea respondent nu a știut cum să aprecieze atitudinea față de implementatorii proiectului.

În funcție de regiune, se constată că atitudinea pozitivă a locuitorilor din Râșcani este semnificativ mai mare pentru fiecare item comparativ cu celelalte 3 regiuni.

Respondenții au fost întrebați și despre relevanța proiectului, în ce măsura respondenții consideră că implementarea proiectului reflectă necesitățile locuitorilor și în ce măsura se ține cont de preocupările locuitorilor în procesul de implementare a proiectului (Figura 64).

Figura 64. Din ceea ce cunoașteți, în ce măsură?

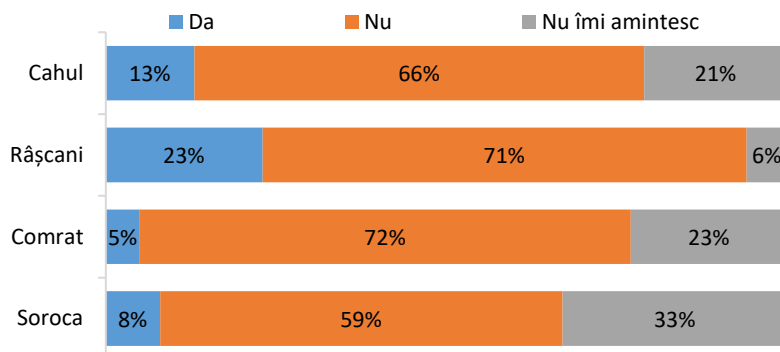

Astfel, 69% din respondenți consideră că proiectul reflectă necesitățile locuitorilor, în special a locuitorilor din localitățile din Râșcani (90%), dar mai puțin a celor din Cahul (49%). Percepția respondenților este mai moderată privind receptivitatea proiectului la preocupările locuitorilor și integrării acestora în proiect: în medie, 42% consideră că preocupările locuitorilor sunt auzite, în special a celor de la Râșcani (60%). Cea mai mică pondere s-a înregistrat la Comrat (26%).

5.2. Impresii și gradul de satisfacție privind calitatea procesului de implicare civică

Percepții privind campaniile de informare desfășurate

Figura 65. Pe parcursul anului curent au fost efectuate activități de informare cu privire la proiect în localitatea dvs.?

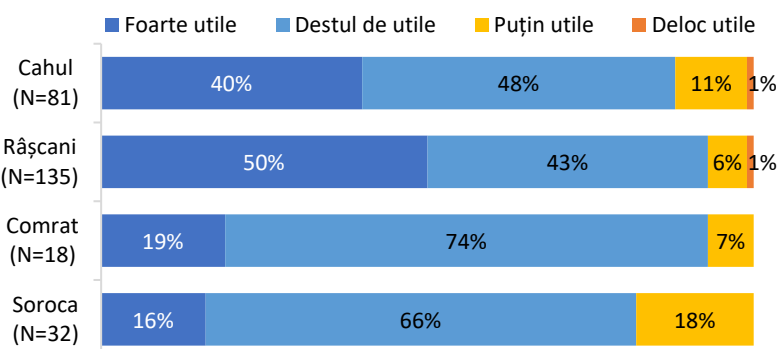

În jur de 12% din respondenți (Figura 65) susțin că în localitatea lor au fost desfășurate campanii de informare cu privire la proiectul SAASM.

Gradul de vizibilitate al proiectului este semnificativ mai mare în Râșcani (23%) și semnificativ mai mic în Comrat (5%).

Figura 66. Cât de utile / eficiente au fost activitățile de informare cu privire la proiect?

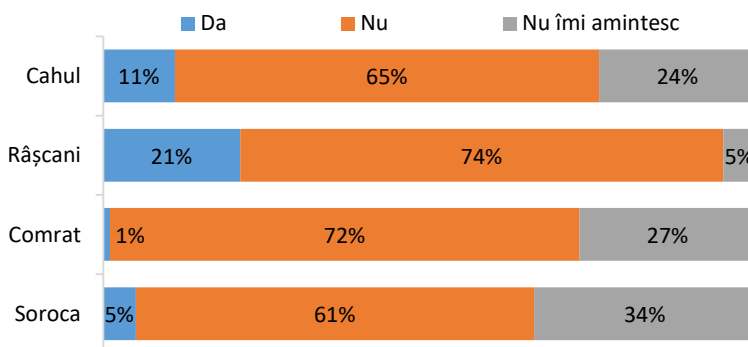
Eșantion: respondenții care confirmă desfășurarea campaniilor de informare

Marea majoritate a respondenților care au fost expuși la campanii de informare (89%) confirmă utilitatea lor (Figura 66), în special cei din Râșcani (50% afirmă că au fost foarte utile) și Cahul (40%).

Percepții privind procesul de consultare desfășurat

Figura 67. Pe parcursul anului curent au avut loc activități de consultare în localitatea dvs. cu privire la proiect?

Desfășurarea activităților de consultare cu privire la proiect a fost confirmată de 10% din respondenți, în special de către rezidenții din Râșcani (21%), Figura 67.

La Comrat populația de rând nu cunoaște despre organizarea consultărilor publice cu referire la proiectul SAASM.

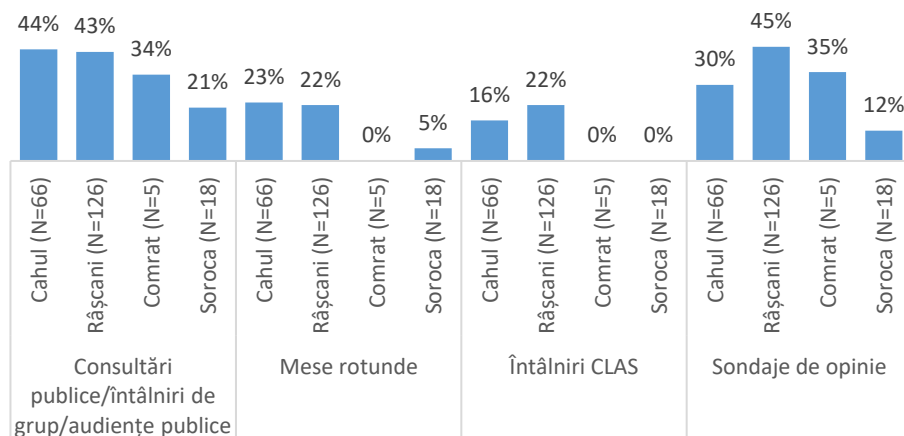
Nivelul de conștientizare cu privire la activitățile de consultare este în general mai ridicat în zonele rurale.

Totodată, cel mai scăzut nivel de conștientizare a fost în rândul gospodăriilor de romi.

Formele principale de consultare implementate până acum și la care au participat respondenții, au fost consultările publice (în medie, 36%) și sondajele de opinie (31%), Figura 68.

Figura 68. Ați participat personal la activități de consultare cu privire la proiect?

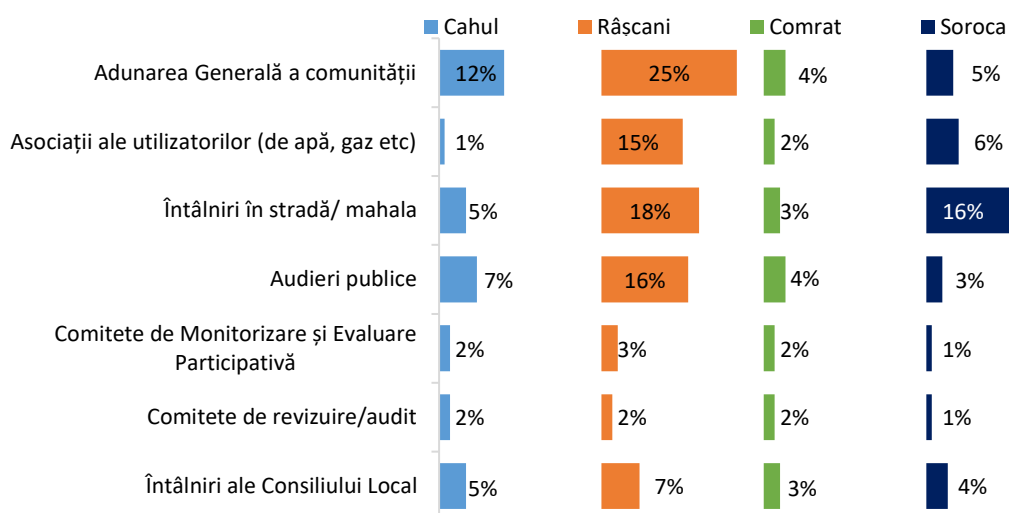
Eșantion: respondenții care confirmă desfășurarea activităților de consultare

Cei mai activi în participarea la procesele consultative au fost locuitorii din Râșcani și Cahul.

Studiul a măsurat și nivelul general de implicare a locuitorilor din regiunile vizate de proiect la dezvoltarea comunității, fiind întrebați dacă au participat la vreuna din cele 7 tipuri de întruniri locale în ultimii 2 ani. În acest sens, cei mai activi civic de departe sunt locuitorii din Râșcani unde 32% din respondenți afirmă că au participat cel puțin la un tip de întrunire din cele prezentate în Figura 69. Locuitorii din Râșcani sunt urmați de cei din Soroca (21%) și Cahul (17%). Cel mai mic nivel de implicare civică s-a înregistrat la Comrat, unde doar 8% afirmă că au participat la cel puțin un tip de întrunire locală în ultimii 2 ani.

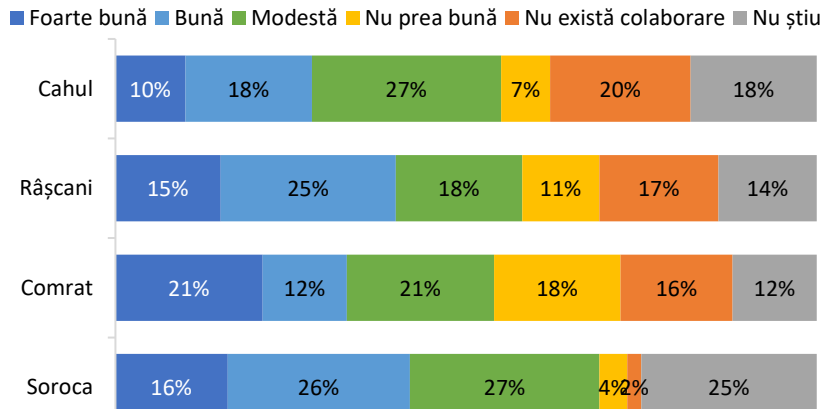
Figura 69. La care din următoarele tipuri de întruniri ați participat în ultimii 2 ani?

Întrunirile populare variază de la o regiune la alta: la Cahul populația în proporție mai mare a participat la Adunarea Generală a comunității, iar la Soroca – întruniri stradale. La Râșcani au fost populare majoritatea tipurilor de întruniri, cu excepția Comitetelor de Monitorizare și Evaluare Participativă și a Comitetelor de revizuire.

La Comrat toate tipurile au înregistrat un nivel mic de implicare din partea populației.

Figura 70. Cum ați evalua colaborarea Autorităților Publice Locale (APL) cu comunitatea în procesul de implementare a Proiectului Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova?

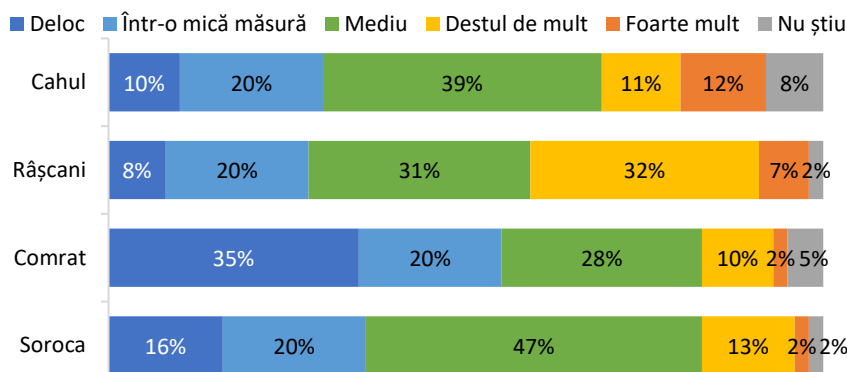
colaborare.

Colaborarea Autorităților Publice Locale cu comunitatea în procesul de implementare a Proiectului Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova este apreciată pozitiv în proporție mai mare de locuitorii din Soroca (42%) și Râșcani (40%), Figura 70.

Circa 1/4 din respondenții din Râșcani și din Cahul, precum și 1/3 din cei de la Comrat, au menționat că nu este prea bună sau că lipsește această

Percepții privind acțiunile viitoare de consultare și implicare locală

Figura 71. Executorii proiectului planifică să utilizeze în mod regulat o serie de metode pentru a consulta și implica populația locală în procesul de implementare a proiectului. În ce măsură sunteți interesat să participați la aceste activități?

Soroca (15%) și din Comrat (12%).

În general, procentul respondenților care nu manifestă interes de a participa la consultările publice predomină semnificativ asupra procentului celor interesați, în special în Comrat (55%).

În continuare a fost măsurată percepția respondenților privind diferite metode de implicare în procesul de consultare publică, metodele planificate deja în cadrul manualului operațional, cât și alte metode alternative de implicare civică.

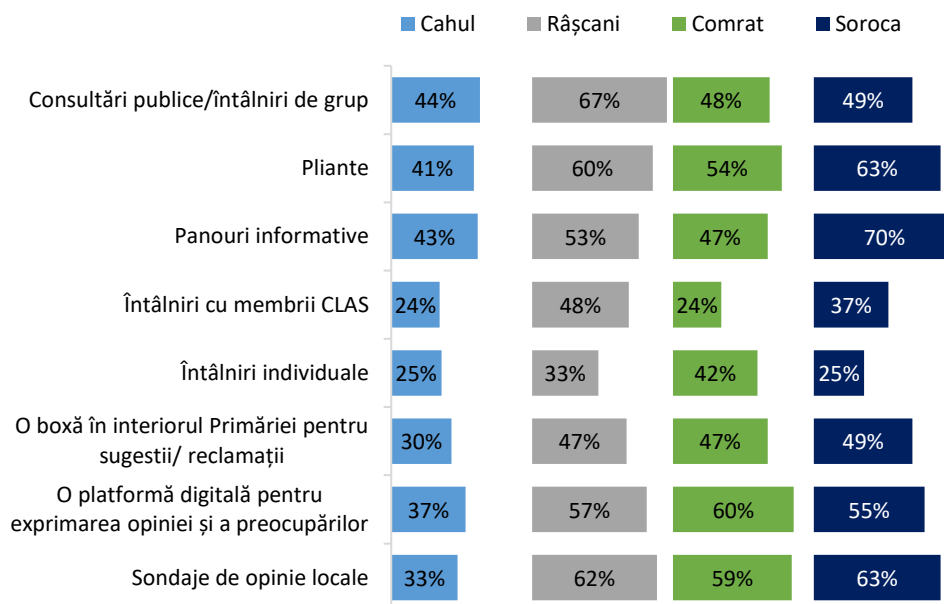
Astfel, din cele 8 metode de consultare publică planificate de către proiect, grad înalt de interes (în medie, fiecare al doilea respondent) a fost manifestat pentru toate tipurile, cu excepția întâlnirilor cu membrii CLAS și întâlnirilor individuale (în medie, fiecare al treilea respondent), Figura 72.

Centrul CIVIS

Studiul atestă un interes relativ scăzut din partea populației pentru implicarea în procesul de consultare privind implementarea proiectului SAASM (Figura 71). Astfel, în medie, 22% din respondenți confirmă expres dorința destul de mare sau foarte mare pentru procesul de consultare.

Interesul de a participa la consultări este semnificativ mai mare din partea locuitorii din Râșcani (39%) și semnificativ mai mic la cei din

Figura 72. S-au planificat următoarele metode de implicare a populației locale. Vă rugăm să indicați care dintre următoarele metode de consultare vă interesează.

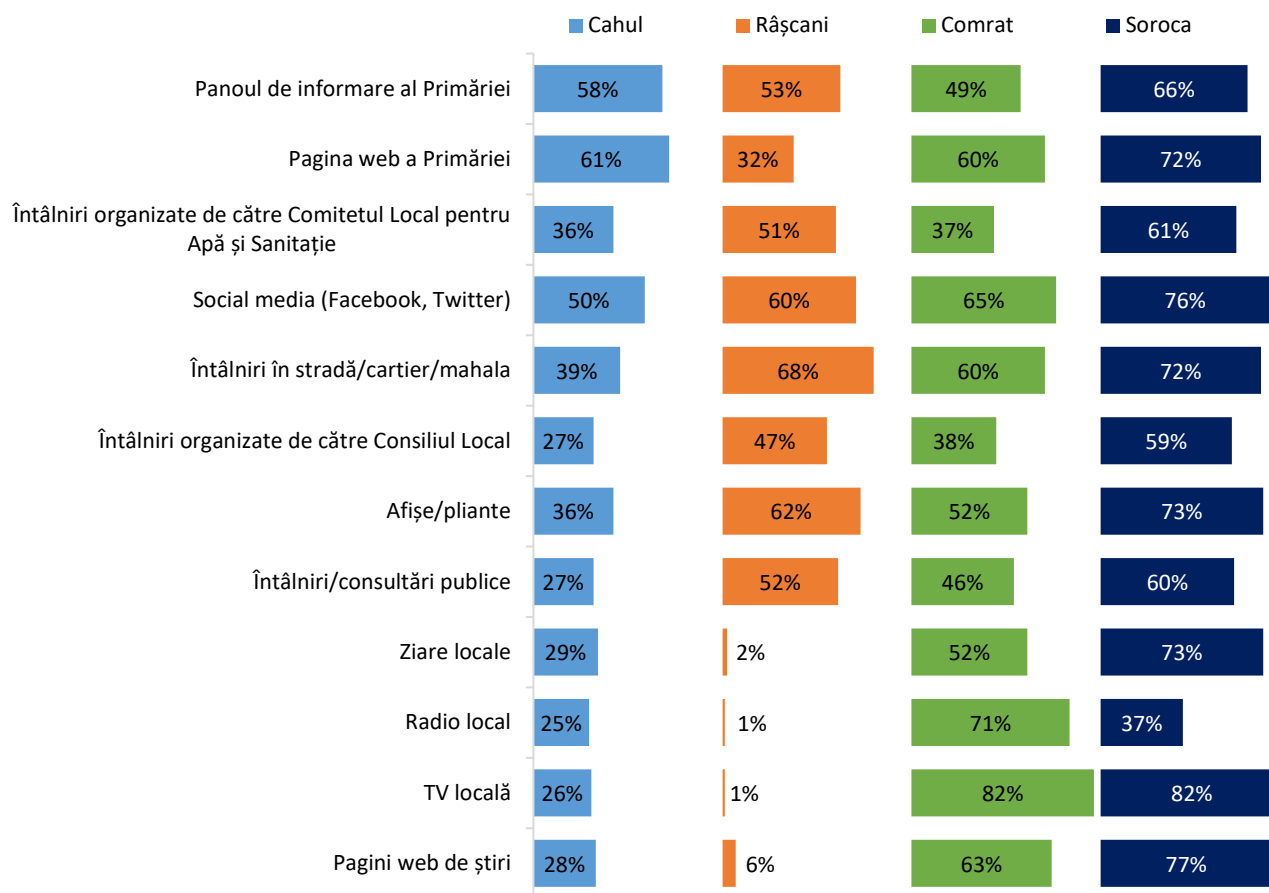
Preferințele pentru diferite metode consultative variază în funcție de regiuni:

- la Cahul în proporție mai mare se acordă preferință consultărilor publice/întâlnirilor de grup, pliantelor și panourilor informative;
- la Râșcani prioritate au consultările publice/întâlnirile de grup, distribuirea pliantelor, sondajele de opinie și platformele digitale pentru exprimarea opiniilor și a preocupărilor cu privire la proiect;
- la Comrat sunt preferate ca modalități de implicare sondajele de opinie, platformele digitale pentru exprimarea opiniilor și a preocupărilor și pliantele;
- la Soroca – panourile informative, pliantele și sondajele de opinie.

Sondajul inițial a identificat o gamă largă de mijloace de informare prin care populația din comunitățile afectate de proiect ar dori să fie informată despre implementarea proiectului (Figura 73). Totuși, un top 5 a modalităților de informare preferate se conturează la nivelul celor 4 regiuni:

- Rețelele sociale (Facebook, Twitter) (63%)
- Întâlniri în stradă/cartier (60%)
- Panoul de informare al Primăriei (57%)
- Pagina web a Primăriei (56%)
- Afișe sau pliante (56%)

Figura 73. Cum doriți să fiți informați despre implementarea proiectului?

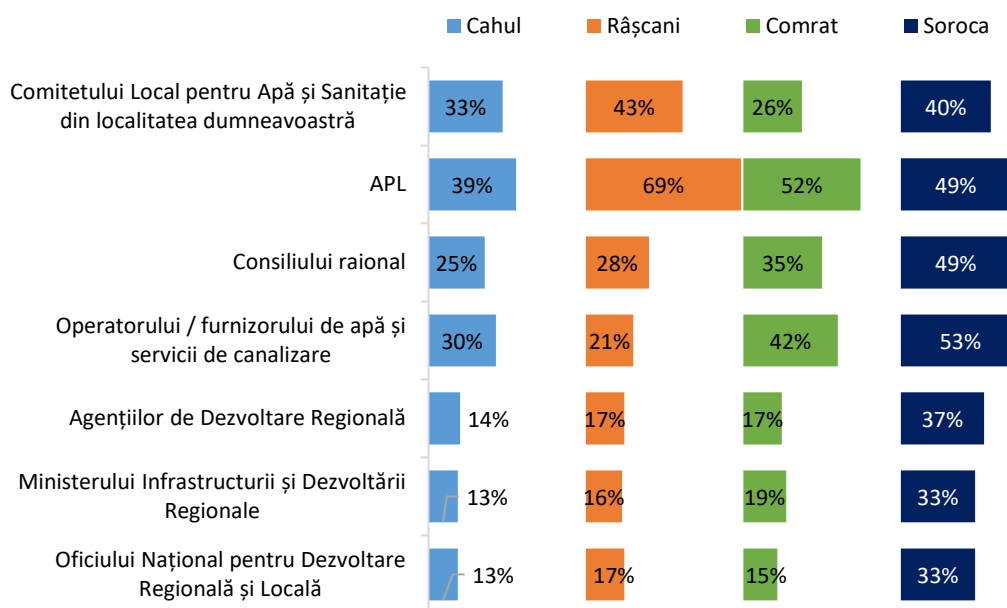
Cel mai puțin populare sunt ziarele și posturile de radio locale, în special în Râșcani.

5.3. Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

Cu referire la mecanismul de soluționare a reclamațiilor, 62% din respondenți au confirmat cunoașterea a cel puțin uneia din cele 7 modalități măsurate prin care pot depune reclamații sau propuneri legate de proiect (Figura 74).

Cel mai înalt nivel de cunoaștere a fost înregistrat la Râșcani (71%), urmat de Comrat (63%), Soroca (60%) și Cahul (54%).

Figura 74. Știți că aveți dreptul să raportați orice reclamație / feedback legat de proiect către următoarele entități?

Modalitatea cea mai cunoscută de raportare a reclamațiilor este apelarea la Primărie (fiecare al doilea respondent), urmată de CLAS (36%), operatorul de apă și canalizare (37%) și Consiliul Raional (34%).

La etapa de colectare a datelor pentru studiul inițial, sub 1% din respondenți (în Cahul, Râșcani și Comrat) a depus reclamație privind implementarea proiectului.

Totodată, la data de realizare a interviurilor nici un respondent încă nu a trimis vreun feedback / sugestie legată de implementarea proiectului.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Accesul la servicii de apă și canalizare

În ceea ce privește subproiectele de apă, 70% din gospodăriile din raionul Cahul, 34% din orașul Vulcănești și 17% din Râșcani nu au acces la servicii de apă gestionate în condiții de siguranță (adică, alimentarea cu apă din sistemul centralizat). Însă, chiar și cei cu acces la sistemele de alimentare cu apă existente, au menționat calitatea joasă a apei, în special în Cahul și Râșcani (unde cel mai probabil sistemele de alimentare cu apă funcționează la nivel de comunitate). Mai mult decât atât, o proporție semnificativă din respondenți se confruntă cu probleme privind deconectarea frecventă a apei.

Aproximativ o cincime dintre gospodării s-au confruntat cu experiența întreruperilor de apă lunar sau chiar mai frecvent. Un procent semnificativ de gospodării conectate la sistemul centralizat de apă au raportat întreruperi prelungite ale serviciului în ultimul an: o treime din gospodăriile din Cahul și Râșcani și jumătate din gospodăriile din Comrat au avut deconectări pentru perioade de 2-7 zile. De asemenea, 18% dintre gospodăriile din Cahul și 6% din Râșcani au raportat deconectări care au durat mai mult de 7 zile.

Aproximativ unul din zece respondenți nu este mulțumit de diferiți parametri ai apei:

- 8%, nu sunt mulțumiți de calitatea și gustul apei;
- 9% nu sunt mulțumiți de siguranța apei;
- 7% nu sunt mulțumiți de mirosul apei;
- 5% nu sunt mulțumiți de aspectul apei.

Situația este mai gravă în Cahul, unde procentul gospodăriilor nemulțumite de calitatea apei este de 2-3 ori mai mare față de celelalte regiuni. Autoritățile locale și operatorii de apă foarte rar sau chiar deloc nu informează consumatorii despre calitatea apei.

Majoritatea gospodăriilor din Vulcănești, Cahul, Râșcani și Comrat nu au acces la sistemul de canalizare centralizat, inclusiv 1/3 gospodăriile din Soroca. Respectiv, în cazul a 3/4 din gospodăriile din subproiectul Cahul, jumătate gospodăriile din Râșcani, 1/4 gospodării din Comrat și 1/5 gospodării din Soroca apele reziduale ajung direct sau prin conductă în grădină, stradă sau groapă.

Profilul socio-demografic specific al celor mai vulnerabile categorii de populație în ceea ce privește accesul la serviciile de apă și canalizare gestionate în condiții de siguranță, precum și la facilitățile aferente este următorul: vârstnici, locuitori din mediul rural, cu venituri mici, cu nivel de studii scăzut și mediu cei care locuiesc în case la sol. Extrem de vulnerabile din perspectiva accesului sunt gospodăriile unde locuiesc doar bătrâni, gospodăriile care nu au membri ai familiei în străinătate, cele de etnie romă, familiile cu mulți copii, și familii monoparentale.

Costul serviciilor de apă și canalizare

Tariful mediu pe care gospodăriile sunt dispuse să îl achite pentru apă din sistemul centralizat este de 13,1 lei/m³ sau cu 20% mai puțin decât tariful mediu achitat în prezent de către gospodăriile care folosesc deja un serviciu de aprovizionare cu apă.

Tariful mediu pe care gospodăriile sunt dispuse să-l achite pentru folosirea sistemului centralizat de canalizare este de 19,8 lei/m³ sau cu 36% mai mult decât tariful mediu achitat în prezent de către gospodăriile care folosesc deja un sistem centralizat de canalizare.

Totodată, studiul a identificat o predispunere semnificativă din partea gospodăriilor (fiecare a doua) de a plăti mai mult pentru serviciile de apă și canalizare, dacă acestea vor fi îmbunătățite.

Atitudinea față de proiect

Atitudinea generală a cetățenilor din localitățile beneficiare ale Proiectului este predominant pozitivă. Marea majoritate a are convingerea că acesta va influența pozitiv sănătatea proprie, calitatea vieții și mediul comunitar. Pe de altă parte, doar 16% au percepție pozitivă față de diverse aspecte legate de executorii și

implementarea proiectului (de exemplu, comunicarea dintre executanții proiectului și comunitate, accesul la informații despre proiect etc.). Acest lucru este determinat de vizibilitatea redusă a proiectului, de rând cu activitățile de informare și consultare inițiate încă la scară mică.

Activitățile de informare și de consultare publică

Percepția respondenților în baza experienței proprii față de procesul de informare și consultare publică este limitată din cauza vizibilității reduse a proiectului la această etapă: 12% respondenți au menționat că au fost unele activități de informare și 10% au menționat că au participat la activități de consultare publică. Studiul a constatat că este un potențial mare privind extinderea activităților de informare și implicare a populației, dat fiind interesul sporit pentru proiect și dorința manifestată de respondenți de a participa la consultări publice. Fiecare al doilea respondent manifestă interes față de 6 din cele 8 metode de implicare a părților interesate prevăzute în cadrul proiectului.

În general, 19% din respondenți consideră că Proiectul a stabilit un angajament efectiv în prezent. Indicatorul respectiv, este semnificativ mai mic în Soroca, Comrat și Cahul (14% în medie), comparativ cu 25% în Râșcani.

Recomandare:

- În contextului cunoștințelor reduse despre proiect, se recomandă demararea procesului de informare și consultare publică pe scară largă, în special prin intermediul mijloacelor solicitate de către respondenți, pentru a îmbunătăți vizibilitatea proiectului.
- Implicarea cât mai activă a autorităților locale în procesul de informare și consultare publică, dat fiind faptul că comportamentul și angajamentul civic al locuitorilor depinde în mod direct de gradul de satisfacție față de activitatea generală a APL și nivelul de comunicare al autorităților locale cu cetățenii.
- În procesul de informare, este necesară evidențierea clară a finanțatorului Proiectului, dat fiind faptul că majoritatea absolută din cei 1/3 care au auzit în general despre existența proiectului nu cunosc cine este finanțatorul sau fac referință la alte entități.
- Se recomandă informarea, implicarea și consultarea continuă a locuitorilor la diferite etape de implementare a proiectului prin utilizarea diverselor metodelor pentru a capta un număr cât mai mare de locuitori interesați de procesul de informare și consultare. Aceștia la rândul lor vor servi drept agenți de informare pentru alte persoane din comunitate inclusiv categoriile vulnerabile.
- Diseminarea activă a informațiilor despre consumul rațional al resurselor de apă, din moment ce fiecare a doua gospodărie s-a arătat interesată de acest gen de informații.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

Nici un respondent nu a depus nici o reclamație și respectiv acest indicator nu au putut fi măsurat din perspectiva modului de funcționare a acestuia și a gradului de satisfacție față de soluționarea contestațiilor. Totuși, majoritatea respondenților cunosc cel puțin un mecanism prin care poate înainta reclamații (preponderent la Primărie).

Recomandare

Promovarea activă a mecanismului de soluționare a reclamațiilor în cadrul activităților de informare și consultare publică.

Metode de informare

Majoritatea mijloacelor de informare evaluate în cadrul studiului sunt considerate a fi potrivite pentru respondenți. Totuși, prioritate li s-a oferit la câteva modalități din cele 12 măsurate, cum ar fi: rețelele Centrul CIVIS

sociale, întâlnirile în stradă/cartier, panourile de informare din cadrul primăriei, televiziunile locale (în special Soroca și Comrat), paginile web ale primăriei și afișele/pliantele.

Recomandare

Axarea în procesul de informare preponderent pe metode de informare pe care respondenții le consideră cele mai potrivite pentru ei.

ANEXA 1. LISTA INDICATORILOR PRINCIPALI ȘI SECUNDARI AI PROIECTULUI

Indicatori	Baza de eșantionare	Studiu inițial							
		Cahul		Râșcani		Comrat		Soroca	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Indicatori principali									
Procentul respondenților cu acces la servicii de apă gestionate în condiții de siguranță (A4.1=1 SAU A3=1-3), adică gospodăriile conectate la sistemul centralizat de apă, inclusiv la sistemele publice locale	Toți respondenții intervievați C=localități din Cahul V=localități din Vulcănești	603	Total Cahul=50% 28%-C 64%-V	597	78%	403	96%	400	94%
Procentul respondenților cu acces la servicii de salubritate gestionate în siguranță (AA=1 sau B9=1)	Toți respondenții intervievați	603	Total Cahul=8% 6%-C 8%-V	597	26%	403	39%	400	64%
Procentul de respondenți care raportează că proiectul a stabilit un angajament efectiv – <i>valoarea medie a celor trei sub-indicatori de mai jos</i> (E23.1-E23.3=4-5, media pentru trei itemi)	Toți respondenții intervievați	603	16%	597	25%	403	14%	400	11%
<ul style="list-style-type: none"> Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de accesul la informații despre proiect (E23.1=4-5) 	Toți respondenții intervievați	603	22%	597	26%	403	15%	400	12%
<ul style="list-style-type: none"> Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de oportunități/canale de feedback și dialog (E23.2=4-5) 	Toți respondenții intervievați	603	13%	597	25%	403	14%	400	11%
<ul style="list-style-type: none"> Procentul de respondenți mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de răspunsurile primite la feedback (E23.3=4-5) 	Toți respondenții intervievați	603	12%	597	24%	403	12%	400	9%
Indicatori secundari									
Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de alimentarea cu apă (A11=1)	<i>Respondenții cu acces la alimentare cu apă</i>	306	79%	493	88%	394	95%	377	95%
Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de furnizarea serviciilor de canalizare (A12=1)	<i>Respondenții cu acces la canalizare</i>	26	57%	145	93%	154	93%	253	91%
Procentul respondenților mulțumiți de calitatea apei din sursa principală (A5=4-5) % răspuns 4-5 la toți 5 itemi media pentru toți 5 itemi	Toți respondenții intervievați	603	58% 4,1	597	60% 4,1	403	86% 4,7	400	69% 4,2
Costul mediu lunar pentru apă (C1.1A.a și C1.1A.b) lei /m3	Toți respondenții intervievați	306	17	493	15	394	14	377	16

Sondaj de referință privind nivelul de satisfacție a populației față de serviciile de alimentare cu apă și sanitație

	lei / lună		265		-		203		-	
Cheltuieli medii lunare pentru consumul de apă (C1.1B)		Toți respondenții intervievați	306	176	493	109	394	123	377	99
Costul mediu lunar pentru canalizare (C1.2A.a și C1.2A.b)	lei /m3 lei / lună	Respondenții cu acces la canalizare	285	20 78	406	28 55	284	16 224	365	5 174
Cheltuieli medii lunare pentru consumul de canalizare (C1.2B) în MDL		Respondenții cu acces la canalizare	285	175	406	61	284	165	365	40
Procentul respondenților care doresc să își asume costuri mai mari pentru o mai bună aprovizionare cu apă (C7.1=3-4)		Toți respondenții intervievați	603	50%	597	72%	403	27%	400	44%
Procentul respondenților care doresc să își asume costuri mai mari pentru serviciile de canalizare (C7.2=3-4)		Toți respondenții intervievați	603	47%	597	71%	403	26%	400	53
Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de furnizorul de alimentare cu apă (A11=1-2)		Respondenții cu acces la alimentare cu apă	315	46%	494	55%	398	69%	377	34%
% răspuns 4-5 la toți 7 itemi media pentru toți 7 itemii			306	2,1	493	2,2	394	1,9	377	2,0
Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de furnizorul de servicii de canalizare (A12=1-2)		Respondenții cu acces la canalizare	38	39%	145	93%	156	84%	255	74%
% răspuns 4-5 la toți 4 itemi media pentru toți 4 itemii			26	2,2	145	2,0	154	1,7	253	2,0
Procentul respondenților informați despre utilizarea rațională a resurselor de apă (D5=4-5)		Toți respondenții intervievați	603	41%	597	36%	403	34%	400	36%
Procentul respondenților care au nevoie de informații despre utilizarea rațională a resurselor de apă (D6=1)		Toți respondenții intervievați	603	39%	597	53%	403	57%	400	56%
Procentul respondenților care cunosc în general despre proiect (E3=1-2)		Toți respondenții intervievați	603	35%	597	34%	403	20%	400	49%
Procentul de respondenți informați despre Proiect (E3=1)		Toți respondenții intervievați	603	8%	597	8%	403	3%	400	2%
Procentul respondenților cu atitudine pozitivă (mai degrabă/foarte pozitivă) față de Proiect (E7=4-5)		Toți respondenții intervievați	603	62%	597	88%	403	76%	400	79%
Procentul de respondenți care consideră că Proiectul are un impact pozitiv (mai degrabă/foarte pozitiv) asupra sănătății lor (E8.1=4-5)		Toți respondenții intervievați	603	77%	597	96%	403	91%	400	89%
Procentul de respondenți care consideră că Proiectul are un impact pozitiv (mai degrabă/foarte pozitiv) asupra calității vieții lor (E8.2=4-5)		Toți respondenții intervievați	603	77%	597	96%	403	91%	400	89%

Sondaj de referință privind nivelul de satisfacție a populației față de serviciile de alimentare cu apă și sanitație

Procentul de respondenți care consideră că Proiectul are un impact pozitiv (mai degrabă/foarte pozitiv) asupra mediului comunitar (E8.3=4-5)	Toți respondenții intervievați	603	76%	597	97%	403	91%	400	89%
Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de: a) receptivitatea executorilor proiectului la preocupările și problemele comunității; b) nivelul de comunicare între executorii proiectului și comunitate; c) profesionalismul general al executorilor proiectului; d) implementarea proiectului în prezent (E23.4-7=4-5)	Toți respondenții intervievați	603	a)16% b)15% c)13% d)18%	597	a)10% b)9% c)9% d)9%	403	a)25% b)26% c)25% d)25%	400	a)12% b)13% c)15% d)13%
Procentul respondenților expuși la campanii de informare a proiectului (E9=1)	Toți respondenții intervievați	603	14%	597	23%	403	5%	400	8%
Procentul respondenților care evaluează activitățile de informare drept utile (E10=1-2)	<i>Respondenții care au auzit de campaniile de informare</i>	81	88%	135	93%	18	93%	32	82%
Procentul respondenților care au auzit despre activitățile de consultare (E14=1)	Toți respondenții intervievați	603	11%	597	21%	403	1%	400	5%
Procentul respondenților implicați în activități de consultare (E15=1 cel puțin la un item)	<i>Respondenții care au auzit de activitățile de consultare</i>	66	47%	126	55%	5	70%	18	28%
Procentul de respondenți care cunosc orice formă de mecanism de remediere a plângerii/feedback (E19=1)	Toți respondenții intervievați	603	54%	597	71%	403	63%	400	60%
Procentul respondenților care au depus o plângere legată de implementarea proiectului (E20=1)	Toți respondenții intervievați	603	1%	597	1%	403	1%	400	0%
Procentul de respondenți mulțumiți (destul/foarte) de soluția propusă de mecanismul de soluționare a reclamațiilor (E21=4-5)	<i>Respondenții care au adresat o reclamație legată de implementarea proiectului</i>	4	100%	4	47%	3	32%	-	-
Procentul de respondenți care au oferit feedback/sugestie legate de implementarea proiectului (E22=1)	Toți respondenții intervievați	603	0%	597	0%	403	0%	400	0%
Procentul de respondenți care au auzit despre CLAS (E11=1)	Toți respondenții intervievați	603	8%	597	12%	403	2%	400	8%
Procentul de respondenți care au interacționat cu CLAS (E12=1)	<i>Respondenții care au auzit despre CLAS</i>	47	13%	70	39%	6	52%	31	9%
Procentul respondenților mulțumiți de activitatea CLAS (E13=4-5)			41%		63%		28%		40%
Procentul de respondenți care participă la dezvoltarea comunității (E26=1 pentru orice item)	Toți respondenții intervievați	603	17%	597	32%	403	8%	400	21%

Set indicatori reflectați la nivelul tuturor celor patru subproiecte

Procentul de respondenți care raportează că proiectul a stabilit un angajament efectiv – valoarea medie a celor trei sub-indicatori de mai jos (E23.1-E23.3=4-5, media pentru trei itemi)	Toți respondenții intervievați	2003	19%
<ul style="list-style-type: none"> Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de accesul la informații despre proiect (E23.1=4-5) 	Toți respondenții intervievați	2003	24%
<ul style="list-style-type: none"> Procentul respondenților mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de oportunități/canale de feedback și dialog (E23.2=4-5) 	Toți respondenții intervievați	2003	18%
<ul style="list-style-type: none"> Procentul de respondenți mulțumiți (mai degrabă/foarte mulțumiți) de răspunsurile primite la feedback (E23.3=4-5) 	Toți respondenții intervievați	2003	16%
Procentul de respondenți care au auzit despre CLAS (E11=1)	Toți respondenții intervievați	2003	9%
Procentul de respondenți care au interacționat cu CLAS (E12=1)	<i>Respondenții care au auzit despre CLAS</i>	181	24%
Procentul respondenților mulțumiți de activitatea CLAS (E13=4-5)			51%
Procentul de respondenți care participă la dezvoltarea comunității (E26=1 pentru orice item)	Toți respondenții intervievați	2003	23%
Procentul respondenților care cunosc în general despre proiect (E3=1-2)	Toți respondenții intervievați	2003	39%
Procentul de respondenți informați despre Proiect (E3=1)	Toți respondenții intervievați	2003	6%
Procentul respondenților expuși la campanii de informare a proiectului (E9=1)	Toți respondenții intervievați	2003	16%
Procentul respondenților care au auzit despre activitățile de consultare (E14=1)	Toți respondenții intervievați	2003	12%
Procentul respondenților implicați în activități de consultare (E15=1 cel puțin la un item)	<i>Respondenții care au auzit de activitățile de consultare</i>	247	50%
Procentul de respondenți care cunosc orice formă de mecanism de remediere a plângerii/feedback (E19=1)	Toți respondenții intervievați	2003	67%

ANEXA 2. PROFILUL SOCIO-DEMOGRAFIC AL RESPONDENȚILOR

Figura 75. Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: **Subproiect de alimentare cu apă Cahul**

	TOTAL	Date neponderate		Date ponderate la statisticile oficiale din 2024 privind populația cu reședință obișnuită	
		603	Procent	603	Procent
SEX					
Masculin		242	40%	270	45%
Feminin		361	60%	333	55%
GRUPĂ DE VÂRSTĂ					
18-34 ani		98	16%	142	23%
35-54 ani		205	34%	210	35%
55 ani +		300	50%	251	42%
NIVEL DE STUDII *					
Scăzut		318	53%	299	50%
Mediu		206	34%	206	34%
Înalt		79	13%	98	16%
TIP LOCALITATE					
Urban		198	33%	368	61%
Rural		405	67%	235	39%
GRUP ETNIC					
Moldovean / Român		355	59%	255	42%
Ucrainean		49	8%	43	7%
Găgăuz		156	26%	259	43%
Rus		19	3%	21	3%
Altă etnie		24	4%	26	4%
NIVEL VENIT **					
Mic		283	47%	251	42%
Mediu		178	30%	166	28%
Înalt		31	5%	38	6%
Refuz		111	18%	148	24%
SURSA PRIMARĂ DE VENIT					
Salariu		295	49%	336	56%
Teren agricol propriu		22	4%	13	2%
Alte activități agricole		18	3%	14	2%
Pensie		202	34%	172	29%
Alte plăți sociale		37	6%	32	5%
Remitențe		7	1%	8	1%
Refuz		22	4%	28	5%
PREZENȚA MEMBRILOR DE FAMILIE ÎN STRĂINĂTATE					
Da		101	17%	97	16%
Nu		502	83%	506	84%
STATUTUL DE OCUPARE					
Angajat		266	44%	300	50%
Pensionar		213	35%	181	30%
Șomer/altceva		124	21%		20%
TIP GOSPODĂRIE – INFRASTRUCTURĂ					
Casă individuală cu un singur etaj		508	84%	432	72%
Casă individuală cu 2 sau mai multe etaje		10	2%	10	2%
O parte dintr-o casă individuală		71	12%	136	22%
Apartment într-o clădire cu mai multe etaje		14	2%	25	4%
ACCES LA SERVICII DE APĂ / CANALIZARE					
Acces la canalizare și alimentare cu apă		20	3%	28	5%
Acces doar la alimentarea cu apă		235	39%	288	48%
Fără acces		348	58%	287	47%
TIP GOSPODĂRIE – VULNERABILITATE					

Familie cu mulți copii	62	10%	60	10%
Prezența persoanelor cu dizabilități	36	6%	34	6%
Gospodărie romă	2	0.3%	3	0.5%
Familie monoparentală	23	4%	17	3%
Are locuință proprie	513	85%	461	77%
Social vulnerabilă	28	5%	24	4%

*

Nivel scăzut – până la 11 clase
 Nivel mediu – școală profesională, colegiu
 Nivel înalt – licență, master, doctorat

** Mic – până la 2800 MDL (nivel minim de existență de persoană pentru 2023); Mediu – 2801-5600 MDL; Înalt – mai mult de 5601 MDL per membru al gospodăriei

Figura 76. Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: Subproiect de alimentare cu apă Râșcani

	Date neponderate		Date ponderate la statisticile oficiale din 2024 privind populația cu reședință obișnuită		
	TOTAL	597	Procent	597	Procent
SEX					
Masculin	241	40%	260	44%	
Feminin	356	60%	337	56%	
GRUPĂ DE VÂRSTĂ					
18-34 ani	67	11%	99	17%	
35-54 ani	206	35%	202	34%	
55 ani +	324	54%	296	49%	
NIVEL DE STUDII					
Scăzut	226	38%	223	37%	
Mediu	298	50%	296	50%	
Înalt	73	12%	78	13%	
TIP LOCALITATE					
Urban	157	26%	174	29%	
Rural	440	74%	423	71%	
GRUP ETNIC					
Moldovean / Român	493	82%	498	83%	
Ucrainean	99	17%	94	16%	
Rus	5	1%	5	1%	
NIVEL VENIT					
Mic	370	62%	372	62%	
Mediu	183	31%	181	30%	
Înalt	29	5%	29	5%	
Refuz	15	2%	15	3%	
SURSA PRIMARĂ DE VENIT					
Salariu	213	36%	227	38%	
Teren agricol propriu	37	6%	37	6%	
Alte activități agricole	57	10%	59	10%	
Pensie	262	44%	244	41%	
Alte plăți sociale	9	1%	9	2%	
Remitențe	14	2%	15	3%	
Refuz	5	1%	5	1%	
PREZENȚA MEMBRILOR DE FAMILIE ÎN STRĂINĂȚATE					
Da	91	15%	91	15%	
Nu	506	85%	507	85%	
STATUTUL DE OCUPARE					
Angajat	178	30%	190	32%	
Pensionar	249	42%	230	38%	
Șomer/altceva	170	28%	178	30%	
TIP GOSPODĂRIE – INFRASTRUCTURĂ					
Casă individuală cu un singur etaj	522	87%	513	86%	

Casă individuală cu 2 sau mai multe etaje	1	0.2%	1	0.1%
O parte dintr-o casă individuală	11	2%	11	2%
Apartament într-o clădire cu mai multe etaje	63	11%	72	12%
ACCES LA SERVICII DE APĂ / CANALIZARE				
Acces la canalizare și alimentare cu apă	133	22%	145	24%
Acces doar la alimentarea cu apă	357	60%	349	59%
Fără acces	107	18%	103	18%
TIP GOSPODĂRIE – VULNERABILITATE				
Familie cu mulți copii	32	5%	36	6%
Prezența persoanelor cu dizabilități	28	5%	27	5%
Gospodărie romă	-	-	-	-
Familie monoparentală	22	4%	21	4%
Are locuință proprie	574	96%	572	96%
Social vulnerabilă	45	8%	46	8%

Figura 77. Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: **Subproiect canalizare Comrat**

TOTAL	Date neponderate		Date ponderate la statisticile oficiale din 2024 privind populația cu reședință obișnuită	
	403	Procent	403	Procent
SEX				
Masculin	158	39%	167	41%
Feminin	245	61%	236	59%
GRUPĂ DE VÂRSTĂ				
18-34 ani	54	13%	74	18%
35-54 ani	115	29%	131	33%
55 ani +	234	58%	198	49%
NIVEL DE STUDII				
Scăzut	163	40%	161	40%
Mediu	159	40%	157	39%
Înalt	81	20%	85	21%
GRUP ETNIC				
Moldovean / Român	44	11%	54	11%
Ucrainean	10	3%	9	2%
Găgăuz	321	80%	322	80%
Rus	14	4%	13	3%
Altă etnie	14	4%	14	4%
NIVEL VENIT				
Mic	133	33%	137	34%
Mediu	157	39%	147	37%
Înalt	20	5%	20	5%
Refuz	93	23%	99	24%
SURSA PRIMARĂ DE VENIT				
Salariu	190	47%	208	52%
Teren agricol propriu	1	0.2%	1	0.3%
Alte activități agricole	6	2%	6	2%
Pensie	168	42%	146	36%
Alte plăți sociale	20	5%	21	5%
Remitențe	5	1%	6	2%
Refuz	13	3%	14	4%
PREZENȚA MEMBRILOR DE FAMILIE ÎN STRĂINĂȚATE				
Da	49	12%	50	13%
Nu	354	88%	353	87%
STATUTUL DE OCUPARE				
Angajat	146	36%	160	40%
Pensionar	179	45%	154	38%
Șomer/altceva	78	19%	90	25%

TIP GOSPODĂRIE – INFRASTRUCTURĂ				
Casă individuală cu un singur etaj	267	66%	271	67%
Casă individuală cu 2 sau mai multe etaje	8	2%	8	2%
O parte dintr-o casă individuală	52	13%	52	13%
Apartament într-o clădire cu mai multe etaje	76	19%	73	18%
ACCES LA SERVICII DE APĂ / CANALIZARE				
Acces la canalizare și alimentare cu apă	145	36%	140	35%
Acces doar la alimentarea cu apă	250	62%	255	63%
Fără acces	8	2%	8	2%
TIP GOSPODĂRIE – VULNERABILITATE				
Familie cu mulți copii	17	4%	20	5%
Prezența persoanelor cu dizabilități	39	10%	38	10%
Gospodărie romă	3	1%	4	1%
Familie monoparentală	19	5%	19	5%
Are locuință proprie	366	91%	363	90%
Social vulnerabilă	36	9%	36	9%

Figura 78. Caracteristici socio-demografice de bază ale respondenților: **Subproiect canalizare Soroca**

	Date neponderate		Date ponderate la statisticile oficiale din 2024 privind populația cu reședință obișnuită		
	TOTAL	400	Procent	400	Procent
SEX					
Masculin		134	34%	154	39%
Feminin		266	66%	246	61%
GRUPĂ DE VÂRSTĂ					
18-34 ani		44	11%	65	16%
35-54 ani		137	34%	140	35%
55 ani +		219	55%	195	49%
NIVEL DE STUDII					
Scăzut		73	18%	71	18%
Mediu		227	57%	228	57%
Înalt		100	25%	101	25%
GRUP ETNIC					
Moldovean / Român		329	82%	331	83%
Ucrainean		28	7%	25	6%
Rrom		21	5%	22	6%
Rus		19	5%	19	5%
Altă etnie		3	1%	3	1%
NIVEL VENIT					
Mic		115	29%	118	29%
Mediu		191	48%	187	47%
Înalt		45	11%	46	12%
Refuz		49	12%	49	12%
SURSA PRIMARĂ DE VENIT					
Salariu		185	46%	199	50%
Teren agricol propriu		2	1%	2	1%
Alte activități agricole		2	1%	3	1%
Pensie		169	42%	151	38%
Alte plăți sociale		16	4%	17	4%
Remitențe		20	5%	22	5%
Refuz		6	1%	6	1%
PREZENȚA MEMBRILOR DE FAMILIE ÎN STRĂINĂȚATE					
Da		83	21%	89	22%
Nu		317	79%	311	78%
STATUTUL DE OCUPARE					
Angajat		163	41%	174	43%

Pensionar	166	41%	147	37%
Șomer/altceva	71	18%	80	20%
TIP GOSPODĂRIE – INFRASTRUCTURĂ				
Casă individuală cu un singur etaj	144	36%	144	36%
Casă individuală cu 2 sau mai multe etaje	19	5%	21	5%
O parte dintr-o casă individuală	9	2%	9	2%
Apartament într-o clădire cu mai multe etaje	228	57%	226	57%
ACCES LA SERVICII DE APĂ / CANALIZARE				
Acces la canalizare și alimentare cu apă	255	64%	254	63%
Acces doar la alimentarea cu apă	125	31%	124	31%
Fără acces	20	5%	23	6%
TIP GOSPODĂRIE – VULNERABILITATE				
Familie cu mulți copii	15	4%	16	4%
Prezența persoanelor cu dizabilități	42	11%	41	10%
Gospodărie romă	22	6%	23	6%
Familie monoparentală	15	4%	16	4%
Are locuință proprie	378	95%	373	93%
Social vulnerabilă	26	7%	26	7%